

G.P.P. Burggraaf

VAN BANDELING TOT VELDMAARSCHALK

Het leven van Jeftha

VAN BANDELING TOT
VELDMAARSKALK

Het leven van Jeftha

G.P.P. Burggraaf

VAN BANDELING
TOT
VELDMAARSCHALK

HET LEVEN VAN JEFTHA

"Zeg nu Schibboleth..."
...maar hij zeide: "Sibboleth"
Richteren 12 : 6

TWEEDE DRUK

UITGEVERIJ "DE ROKENDE VLASWIEK" - HARSKAMP
POSTBUS 47 - 2820 AA STOLWIJK

1e druk (paperback) maart 2000
2e druk (hardback) april 2000

CIP GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK,
DEN HAAG

Burggraaf G.P.P.

VAN BANDELING TOT VELDMAARSCHALK
Het leven van Jeftha
Omslagillustratie: Brown's Family Bible
Trefwoord: theologie / geestelijke biografie

ISBN 90-76100-42-X

© COPYRIGHT BIJ UITGEVERIJ
"DE ROKENDE VLASWIEK" - HASKAMP - 2000

*Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd
en/of openbaar gemaakt door middel van druk,
fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.*

Voorwoord

Dit boek handelt over de geschiedenis van Jeftha, zoals die staat opgetekend in Richteren 11 en 12.

Het leven van de richter Jeftha kenmerkt zich door een leven van geloofsoefeningen. Jeftha wordt door Paulus daarom ook een geloofsheld genoemd. Hij leefde in de 10e eeuw v. Chr. Van het jaar 1105 tot en met 1100 v. Chr. was hij richter over Israël.

De geschiedenis van de richter Jeftha is rijk aan praktische lessen voor het geestelijke leven, maar is geen bekeringsgeschiedenis. Het is heilshistorie, met typologische heenwijzingen naar Christus, de meerdere Jeftha: *"Ziet, meer dan Jeftha is hier!"*

Jeftha ging in de bres staan tussen zijn volk en de vijandige Ammonieten. Hij werd redder en overste van zijn volk. Bij Jeftha ging het van de vernedering naar de verhoging: *"Van banneling tot veldmaarschalk"*, in de slagorde van de HEERE der heirscharen, de God van Israël.

De geschiedenis van Jeftha is pas goed te verstaan als we letten op het eind van 's Heeren wegen. Aanvankelijk is Gods weg in de zee en Zijn pad in grote wateren; Zijn voetstappen worden niet bekend (Ps. 77:20). Maar let op het einde: *"Aan gaande Gad, een bende zal hem aanvallen, maar hij zal haar aanvallen in het einde"*, Gen. 49:19. Die profetie is in het leven van Jeftha op treffende wijze in vervulling gegaan.

Jeftha betekent: *"Hij opent"*, of: *"God zal openen"*.

In het leven van Jeftha heeft de HEERE deze betekenis meer dan waargemaakt.

Jeftha is vooral bekend om zijn gelofte aan de HEERE. Hij is echter hevig ontsteld als zijn dochter (Kalja) hem tegemoet komt, als hij als overwinnaar van de veldslag met de Ammonieten naar huis terugkeert. We zullen deze tragedie in dit boek nader verklaren.

Tenslotte is er de opstand van de stam van Efraïm, die echter uitloopt in een bloedig einde. De vluchtende Efraïmieten worden ontmaskerd door hun afwijkende dialect, bij de veren van de Jordaan. Hun spraak maakt hen openbaar. Het onderscheid tussen 'Schibboleth' en 'Sibboleth' komt in dit boek uitvoerig aan de orde, met een geestelijke toepassing.

Dat deze biografie van de richter Jeftha voorrang heeft boven een levensbeschrijving van één of ander bevindelijk 'oefenaartje', hoeft geen betoog. De schrijver van dit boek richt zich voornamelijk tot hen die min of meer in ballingschap verkeren, hetzij maatschappelijk of kerkelijk, opdat zij troost zouden putten uit de geschiedenis van Jeftha, die verbannen werd uit zijn ouderlijk huis, maar uiteindelijk door God verhoogd werd tot overste van zijn volk. Zegene de Heere dit gebrekkige lekenwerk, tot eer van Zijn Naam en tot zaligheid van verloren bannelingen.

Harskamp, April 2000

G.P.P. Burggraaf

Jeftha's afkomst

"Jeftha nu, de Gileadiet, was een strijdbare held, maar hij was een hoerekind..."

Richteren 11:1

Jeftha's richterschap in benauwde tijden!

Alvorens Jeftha's afkomst te verklaren schetsen we eerst in een kort overzicht de omstandigheden waarin de kinderen Israëls verkeerden.

Vanwege de afgoderij met Baälim en Astharoth, als ook het dienen van de goden van Syrië, Sidon, Moab, de kinderen Ammons en die van de Filistijnen, had de HEERE de kinderen Israëls overgegeven in de handen van de Ammonieten en de Filistijnen, die het verbondsvolk reeds achttien jaar lang onderdrukten. De Gileadieten in het Overjordaanse verkeerden in grote benauwdheid, vanwege de wrede Ammonitische dwingelandij. Het was echter een roede des HEEREN over de zonden en ongerechtigheid van het verbondsvolk Israël. De verbondszegen was door de zonden veranderd in Gods verbondswraak.

Als God een land kastijdt, is zo'n land echter nog bevoorrecht. Dan is er nog verwachting bij God vandaan. 't Kan ook anders, zoals bij Sodom en Gomorra. Dan gaan de leidsels erop en moet men de maat

der zonden vol zondigen, alvorens het absolute oordeel der verwoesting voltrokken wordt. Zo'n oordeel was zelfs door Abraham niet meer af te bidden. Ik vrees dat ook Nederland de maat moet vol zondigen, ziende op de sodomitische ontwikkeling, die zich tot in de kerken toe manifesteert. Wee mij, want ik ben Nederlander! Ik hang rechtvaardig in hetzelfde oordeel. *"Wee mij, want ik verga! dewijl ik een man van onreine lippen ben en woon in het midden van een volk dat onrein van lippen is", Jes. 6:5.*

De verdrukking van de Ammonieten werd steeds wreder. Eerst had het Overjordaanse deel van Israël het kwaad te verduren. Dat was de stam van Ruben, van Gad en de halve stam van Manasse. De Ammonieten werden echter steeds driester en trokken de Jordaan over en voerden oorlog tegen de stam van Juda en de Efraïmieten. Bovendien wilde de Ammonitische koning een groot stuk land -het tegenwoordige Jordanië- in het toenmalige Transjordaanse deel annexeren.

In grote benauwdheid riepen de Israëlieten tot de HEERE, maar God verwees het volk naar hun afgoden: *"Gaat heen en roept tot de goden die gij verko- ren hebt; laat die u verlossen ten tijde uwer benauwdheid", Richt. 10:14.*

De HEERE maakt Zijn volk eerst rechteloos, alvorens Hij Zijn genade verheerlijkt. God verhoort dus niet op grond van ons bidden, nog sterker: Hij moet het afwijzen. Christus wees de smeekbede van de Kananese vrouw af en liet blijken dat dat mens geen rechten had. Het levende Brood was niet voor de honden. Dat mens stemde dat evenwel volmondig toe: *"Ja, Heere!"* Ze bleef echter aanhouden: *"Doch de hondkens eten ook van de brokjes die er vallen*

van de tafel van hun heren", Matth. 15:27. Toen viel de genade vrij!

U ziet dat God Zijn genade niet goedkoop weg-schenkt. Genade is niet goedkoop, het is gratis, maar je moet -net als Mefiboseth- een rechteloze hond inleven om te weten wat genade is.

Die afwijzing van Godswege -in Richteren 10- sloeg in ten goede, want het volk riep des te meer tot de HEERE en aanvaardde het vonnis dat God over hen had uitgesproken en zij bekeerden zich tot de HEERE hun God. De vreemde goden gingen de deur uit, de bordelen van Baäl-Peor werden verbrand en de dienst des HEEREN in ere hersteld.

O, geliefde lezers, bekeer u toch tot de HEERE, nu het nog is de welaangename tijd de dag der zaligheid. De verzoening is klaar, *"want God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende."*

Smeeek toch om de toepassing van de reeds aangebrachte verzoening. Wie weet..., God mocht Zich wenden en Zich afkeren van de hittigheid Zijns toorns, zoals ook in deze geschiedenis.

Er staat dat 's HEEREN ziel verdrietig werd over de arbeid van Israël (Richt. 10:16b). Dat is een figuurlijke spreekwijze en betekent dat de HEERE het lot wendde, om Zijn volk te verlossen uit de hand van de Ammonieten. God slaat niet uit lust tot plagen, maar Gods volk zondigt nooit goedkoop. *"Schoon zij om hun zonden, straffen ondervonden."* Er is echter een ogenblik in Zijn toorn, maar een leven in Zijn goedgunstigheid. Als Gods volk in de straf harer ongerechtigheid een welgevallen zal hebben, zal God aan Zijn verbond gedenken (Lev. 26:43).

Het leger van de Ammonieten trok zich samen en legerde zich aan de grenzen van Gilead. Het leger

van de Israëlieten daarentegen legerde zich te Mizpa, de geboorteplaats van Jeftha. Mizpa lag in het Overjordaanse, in het land van de stam van Gad. Vlakbij Pniël -de plaats waar eens een Man met Jakob worstelde- stond nu het volkje Jakobs tegenover het reusachtige leger van de kinderen Ammons. Toen Jakob zijn broer Ezau tegemoet reisde, vreesde hij voor zijn leven en dat van zijn vrouwen en kinderen, totdat hij de Jabbok overstak, waar een Man met hem worstelde. Toen kwam de Geest des HEEREN op Israël en ging Jakob onbevreesd Ezau tegemoet, want één man met God is de Meerderheid. Jakob zal het toen wel uitgeroepen hebben: *“De HEERE is bij mij, ik zal niet vrezen; wat zal mij een mens doen?” Ps. 118:6.*

Het ontbrak de kinderen Israëls echter aan een bekwaam aanvoerder, een krijgsoverste, een man Gods, die de bevelvoering over het leger kon opnemen in de hachelijke strijd tegen het vijandelijke leger van de Ammonieten.

Dat feit tekent onze dagen. De Kerk is haar getuigeniskracht kwijt en het ontbreekt ons aan Godvrezende, onverschrokken kerkleiders, die de dwaalleer en de dwaalleraars openlijk durven aanpakken in tegenwoordigheid Gods. De Kerk is bang voor de wereld geworden. **Gods volk is in haar algemeenheid als Jakob vóór Pniël.**

Ten tijde van de eerste christengemeente was de wereld bang voor de Kerk, vanwege de heiligheid en de majesteit des Heeren, zodat het volk zich niet bij de Kerk durfde te voegen. Als Gods volk zich verzwagert met de godsdienst of met de afgoden, wordt zij krachteloos en is ze niet meer in staat de duivel met zijn listige omleidingen te wederstaan. Dan is er een Pniël nodig, om te gaan in de mogendheden des

Heeren HEEREN. Dat gaat door een weg van schuld en vernedering, net zoals bij Jakob te Pniël. We zullen die gang ook zien in het leven van Jeftha. Nu stond daar het volkje Jakobs al sidderend tegenover die grote bende Ammonieten en riep de Naam des HEEREN aan, wellicht met de woorden van Psalm 74, daarvan het 9e vers:

*“Wij zien aan ons, na al dit ongeval,
Geen teek’nen meer van Uwe gunst gegeven;
Niet één profeet is ons tot troost gebleven;
Geen sterv’ling weet, hoe lang dit duren zal.”*

Is dat ook onze klaagzang al geworden? We leven immers in een tijd dat Sion dun geworden is, ja, de kinderen Gods als aarden flessen gelijk zijn geworden en wie merkt het op? *“Wat klaagt dan een levend mens? Een ieder klage vanwege zijn zonden!”* Klaagl. 3:39.

Als u denkt dat ik het somber inzie, hebt u het mis. God gaat door tot de voleinding der wereld en Hij zal al Zijn welbehagen doen. De Heere zal Zijn Kerk vergaderen uit de vier windstreken der aarde, of de kerken nu van hun plaats zijn of niet. De Heere is immers machtig te verlossen door velen of door weinigen. God rekent niet met aantallen. Hij bekommert Zich niet over de rotte kurken waarop kerkelijk Nederland denkt te drijven. God zal alle kerkpolitieke steunsels en brokstukken tot puin vermalen. Hij zal Juda's stêen herbouwen uit het stóf. Hij zal naar Zijn schapen vragen, hen opzoeken en Zich bedienen van onwijzen, dwazen en ongeletterden, waarvan Hij strijdbare helden zal maken om hen in de krijg geduchte daden te laten doen. De Heere zal immers de wijsheid der wijzen doen vergaan en het

verstand des verstandigen teniet maken. God zal Zijn Naam heerlijk maken door middel van het one-dele, het verachte, hetgeen niets is, om de wijzen te beschamen. Dat zien we op treffende wijze in het leven van Jeftha de Gileadiet in vervulling gaan.

God verheerlijkt Zijn Naam altijd buiten de leger-plaats. Gemeenschap der heiligen moet u niet in Jeruzalem zoeken, maar buiten de legerplaats, want waar de Herder is zijn ook de schapen. Bij de kruis-heuvel Golgotha kunt u de Kerk vinden.

Jeftha werd uitgeworpen, omwille van zijn afkomst. MIS! Omwille van Christus. Jeftha was een uitverkoren vat om Zijn Naam te dragen in het Overjor-daanse, dus buiten de legerplaats.

Christus is als een misdadiger uitgeworpen, buiten de legerplaats. Hij liet Zich vrijwillig uitwerpen om de zonden van Zijn volk weg te dragen. Hij in mijn plaats, in Jeftha's plaats! O, diepte des rijkdoms!

Kent u dat ook, lezer, die plaatsbekleding van de Middelaar? Want er is maar één gerechtigheid die redt van de dood en dat is de gerechtigheid van Christus. Geredde zondaren gaan Zijn voetstappen drukken, Zijn grote Naam verkondigen buiten de legerplaats, Zijn smaadheid dragende.

Schrijver, daar heb ik geen zin in.

Jeftha had er ook geen zin in, maar die man werd uitgeworpen! Om vruchtbaar te worden in Gods Koninkrijk. Dat viel niet mee voor die man, want dat ging regelrecht tegen zijn vlees in.

Ds. W.C. Lamain zei eens: "De plant des geloofs tiert het weligst op de rand van de hel."

Wat een waarheid! Die lieve man wist er wat van! Wij zoeken die wegen niet, maar in de diepte van de vallei groeien de mirten en daar is ook de Man op

het rode paard. De Goede Herder is altijd bij Zijn schapen. Volk van God, in de diepte van de beproeving zult u daarom niet omkomen. *“Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen; wanneer gij door het vuur zult gaan, zult gij niet verbranden, en de vlam zal u niet aansteken”*, Jes. 43:2.

Jeftha werd dus door zijn broers uitgeworpen, maar dat is maar één kant van de zaak, de kant waar de mens tegenaan kijkt. Nu Gods kant: God stootte Jeftha uit in Zijn wijngaard, buiten de legerplaats om als een banneling te worden opgenomen in de slagorde van de HEERE der heirscharen, de God van Israël. De weg naar de hemel loopt voor Gods keurlingen dikwijls langs de rand van de hel. Hun eindbestemming is echter verzekerd.

Na het overlijden van Jeftha's vader, werden de halfbroers van Jeftha met de geldkoorts bevangen en wierpen Jeftha buiten de poort, want ze wilden de erfenis niet met hem delen.

Jeftha heeft niet teruggevochten, hoewel hij een strijdbare held was. Hij had al die vrome snaken wel aan zijn zwaard kunnen rijgen, maar hij deed het niet. Jeftha droeg het beeld van Christus, Die, als Hij gescholden werd, niet wedschold en als Hij geslagen werd, niet dreigde. O, edele Jeftha. Nee! O, dierbare Heere Jezus! Amen! In Gods soeverein handelen moet alles medewerken ten goede, in het bijzonder in het leven van degenen die naar Zijn voornemen geroepen zijn tot Zijn dienst. De geschiedenis van Jeftha bevat een schat aan geestelijke rijkdom. Niet omdat wij die eruit halen, maar omdat God die erin gelegd heeft.

Met de hulp des Heeren wensen wij bij het leven

van Jeftha stil te staan, aan de hand van een vijftal overdenkingen:

1. *Jeftha's afkomst*
2. *Jeftha's roeping*
3. *Jeftha's gelofte*
4. *Jeftha's dochter*
5. *Jeftha's spraak*

Het wonder dat God Zich uit de vuilnisbak van deze wereld een volk heeft verkoren dat Hem zal dienen, loven en prijzen, zien we zo treffend in het leven van de richter Jeftha.

Jeftha! Wat was dat eigenlijk voor een man?

Jeftha was een held, een strijdbare held! Een man van het zwaard, de spies en het rondas. Een dapper man met een stalen gezicht en een ijzeren discipline. Jeftha was een geoefende militair en kon daarin leiding geven.

Dat was geen Jehu's ijver bij die man, want Jeftha streed door het geloof. Die geloofsijver werd hem echter niet in dank afgenomen, want zijn wapenfeiten wekten afgunst bij zijn naaste bloedverwanten. Een profeet is niet geëerd in zijn vaderland. Ook Jeftha, de geloofsheld, kon in zijn vaderland niet vele krachten doen vanwege hun ongelof.

Zo kan het zijn dat God u tot Zijn dienst geroepen heeft, maar dat u meer met Jeremia zit te wenen over de breuk van land en volk, dan dat u opzienbarend overwinningen mag boeken in de slagorde van Koning Jezus. Als een volk betoverd is door afgoderij en dwaalleer, hebben Gods kinderen en knechten lijdzaamheid nodig om de kroon die zij ontvangen hebben onbesmet te bewaren tot de dag van Zijn verschijning in heerlijkheid.

Jeftha, een strijdbare held. Die man was geen pantoffelheld, zoals er in onze dagen bij hopen in de kerk zitten of met een uitgestreken gezicht met een boekje in een hoekje zitten, nee, Jeftha was een man die niet schroomde om het geloofszwaard tegen de vijanden van God op te nemen. Niet in eigen kracht, Jeftha streed de goede strijd des geloofs. Hij ont-popte zich als een man met opmerkelijke militaire gaven en bracht die ook in praktijk. Zijn woorden waren daden. Zijn ja was ja en zijn nee, nee. Die oprechtheid had hij niet van zichzelf. Jeftha was oprecht gemaakt door vrije genade. Hij leefde zichzelf niet meer, maar Gode. Jeftha was dus niet een soort dorpsheld, een man die op de schouders gedragen werd, integendeel! Jeftha streed aan Gods kant, bij God vandaan. Ik moet het anders zeggen: God streed door Jeftha. Jeftha was geen strijdbare held in zichzelf, maar in Christus.

In de Hebreeënbrief schaar Paulus Jeftha immers onder de geloofshelden (Hebr. 11:32). Jeftha was een man die zich niet onder de macht van anderen liet brengen, net zoals Paulus. Dat zijn degenen die door de Wet aan de Wet gestorven zijn en Gode leven door het geloof.

Jeftha was dus een strijdbare held. Die man stond in de voorste linie van de slagorde van de HEERE der heirscharen, de God van Israël.

Daartoe is niet al Gods volk geroepen. Niet allen strijden in de voorste gelederen onder de banier van Koning Jezus. Het zijn de enkelingen waardoor God Zijn Naam verheerlijkt. We denken aan de geloofshelden: Mozes, Jozua, Samuel, de richters, de profeten des Heeren, de apostelen, Luther, Calvijn, John Knox, Edwards, Whitefield, Huntington, Kohlbrugge en vele anderen. Op de keeper beschouwd zijn

het er niet veel. Eén of twee in een eeuw, die voor het aangezicht van God staan. In iedere eeuw heeft God Zijn getrouwe getuigen, omdat Christus de Getrouwe Getuige is, de Eerstgeborene uit de doden en de Overste van alle koninkrijken der aarde. Hij roept mannetjes uit het stof in Zijn dienst om in Zijn Naam geduchte daden te doen.

't Is een uitverkoren geslacht, een Koninklijk priesterschap en een gewillig volk in de dag Zijner heilkracht. Dat zijn de geloofshelden waarover Paulus spreekt, omdat ze strijden en gestreden hebben onder de banier en door de macht van dé strijdbare Held, Koning Jezus. In Hem zijn ze meer dan overwinnaars. Dat geldt natuurlijk voor al Gods volk, maar weinigen zijn of worden er tot de strijd aan het front geroepen. Frontsoldaten staan in de vuurlinie en strijden door het geloof van Jezus. Doorgaans worden dezulken door de achterhoede met argusogen bekeken en voor alles en nog wat uitgemaakt, omdat de achterhoede dikwijls tobt met de Wet, omdat men die wil doen uit dankbaarheid, terwijl de voorhoede daaraan gestorven is en Gode leeft door het geloof. De achterhoede maakt de voorhoede niet zelden uit voor Antinomianen, omdat zij denkt dat de frontsoldaten de Wet teniet doen. Die aantijging hebben de werkheilige Farizeeërs Christus ook aangesmeerd, dus er is niets nieuws onder de zon.

Onlangs las ik dat er een sekte in Oeganda op grote schaal zelfmoord had gepleegd. Dat was de sekte van het herstel van de Tien Geboden. Die mensen wilde de Wet doen uit dankbaarheid, maar uiteindelijk was de strop hun deel! Die mensen weten nu zeker dat de Wet een absolute regel der verdorpenis is. Ze zijn met al hun dankbaarheid voor eeu-

wig verloren gegaan. Met die pauselijke religie is kerkelijk Nederland zwaar besmet!

O, Nederland, Nederland! Genoemd het Israël van het Westen en bij uitstek een Reformatieland! Wanneer zult u ontwaken uit de roes van Rome?

De voorhoede in het leger van Koning Jezus wordt door *lijden* geheiligd, opdat zij Zijn heiligheid deelachtig zou worden. De achterhoede is geroepen om de voorhoede in de strijd bij te staan, hoewel gezelschapsmensen niet zelden afhaken en als sterk gebeende ezels met Issaschar bij de pakken neerzitten (Gen. 49:14). De leden van Christus' Lichaam hebben elkaar echter nodig, hoewel ze niet allen dezelfde werking hebben. Het oog kan tegen de hand niet zeggen: "Ik heb u niet van node." Het Lichaam van Christus bestaat niet alleen uit één oog, of uit één hand, maar heeft vele leden met afzonderlijke werkingen. De een heeft de gave van onderscheid, de andere is een verklaarder, nog een ander spreekt vele talen, maar het geschiedt allemaal door dezelfde Geest. Alle leden van Christus hebben echter één ding gemeen: Ze hebben allen de liefde, want ze leven door hetzelfde bloed en het geloof van Christus. De liefde van Christus dringt alle leden, als het goed is, want de vrucht des Geestes is de liefde en de liefde maakt de eenheid in de verscheidenheid.

Dat is ver zoek in onze dagen. De Kerk is hopeloos verdeeld en is haar getuigeniskracht verloren. Er is echter niets nieuws onder de zon. In het ouderlijk huis van Jeftha heerste er ook twist en verdeeldheid. De oorzaak was afgunst, want die halfbroers van Jeftha zagen wel dat Jeftha een strijdbare held was. Ze konden niet tegen hem op. Jeftha had meer in

zijn pink dan zij met hun hersens vol opgeblazen verstandskennis.

De frontsoldaten zijn dus strijdbare helden die Zijn Woord doen, gehoorzamende de stem Zijns Woord, *door Zijn Geest*.

Jeftha was ook zo'n frontsoldaat, die veel lafheid en verdachtmaking ondervond van de godsdienstige achterhoede. Dat is geen wonder, want de lafheid zit in ons aller hart. Het is een wonder als we ervan verlost zijn. Dan zijn we vervuld met de liefde Gods, en in de volmaakte liefde is geen vrees.

De verwarring en verdachtmaking, omtrent het ware werk des Geestes, is altijd tweeledig van aard. 1e. *"Wanneer een sterke gewapende zijn hof bewaart, zo is al wat hij heeft in vrede, maar als Eén daarover komt die sterker is dan hij, en hem overwint, Die neemt zijn gehele wapenrusting, daar hij op vertrouwde en deelt zijn roof uit"*, Luk. 11:21-22.

De Heere Jezus zegt in dit tekstgedeelte, dat als de duivel de hof bewaart alles in vrede is. Het kan dus vrede in een gemeente zijn, terwijl het een vrede is van de duivel, een valse vrede dus.

Vroeger zeiden de ouden: "Een heilige oorlog is beter dan een valse vrede."

Ik meen in zijn algemeenheid te kunnen zeggen dat kerkelijk Nederland al jaren in een valse vrede verkeert. Zelfs velen van Gods volk zijn op het bed - waarin Wet en Evangelie gemengd zijn - in slaap gevallen. We leven in tijden dat hele gemeenten slapen op het bed van de traditionele dwaalleer. Plaatselijk kan dat wel verschillen, maar over het algemeen slapen de wijzen met de dwazen, totdat Christus in de doodsvallei gaat blazen, dan komt alles in beroering.

Als God Luther gebruikt om de bazuin van de pauli-

nische leer -de rechtvaardiging van de goddeloze-
weer een helder geluid te laten geven, wordt hij al
gauw door het pauselijke tribunaal als oorzaak aan-
gewezen van de kerkelijke beroering die er op de
hervorming volgt. Als Christus de hof van de sterk
gewapende openbreekt, is de duivel ineens klaar-
wakker en richt hij zijn vurige pijlen vooral op ont-
waakte zielen en ook op degenen die op de bazuin
van de Reformatie blazen.

Bovenstaande is de eerste reden van beroering die
er kan heersen.

2e. Het kan zijn dat een bepaalde gemeente geeste-
lijk welvaart, waarin Gods kinderen hartelijk onder-
ling verenigd zijn door de band der liefde en des
geloofs, omdat Christus de welkome Gastheer in
zo'n gemeente is. Zo'n situatie is evenwel zeer zeld-
zaam in onze dagen, maar ik geloof dat God in alle
tijden Zijn 'zevenduizend' heeft.

Onlangs werd ik opgebeld door een mevrouw en die
beweerde dat er in de gemeente waarin zij kerkte de
onderlinge liefde nog mocht zijn.

Dat is heel wat en een groot goed, maar of de liefde
van Christus en de vrede met God in Christus daarvan
de oorzaak was, kwam niet uit de verf. De onderlinge
saamhorigheid kan ver gaan, soms zover dat het lijkt
alsof Christus daarvan de Bewerker is, maar dikwijls
is het tegendeel waar. De duivel kan de ware vrede
ontzettend goed imiteren. Men kan alles voor elkaar
over hebben, maar als het niet meer is, bewaart de
sterkgewapende de hof en lijkt alles in vrede.

De scheiding valt als je het sterven aan de Wet nood-
zakelijk stelt voor de kennis van Christus en het
kindschap Gods. Er zijn echter vele dromers die zich
geruststellen met een onbewuste kennis omtrent de
vergeving der zonden.

Dat de kennis van Christus noodzakelijk is, zullen zelfs de valse profeten in schaapsklederen niet ontkennen, maar men kan over de kennis van Christus spreken, terwijl het dat niet is.

'Gezeggelijk' zei eens tegen een zeker predikant dat men onder zijn prekerij wel honderd jaar kon worden. Hij keek 'G.' aan en begreep het niet goed. Aanvankelijk dacht hij een pluim in ontvangst te kunnen nemen, maar hij voelde wel dat 'G.' wat anders bedoelde. 'G.' zei: "Bij u hoef je nooit te sterven. U preekt het leven zonder de dood, de zegen zonder de vloek, de hemel zonder de hel en Christus zonder de Wet. De dood, de vloek, de hel en de Wet gaan aan het leven, de zegen, de hemel en aan Christus vooraf."

'Gezeggelijk' moest zijn mond houden!

'G.' zei evenwel: "Dan moet u niet bij mij wezen, meneer. De stenen zullen eerder gaan spreken als de vrijgemaakten des Heeren over Christus en Dien gekruisigd zullen zwijgen."

De verwarring kan dus tweeërlei zijn. In de eerste plaats als de slapende wijzen en dwazen maagden beiden wakker worden. In de tweede plaats doordat de wolven in schaapsklederen de schapen van Christus verstrooien. De duivel is er altijd op uit om het levende Kind te benauwen. Zijn listen zijn ons niet onbekend. Zijn listen zijn ook Jeftha niet onbekend gebleven.

We zullen in het vervolg van het verhaal ook zo'n verwarring zien, als de stam van Efraïm het in de strijd tegen de Ammonieten laat afweten. De strijd door het geloof is de godsdienst namelijk te heet. Om door het geloof te strijden moet je een lijk zijn voor de Wet. Dat is het geheim.

Gods volk in de voorhoede komt er vroeg of laat achter dat de Demassen afhaken, als de strijd te heet wordt. De apostolische zendingscommissie in Jeruzalem had die man echter nooit gewantrouwd, want die Demas kon wat vertellen, hoor! Hij was zuiver in de leer en een strijder voor de waarheid. Die man had een staat van dienst waar menig arme zondaar 'u' tegen zou zeggen. Ze zagen hem als een strijdbare held, als een frontsoldaat. Demas was immers de secretaris van de grote apostel Paulus. Demas was echter niet door recht verlost en is om die reden uiteindelijk als een hond tot zijn uitbraaksel teruggekeerd, "*...hebbende de tegenwoordige wereld lief gekregen*", 2 Tim. 4:10.

Op één of andere manier hangt God altijd gewicht aan de klok bij hen die door het geloof strijden. Dat zien we ook bij Jeftha, opdat Jeftha zich nooit zou kunnen verheffen. Zijn afkomst was namelijk nogal dubieus; *hij was een hoerekind!* Z'n vader was wel geen Amoritische, maar zijn moeder was evenwel een Hetitische; een hoer, een prostitué, een vrouw uit de roze buurt.

Je moet zo'n afkomst maar hebben: Geboren te zijn in de roze buurt van Amsterdam en verwekt door een vader uit de gereformeerde gezindte. U begrijpt dat zo'n kind in zijn tijd niet geaccepteerd werd door de rechtzinnigheid. De Farizeeërs zullen die arme Jeftha ook toentertijd wel niet in de kerk geduld hebben. Want in de tempel mocht niets inkomen dat onrein was. Op de reformatorische school was hij ook niet welkom. Nee, want hij stonk naar het bordel en dan ben je in kerkelijke kringen al vrij snel uitgerangeerd. Die jongen was dus verstoken van elke geschoolde opleiding.

Nou ja, dan maar in het leger. Niet bij de US Army, nee, Jeftha werd opgeroepen in het leger van Koning Jezus.

Dat Christus eet met hoeren en tollenaars is voor een godsdienstig mens al een ergernis, maar dat God een hoerekind in Zijn dienst neemt en hem een leidende positie geeft, is voor de Farizeeërs helemaal onverteerbaar. Die weerzin komt echter voort uit een gebrek aan zelfkennis.

Die broers van Jeftha beriepen zich evenwel op het verbond. "Wij zijn Abraham's zaad en we hebben nooit iemand gediend. Naar de Wet leven we onberispelijk, maar die Jeftha? Toegegeven: hij is een strijdbare held, maar toch een hoerekind, een verworpene! Mozes heeft ons uitdrukkelijk geboden dat er geen bastaard in de vergadering des HEEREN mag komen, (Deut. 23:2). Eruit met dat hoerenjoch!" En zo'n man was nu juist door God uitverkoren om richter te worden over het verbondsvolk Israël.

Het is waar, Jeftha kwam bepaald niet uit een degelijk reformatorisch milieu. Jeftha's vader, Gilead, nam het niet zo nauw met de zeden. Die man had blijkbaar niet genoeg aan zijn eigen vrouw en veroorloofde zich weleens een uitstapje naar het borddeel; naar de hoerenhuizen van Baäl-Peor. Zo'n leven is bepaald niet tot Gods eer, maar wie durft er naar Gilead te wijzen? U, lezer? Ik niet!

Mag ik eens vragen, lezer, hoeveel vrouwen heeft u al gehad? Zeg, lezeres, hoeveel mannen hebt u al gehad? Wie dan zonder zonde is, werpe de eerste steen!

Ga je nu de zonde goedpraten, schrijver?

Nee, maar ik durf niet naar Jeftha's vader te wijzen, ziende op mijn eigen bedorven hart. 't Is vreselijk, of

kent u uzelf niet? *"Maar Ik zeg u, zo wie een vrouw aanziet, om dezelve te begeren, die heeft alrede overspel in zijn hart met haar gedaan"*, Matth. 5:28. De hand op de mond!

Gilead ging dus weleens naar de roze buurt. 't Was blijkbaar een man van groot vermogen, want zo'n trip kost wat, hoor. Hoeren bieden zich in de regel niet voor niets aan. Die man kon zich zo'n uitstapje blijkbaar makkelijk veroorloven. Geld speelde geen rol en de tucht was ver zoek in die dagen. Hoererij is een schending van eigen lichaam, de tempel Gods. *"Zo iemand de tempel Gods schendt, dien zal God schenden; want de tempel Gods is heilig, welke gij zijt"*, 1 Kor. 3:17.

Ach, wie kan bestaan, ik niet en u niet. Al is de onkuisheid alleen al in onze gedachten, staan we schuldig aan de ganse Wet. Wat een wonder dat we dan nog mogen zijn in het heden der genade!

Gods volk kan echter niet in de zonde leven. Helaas! We zitten er vol van, maar in de zonde leven? Nee, dat kan niet meer. Dat kan de liefde niet verdragen. Elke afgoderij is immers van God vervloekt. Dan hoef ik alles niet te noemen. Op één ding wil ik wel wijzen.

Het in onze kringen breed geaccepteerde 'sinterklaasfeest' is ook afgoderij. Ik moet praktisch wezen. Let wel: dat is iets anders als wettisch. Ik lust daarom wel een bóterletter. De christenen in de vroege kerk werden echter door mannen in sinterklaaspakken naar de brandstapel gebracht. Tegenwoordig beschouwt men deze afgoderij als een gesloten discussie in de meest rechtse kringen.

"De meerderheid is voor, dus... Bovendien", zo zegt men, "vieren we het sober." Die mensen gaan dus sober met de hel om. 't Lijkt wel reformatórisch! Bedrieg u niet, want het is boerenbedrog.

Degenen die zwarte piet inleven komen echter niet boven de wereld uit, maar zij hebben sinterklaas en zwarte piet -in welke vorm dan ook- in beginsel een scheidbrief gegeven, doch Christus hun liefdesbrief, omdat ze van Christus zijn. De liefde uit God haat de zonde, ja, ook de rok die van het vlees bevekt is (Jud. 1:23).

"Een afgod is niets", zegt Paulus. Dat is waar, maar zich ermee inlaten kon de apostel niet. Als je zegt dat een afgod niets is en wel je knieën ervoor buigt, dus je ermee inlaat, zoals destijds het volk Israël haar knieën boog voor Baäl, dan behoort je niet tot dat volk waarvan de HEERE zegt: *"Ik heb Mijzelfven nog zeven duizend mannen overgelaten die de knie voor het beeld van Baäl niet gebogen hebben"*, Rom. 11:4.

De Israëlieten -in Achabs en in Jeftha's dagen- zijn er trouwens wel achter gekomen dat hun afgoderij van God vervloekt was. Alle afgoden, ook zwarte piet, zijn namelijk gerelateerd aan de duivel.

"Ik wil niet dat gij met de duivelen gemeenschap hebt. Gij kunt de drinkbeker des Heeren niet drinken en de drinkbeker der duivelen.... Of tergen wij den Heere? Zijn wij sterker dan Hij?" 1 Kor. 10:20-22.

Een kind van God kan wel in de zonde vallen, maar er niet in leven. *"Wij die der zonde gestorven zijn, hoe zullen wij nog in dezelve leven?"* Rom. 6:2.

Ds. G.D. Krummacher zegt in zijn boek **"DE WANDELINGEN ISRAËLS"**: "Er zijn zielen die de dienst van God en de wereld in elkaar kneden en deze beide ondraaglijke heren tegelijk willen dienen, maar zij hinken op twee gedachten: zij nemen van het christendom zoveel als hen aanstaat en van de wereld behouden zij wat hen belieft. Het ene leerstuk laten

zij gelden, het andere niet. Daar worden Wet en Evangelie door elkaar gekneet, de vrije wil en vrije genade vermengd; de zogenaamde hoog geprezen verdraagzaamheid, die een ieder laat geloven wat hij verkiest, terwijl men zichzelf ook deze vrijheid veroorlooft, maar toch vooral het ware christendom met zijn waarheden van deze verdraagzaamheid uitsluit", (Deel I, blz. 149-150).

Wat in onze kringen breed is geaccepteerd moet te allen tijde de toets van Gods Woord kunnen doorstaan. Afgoderij, in welke vorm ook, sluit je daarom nooit legitiem af als zijnde een gesloten discussie.

God houdt of sluit geen discussies en Zijn frontsoldaten idem dito. De Heere heeft namelijk recht op iedere kansel, op iedere school, op elke leraar, op ieder kind. Wilt u een bewijs? *"De aarde is des HEE-REN, mitsgaders haar volheid, de wereld en die daarin wonen", Ps. 24:1.*

Het naamchristendom maakt echter zelf wel uit hoe men leeft. In linkse kringen hebben we de korterokken cultuur. In rechtse kringen de gespleten mode. 't Is beiden van duivelse architectuur. Bij de wereld kan alles uit, want bij de duivel bestaan er geen grenzen in het kwaad.

Jeugd, ik kom naast je zitten. De duivel kent precies je zwakke plekken! *"Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt. De geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak", Matth. 26:41.* Dat geldt voor Gods kinderen, weet ik wel, maar bidt dan maar met je verstand. God is in ieder geval een Hoorder der gebeden. Op Hem kun je het gerust wagen. En als je je tot zonde hebt laten verleiden, val Hem dan te voet. Zijn bloed reinigt immers van alle zonden. Voel je het oordeel in je ziel branden? Omhels je vonnis en kus de Zoon, opdat Hij niet toorne... Ik bid je, ga

niet naar de hel, maar val Christus te voet. Het is beter te sterven aan Zijn gezegende voeten, dan de duivel nog één minuut gehoor te geven.

Kon ik het maar, schrijver.

Dat is nu net je grootste zonde. Het kunnen ligt niet aan onze kant, maar aan Gods kant. Laat los, en je zult losgelaten worden. Houdt in gedachtenis, dat Christus te Zijner tijd voor de goddelozen gestorven is (Rom. 5:6). Voor Hem ben je niet te vuil en te doortrapt. Hij heeft erop gerekend de vuilste zondaar te reinigen in Zijn allesreinigende bloed. Het is Zijn liefste werk om verloren zondaren te zaligen. Verloren is het toch al. Ik bid je van Christus' wege: Laat je met God verzoenen. *"Want Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden, rechtvaardigheid Gods in Hem"*, 2 Kor. 5:21.

Jeftha's vader was evenwel terechtgekomen in de strikken van een vreemde vrouw, een hoer, wiens voeten dalen naar de dood en wiens treden de hel vasthouden (Spr. 5:5). De Kanttekenaren wijzen in dit geval op een waardin, zoals ook Rachab de hoer een waardin was. Jeftha's vader ging dus regelmatig naar het café. Ja, en als de drank is in de man... Misschien was Jeftha wel uit Rachab de hoer geboren, toen ze haar slechte praktijken nog bedreef. Hoewel dat onwaarschijnlijk is, was het wel de praktijk in het toenmalige Oosten dat de waardinnen er dikwijls een bordeelachtige bijverdienste op na hielden, door hun lichamen publiek ter beschikking te stellen.

Hoe het ook zij, God verkiest een hoerekind tot Zijn dienst. God bedient Zich dikwijls van de verachtste

middelen, opdat geen vlees zou roemen voor Hem (1 Kor. 1:29).

Kan dat wel met genade bestaan?

Als we geen kennis hebben aan ons hoerebestaan voor God, zullen we deze vraag altijd met 'nee' beantwoorden, maar we hebben er dan geen erg in dat we van onze drek niet gewassen zijn. Genade is er juist voor hoeren en tollenaars, voor de slechtste. We zijn er doorgaans te goed voor om slecht te zijn en te best om als een helwaardige gerechtvaardigd te worden.

Er is altijd veel verdachtmaking tegen degenen die uit de wereld komen en radicaal zijn bekeerd.

Dat komt omdat men aanziet wat voor ogen is. Als er een oppassend lid uit de kerk bekeerd wordt, zegt het gros: "Dat had ik altijd wel van die man gedacht. Het is zo'n keurige man."

Tegen zulke praat kan ik niet. Daar ben ik allergisch voor. God bekeert namelijk geen keurige mensen, maar landlopers, hoeren, tollenaars, vijanden, heiligheidsschenners, verdoemelingen en doodbraken-den. God is een God, Die de goddeloze rechtvaardigt. Vijanden worden met God verzoend door de dood Zijns Zoons.

Jeftha was een strijdbare held, maar hij was een hoerekind. Er kleefde aan Jeftha's bestaan een 'maar'. De zonden houden het handelen Gods echter niet tegen. Tegen de zonden en onreinheid is er immers een Fontein geopend (Zach. 13:1). Ik zal het nog anders zeggen: Gods handelen gaat dwars door de zonden, niet om de zonden door de vingers te zien, maar om genade te verheerlijken en dat Christus daarvan de eer hebbe. Het adamsvlees van Jeftha was immers door de tweede Adam aangeno-

men. Zijn adamitische afkomst was al van eeuwigheid geëigend door de tweede Adam en Zijn gerechtigheid in de tijd bij hem toegepast. Jeftha's 'maar' lag voor rekening van Christus.

Jeftha, een strijdbare held.

Van Naäman, de Syriër, staat er ook zoiets opgetekend. Naäman was ook een strijdbare held, een man van hoog aanzien. Naäman was een hooggeplaatste generaal met een indrukwekkende staat van dienst. Er staat in 2 Koningen 5:1 dat de HEERE door Naäman de Syriërs verlossing had gegeven. Door ervaring wist die man hoe God werkte. Die man had dus enige bevinding, zou je zeggen.

Er staat echter nog wat van deze man; hij was wel een strijdbare held, *doch melaats*...

Velen doen zich bevindelijk voor en geven zich uit voor een kind van God, maar weten niet dat ze ellendig, jammerlijk arm en naakt zijn. Naäman, de Syriër, was melaats. Met al die Godsbemoeienissen bleef hij toch nog een dode zondaar, totdat hij zeven keer ondergaat in het water van de Jordaan.

Er is veel overeenkomst tussen Naäman en Jeftha. Het waren beiden bekwame militairen, strijdbare helden, maar ze hadden allebei iets weerzinwekkends voor de vrome godsdienst. De één was melaats en de ander was een hoerekind.

Allebei lagen ze echter onder het zegel van de eeuwige uitverkiezing Gods. Naäman moest er evenwel zeven keer voor onder water, om al zijn eigengerechtigheid uit de Wet te verliezen. Dat kwam omdat Naäman zijn afkomst door zijn gala-uniform beter kon bedekken dan Jeftha. De Wet had in het leven van Jeftha al vroeg zijn werk gedaan en zijn afkomst blootgelegd. Bij Naäman kwamen de gevolgen van zijn afkomst pas veel later openbaar. Jeftha's af-

komst was al vanaf zijn geboorte algemeen bekend. Richteren 11:1b levert daarvoor het volgende bewijs: "...*doch Gilead had Jeftha gegenereerd.*"

Dat wil zeggen dat het algemeen bekend was dat Gilead Jeftha verwekt had bij een hoer. Christus had het hoeren vlees van Jeftha evenwel aangenomen. Dat is een heilgeheim, hoor. De verborgenheid der godzaligheid is groot: God geopenbaard in het vlees, in mijn vlees, in Jeftha's vlees (1 Tim. 3:16).

Jeftha's afkomst zit nog een beetje dieper. Sommigen menen dat Jeftha uit de stam van Manasse afkomstig was, omdat zijn vader Gilead een zoon van Machir zou zijn, die op zijn beurt een zoon van Manasse was. Toch menen wij dat Jeftha's vader niet de zoon van Machir is geweest. Jeftha was immers in Mizpa geboren en Mizpa lag in de landstreek van de stam van Gad. Dat Jeftha een Gileadiet was wil niet zeggen dat alle Gileadieten afstammelingen waren van Manasse. Volgens de Hebreeuwse grondtekst behoorden ook de Gadieten tot de Gileadieten. De profetie over Gad -door Jakob en Mozes uitgesproken- komt helemaal overeen met hetgeen in Jeftha's leven in vervulling gaat. Bovendien grensde de stam van Efraïm -aan de zijde van de Jordaan- niet aan de stam van Manasse, maar aan de stam van Gad.

Als de mannen van Efraïm tegen Jeftha opstaan, worden zij -*nadat Jeftha hen verslagen heeft*- aan de veren van de Jordaan -*dus op de grens van Gad en Efraïm*- ontdekt aan hun spraakgebrek, waarop zij door de Gileadieten gedood worden. We komen er in dit boek nog op terug.

We hebben dus voldoende bijbelse bewijsgrond om te zeggen dat Jeftha een nakomeling van Gad was. Jeftha was dus een Gadiet. Weet u wat er van Gad

geschreven staat? *"Aangaande Gad, een bende zal hem aanvallen, maar hij zal haar aanvallen in het einde"*, Gen. 49:19. Die profetie is meer dan waar geworden in het leven van Jeftha.

U weet, Gad was geboren uit Zilpa, Lea's bijwif. Zilpa was niet de wettige vrouw van Jakob. Dat waren Lea en Rachel, maar niet hun bijwifven. We zien een parallel tussen de geboorte van Gad en Jeftha. Ze waren beiden geboren uit een ónwettige moeder. Beiden waren ook wéttige kinderen Gods! De wettige vrouw van Gilead baarde ook een aantal zonen, die, toen ze mondig geworden waren, Jeftha bij zijn afkomst bepaalden, hun neus voor hem ophaalden en hem op zekere dag het ouderlijk huis uitwierpen. Vader Gilead was inmiddels overleden en er viel dus wat te verdelen.

Jeftha's broers misgunnen hem de erfenis en werken Jeftha op een subtiële wijze de deur uit.

"Jij zal de erfenis van vader niet ontvangen, want je bent -ze zeiden het netjes- een zoon van een andere vrouw." Ze namen het woord 'hoerekind' niet op hun vrome lippen.

De godsdienst werkt Gods keurlingen dikwijls met een kus de deur uit. Ze blijven hoffelijk. Judas ver raadde Christus met een kus. *"Doch wee die mens..."*

Ik heb liever met een Amos van doen die met zijn *'koeien van Bazan'* klaar en duidelijk zegt wat hij op zijn hart heeft, dan die schijnheilige Achitofels die je woorden door een brief of een recensie verdraaien en Christus in je kruisigen. Bij de laatsten zit het gif namelijk in hun staart. Dezulken halen opzettelijk bepaalde zinsneden uit je boeken die alleen in de context gelezen en verstaan kunnen worden en dat door het geloof, want de leer die naar de godzalig-

heid is, is geen begripsleer. De politiek van de duivel is altijd daarop gericht om het werk van Christus in Zijn volk belachelijk te maken. We gaan een tijd in dat het wederstaan van de Heilige Geest door de hedendaagse Achitofels zich meer en meer in het openbaar zal manifesteren. Er is echter niets nieuws onder de zon. Christus heeft het voorzegd. *“Gedenk des woords, dat Ik u gezegd heb: Een dienstknecht is niet meerder dan zijn heer. Indien zij Mij vervolgd hebben, zij zullen ook u vervolgen; indien zij Mijn woord bewaard hebben, zij zullen ook het uwe bewaren”*, Joh. 15:20. Doch wee die mens!

De wettige zonen van Gilead hanteerden de Wet en pasten die toe op de onwettige geboorte van Jeftha. Ze zullen wel met verachting tegen elkaar gezegd hebben: *“Die Jeftha is een onecht kind.”*

Ze gooiden evenwel het kind met het badwater weg. Hun oordeel was dus zonder barmhartigheid. Ze waren geen daders, maar oordelers der Wet en veroordeelden hun broeder in hetgeen ze zelf waren, krachtens hun diepe val in Adam. Ze haalden de splinter uit het oog van hun broeder, terwijl ze de balk in hun eigen oog lieten zitten.

Jeftha had echter geen hoererij gepleegd, want in dat geval was hun oordeel nog enigszins te billijken. Nee, de wettige zonen waren trouwe dienaars van Mozes, zo meenden ze, en daarom moest dat 'hoerenjoch' de deur uit.

Jeftha is er wel achter gekomen dat zijn val in Adam ten grondslag lag aan de uitwerping door zijn halfbroers.

Degenen die God wil verhogen, worden doorgaans onder Zijn toelating op het diepst vernederd, opdat de verhoging des te heerlijker zal zijn. Wat de broers

van Jeftha ten kwade hadden bedacht, had God ten goede bedacht, want God is de duivel altijd een slag voor. Maar 't viel voor Jeftha niet mee, want hij werd geslagen in het huis van zijn liefhebbers. Dat doet pijn, hoor. Dan gaat er een zwaard door je ziel, vooral als het je (geloofs)broeders zijn. De hardste klappen komen niet van de godsdienst, maar van de ware broeders, als zij met afgunst vervuld zijn en teruggewallen zijn onder de Wet. De zulken willen je in een wettisch harnas persen. Als zij zwak zijn, moet jij het ook zijn, als zij het missen, moet jij het ook missen. Als zij sterk zijn, moet jij ook sterk zijn. Als zij niet kunnen profeteren, moet jij ook je mond houden, want als God in je leven komt, ga je mond op slot voor heel je leven, zo zeggen zij. Sommigen noemen dat de taal van Gods oude volk, maar men staat uiteindelijk aan de kant van het godsdienstige vlees. In die wangestalte ziet men aan wat voor ogen is. De oude Adam wordt door de zulken uit zijn graf gehaald en in de etalage tentoongesteld. Men laat Mozes het leven regelen en houden dat voor godzaligheid. De werkverbonders -die vrachtwagens vol werk verzetten- worden aanbeden en bewierookt, terwijl Eldad en Medad, die niet meer hebben dan een beker koud water uit te delen -zelfs door Jozua- met afgunst worden bejegend. Christus kijkt echter naar dat ene bekertje water en niet naar al die vrachtwagens vol liefde oud papier!

Weet u waaruit dit soort wangestalten voortkomen? Uit afgunst! Die broers van Jeftha konden niet verdragen dat Jeftha een strijdbare held was *in Christus*. Ze zullen Jeftha wel van hoogmoed beschuldigd hebben, maar Jeftha liet zich niet onder de macht van anderen brengen. Hij ging naar het land Tob, en ging niet te rade met vlees en bloed (Gal. 1:16).

Jeftha was evenwel een type van Christus, Die als lijdende Borg in het huis van Zijn liefhebbers is geslagen, in de plaats van Jeftha. Jeftha werd uitgeworpen, buiten de legerplaats, om het kruis van Christus te dragen.

Christus werd uitgeworpen, buiten de legerplaats, om de smaadheid van Zijn volk te dragen. Jeftha's uitwerping lag dus voor rekening van Christus.

Uitwerping is de enige legitieme afscheiding, ook kerkelijk. Je moet nooit zelf gaan lopen. De geschiedenis heeft geleerd dat de vrucht daarvan allerwegen een repeterende breuk te zien geeft en van de Heere Sebaoth vervloekt is. Dat schrijf ik niet om met de vinger te wijzen, want wie heeft zijn huis op orde? Ach, dat er een wenen geboren zou worden vanwege de breuk van Jozef.

Jeftha scheidde zich echter niet af; hij werd uitgeworpen door de wettige zonen. Schijnbaar hadden ze het Woord mee. *"Want wat zegt de Schrift? Werp de dienstmaagd uit en haar zoon, want de zoon der dienstmaagd zal geenszins erven met de zoon der vrije", Gal. 4:30.*

Jeftha's broers werkten echter met het Woord, maar het Woord niet met hen. Ze hadden zich nog nooit als verdoemelingen voor God leren kennen. Die mensen weten de zonden wel bij een ander aan te wijzen, maar ze houden zichzelf buiten schot. Wel de verbreking van Jozef op de lippen, maar niet één weeklacht in het hart.

Jeftha kon niet met het Woord werken, nee, die man moest van genade leven. Gods volk moet van het gegeef leven. Ja, en dan word je vanzelf uitgeworpen. Genade werkt altijd afgunst, vooral in de praktijk van het leven der godzaligheid. Dat is een radicaal leven. Vrijgemaakte christenen hebben

radicale opvattingen. Die mensen kennen geen grijze vlakken. Het is waarheid of leugen, binnen of buiten. Verloren of behouden. Dat is de leer van de Schrift en die van de Reformatie.

Jeftha heeft niet eens geprotesteerd, nee, dat kon die man ook niet. Als de satan aan je rechterhand staat, volk van God, heeft-ie altijd z'n mond vol met bijbelteksten. Dan wijst hij op je oude adamsbestaan en daartegen moet je het altijd verliezen. Anderzijds worden Gods kinderen weleens door de Koning aangegord om te strijden in de volle wapenrusting des geloofs. Dan zijn het strijdbare helden, hoor! Dan kruipt zelfs de duivel in een hoekje, want tegen de kracht van Christus moet-ie het afleggen. Het hangt dus niet aan mijn geloof, maar aan God, want het loopt over Zijn eer.

Als God niet voor Zijn volk instond, zou ze niet staande blijven, want dat volk heeft doorgaans geen wapens in de strijd tegen die grote menigte. Het Zijn de slachschapen Christi.

Als Jozua, de hogepriester, met zijn vuile klederen voor God staat, met de satan aan zijn rechterhand, treedt de Heere Zelf tussenbeide. *“De HEERE schelde u, gij satan! ja de HEERE schelde u, Die Jeruzalem verkiest. Is deze niet een vuurbrand uit het vuur gerukt?” Zach. 3:2.* De Heere staat dus altijd voor Zijn volk in, want Hij heeft ze Gode gekocht met Zijn dierbaar hartebloed.

Jeftha werd dus uitgeworpen *en vlood voor het aangezicht zijner broederen*, staat er. Ik denk dat de moordlust in hun ogen brandde, anders had Jeftha niet behoeven te vluchten. Hun woorden waren hofelijk, maar hun daden waren vloeken en hun blikken messteken.

Onlangs las ik in een kerkblad van een rechtzinnige gemeente een memoriam over een overleden ouderling. In dat memoriam werd gesuggereerd dat betreffende ouderling geen vijanden zou hebben gehad.

Op het eerste gezicht lijkt dat een eerbiedwaardig en reformatorisch getuigenis. De tranen zouden ervan in je ogen schieten...

Als we de Bijbel er echter naastleggen, blijkt dat hetgeen over die ouderling geschreven staat, niet meer is dan een onbarmhartig oordeel, immers:

1. Als het waar is -hetgeen in dat kerkblad staat- is het voor die ouderling een verloren zaak. Christus heeft immers tegen Zijn discipelen gezegd: *"Gij zult van allen gehaat worden om Mijns Naams wil", Matth. 24:9.*

2. Als het waar is -hetgeen in dat kerkblad staat- is er voor die ouderling geen hoop, want er staat geschreven: *"Wee u, wanneer al de mensen wel van u spreken, want hun vaders deden desgelijks de valse profeten", Luk. 6:26.*

3. Als het waar is -hetgeen in dat kerkblad staat- was het geen godzalige ouderling, want er staat geschreven: *"En ook allen, die godzaliglijk willen leven in Christus Jezus, zullen vervolgd worden", 2 Tim. 3:12.*

4. Als het waar is -hetgeen in dat kerkblad staat- heeft die ouderling zijn naaste nog nooit eerlijk behandeld, want er staat geschreven: *"Zij haten in de poort degene, die bestraft en hebben een gruwel van dien, die oprechtelijk spreekt", Amos 5:10.*

Het getuigenis in het betreffende kerkblad staat dus haaks op Gods Woord, want ze hebben Jeftha gehaat, veracht en uitgeworpen en Christus in hem gekruisigd. *"Zalig zijt gij -Jeftha- als u de mensen*

smaden, en vervolgen, en liegende alle kwaad tegen u spreken om Mijnentwil", Matth. 5:11.

"Zalig zijt gij -kind van God- wanneer u de mensen haten, en wanneer zij u afscheiden, en smaden, en uw naam als kwaad verwerpen om de Zoon des mensen wil", Luk. 6:22.

Vleselijke barmhartigheid, hoe goed ook bedoeld, blijkt dus zeer wreed (Spr. 12:10).

Jeftha had evenwel geen lust om het zwaard tegen zijn broeders op te nemen, want het waren toch zijn broeders, hoewel die met een Kaïnsgeest bezet waren. Jeftha gaf zijn zaak over aan Hem, Die rechtvaardiglijk oordeelt.

De broers van Jeftha zagen de vete met Jeftha als een discussie, waarover niet meer te praten viel. Ze hadden er echter geen erg in dat Jeftha's zaak Gods zaak was. Die broers konden de discussie wel sluiten, maar de Heere maakt alles een keer open. We zullen dat feit in het vervolg van deze geschiedenis zien.

Als banneling ging Jeftha wonen in het land Tob. Dat lag in de buurt van de tegenwoordige Golan hoogvlakte. Daar had die man geen tekst voor; de voorzienigheid bracht hem in Tob. Wat God doet is altijd goed. 'Tob' betekent: 'goed'. Zo werd ook de apostel Johannes onder Gods voorzienigheid naar het eiland Patmos verbannen. De Heere had werk voor Zijn knecht. De Heere bracht Jeftha door de voorzienigheid in een oefenterrein, om hem voor de zware taak, waarvoor Hij hem had voorbestemd, te bekwamen.

Je hebt altijd mensen die met de voorzienigheid wérken. Zo van: "Als ik dit..., dan zal God..."

Bij Jeftha lag dat anders. Hij was een voorwerp van

Gods genade en voorzienige leiding. Jeftha was niet alleen gered uit het vonnis der Wet; hij werd ook door God geregeerd. Jeftha streed onder de banier van Koning Jezus en stond onder Zijn regering. Je hebt mensen die zeggen door God te zijn gered, maar als hun levenswandel het tegendeel bewijst, onderwerpen ze zich niet aan Zijn regering. Die mensen willen wel naar de hemel, maar niet kwalijk behandeld worden met het volk Gods. De zulken laten zich liever vetmesten tot de dag der slachting. Dat is van nature ons aller beeld, maar dat doet niets af aan het feit, dat als God ons regeert, leer en leven overeenkomen, hoewel het tegendeel wordt ingeleefd door de ware Sionieten.

Het land Tob was anders geen rustoord. Als Jeftha rust had willen zoeken, had hij beter met zijn surfplank naar de Middellandse Zeekust kunnen vluchten. Jeftha zocht geen rust; hij zocht juist de strijd op, net als Simson. Jeftha werd door de Geest gedreven. God had Jeftha in Tob gebracht.

Als een waakhond ging Jeftha in het grensgebied van de Hagarenen en het land van de Ammonieten wonen. Het land Tob lag ten noorden van het gebergte van Gilead, bij de ingang van Woest-Arabië, tegen de grens van de Hagarenen, de afstammelingen van Hagar. Hagarenen waren dus de Ismaëlieten.

Dan staat er iets wonderlijks: *"...en ijdele mannen vergaderden zich tot Jeftha en togen met hem uit"*, vs. 3. Je zou toch denken dat Jeftha in dit woest oord aan de eenzaamheid was overgegeven en van alle mensen verlaten zou blijven. Dat zou het geval geweest zijn, al had God het oog niet op Zijn kind Jeftha. Als God u ergens brengt, kind van God, heeft Hij ook werk voor u.

Van Johannes de Doper staat er dat hij in de woestijn was dopende en predikende de doop der bekeering tot vergeving der zonden (Mark. 1:4).

De gemeente van Jeruzalem wilde De Doper niet beroepen, want hij was te afsnijdend. Daar hielden ze in Jeruzalem niet van. Die mensen hielden het bij de Wet, om die te doen uit dankbaarheid. Nee, die Johannes de Doper was hen veel te scherp. Die man sloeg alle kleintjes weg en dacht het altijd maar beter te weten. Nee, aan grootsprekers hadden ze geen gebrek. Het Sanhedrin zag Johannes de Doper ook als een concurrent op het gebied van zending en evangelisatie. Want wie waren er geroepen om het land door te reizen en jodengenoten te maken? Zij alleen! Zij hadden immers theologie gestudeerd aan de voeten van de voortreffelijke Gamaliël! Nu zaten ze met z'n allen op de stoel van Mozes. Wie zou het dus beter kunnen weten dan zij alleen?

Om die reden was Johannes de Doper in hun ogen ongeschikt voor het ambt van ouderling, laat staan dat hij voor het predikambt in aanmerking kwam in de gevestigde kerk. Die kemelsharige man had niet eens geleerd. Bovendien vond het curatorium in Jeruzalem Johannes de Doper dopers. Johannes liet de mensen namelijk kopje onder gaan. Maar zó diep hoefde het van het gros Joden niet, nee hoor. De voorschriften van Mozes deden ze uit dankbaarheid. Bovendien waren ze van goede huize, ze waren immers Abrahams zaad en hadden nog nooit iemand gediend! Nu, wie deed hen wat?

Binnen de legerplaats was er voor Johannes de Doper dus geen plaats. Johannes heeft echter niet een of andere afgescheiden gemeente gesticht, nee, dat kon die man niet. Johannes de Doper was van Godswege geroepen. Wat doet Johannes? Gaat hij

met de Joden in discussie om zijn roeping te verdedigen? Nee, hij gaat naar de woestijn. Om zich als een monnik af te zonderen? Nee, hij gaat prediken! Prediken? Tegen de steenrotsen en hagedissen? Nee, want er staat: *“En al het Joodse land ging tot hém uit... én die van Jeruzalem en werden allen van hem gedoopt in de rivier de Jordaan, belijdende hun zonden”, Mark. 1:5.*

Als God een mens roept tot Zijn dienst, stuurt de Heere je naar de mensen óf Hij stuurt de mensen naar je toe, al woon je ook in de woestijn. Zo verging het ook Jeftha.

Tegenwoordig gaan ze bij hopen theologie studeren -ik ben er niet tegen- maar het gros weet niet van een roeping. Ze hebben er zo'n liefde voor, ...totdat! Totdat dezulken met hun doctorale wijsheid in de gracht vallen. Ja, dan is Leiden in last! God wordt niet verheerlijkt door het bestudeerde christendom. Hij verheerlijkt alleen Zijn Eigen werk! *“Want er is geschreven: Ik zal de wijsheid der wijzen doen vergaan en het verstand der verstandigen zal Ik te niet maken”, 1 Cor. 1:19.*

Het beste is dat je niets weet, want je moet het allemaal kwijt. God kan er niets van gebruiken, ténzij Hij de kennis heiligt, maar dan nog moet je je verstand inleveren. Gods ware knechten moeten het hebben van de indachtmakende Geest.

Ik heb daarom een hartgrondige afkeer van boekenwijsheid zonder Christuskennis. God laat stómmen spreken. Dat is nog zo, hoor. De tegenwoordige theologische universiteiten zijn op z'n best gesproken niet meer dan broedplaatsen van de duivel. Dat heeft zo zijn weerslag in de kerken, want zo de herders zo het volk. Kennis maakt opgeblazen, maar de liefde sticht. We hebben een chronisch gebrek aan

predikers met geheiligde kennis. Dat kunnen ook universitaire godgeleerden zijn. De reformatoren waren geen lekenpredikers, maar wel met wijsheid beklééd, hoewel Calvijn bijna al zijn geheiligde kennis door middel van zelfstudie heeft verkregen. Het waren in ieder geval mannen met de zuivere leer, die ze in de belijdenisgeschriften tot uiting hebben gebracht. Een kerk kan daarom niet zonder belijdenis.

Groen van Prinsterer zei reeds: "Heeft een kerk alléén een Bijbel, dan is er in feite geen geloofs-gemeenschap. Dan zijn alle meningen over de betekenis van het bijbelwoord gelijkwaardig en elke theoloog heeft evenveel recht van spreken. Zonder een belijdenis is een kerk echter overgeleverd aan de theologie."

We leven in een tijd waarin er veel wordt getheologiseerd over kenmerken. 't Is vaak de dood in de pot, omdat Christus erin gemist wordt.

Gods ware kinderen en knechten worden met wijsheid bekleed, omdat Christus hun Wijsheid is. Om die reden worden ze vroeg of laat buiten de legerplaats geworpen en gaan door eer en oneer, door kwaad en goed gerucht. Ze moeten ook de vriendendood sterven om vruchtbaar te worden in Gods wijngaard. *"Indien het tarwegraan in de aarde niet valt en sterft, zo blijft hetzelfde alleen; maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort", Joh. 12:24.*

De Heere zet Zijn kinderen dikwijls midden in de wereld, in de woestijn van het leven, om Zich *-mid-* *dels hun bediening-* een volk te vergaderen uit de holen en spelonken der aarde. De wettige zonen hadden voor het Koninkrijk der hemelen echter geen belangstelling. Ze waren druk bezig met de

verdeling van de erfenis en wilden niet ingaan. Christus hield Jeftha evenwel bezig in de dingen Zijns Vaders. Jeftha leefde op kosten van de wettige Zoon des Vaders, Die Zich door de boze wijngaardeniërs liet doden om Jeftha in de erfenis der heiligen te laten delen. Christus trouwt met Zijn Kerk in gemeenschap van goederen. Dat geldt wederzijds! O, diepte des rijkdoms!

Christus leidde Jeftha in een oefenterrein, waar de vrome godsdienst niet wilde en durfde te komen. Het land Tob was namelijk een ruig oord, een gebied waar de roofdieren vrij spel hadden en waar eenzame reizigers bloot stonden aan roofovervallen door bendes gespuis.

Door de voorzienigheid kwam Jeftha in contact met een stel ijdele lieden, waarvan het merendeel misdadiger was. Het waren oproerkraaiers die opgroeiden voor galg en rad en een gevaar vormden voor de toenmalige samenleving. Die ijdele lieden waren - net als Jeftha- bannelingen (verdoemelingen) die niets te verliezen hadden.

Wat een schone typologie zien we hier. Christus liet Zich buiten de legerplaats werpen en is met de misdadigers gerekend! Christus is tot een vloek geworden, om vervloekten tot een eeuwige Zegen te zijn. Christus liet Zich verbannen, om bannelingen in het genadeverbond op te nemen en voor hen plaats te bereiden in het Vaderhuis met de vele woningen. Wat u het?

Jeftha kwam dus aan het hoofd van een bende. Aan het hoofd van een ongeregeld zootje. Die lieden wilden hem dienen. De HEERE had die lieden tot hem gebracht. Hier gaat in vervulling wat door de mond van Jesaja gesproken is: *"Al de schapen van Kedar zullen tot u verzameld worden; de rammen*

van Nebajoth zullen u dienen; zij zullen met welgevallen komen op Mijn altaar en Ik zal het huis Mijner heerlijkheid heerlijk maken", Jes. 60:7.

Wie was Nebajoth? Dat was een zoon van Ismaël. De rammen van Nebajoth waren Ismaëlieten. De zonen der dienstbare staan Gods volk en knechten ten dienste. Wat gaat de HEERE nu doen? Door de dienst van de zonen van de dienstbare Hagar gaat Hij Zich een huis maken, dat heerlijk worden zal. Wat is dat voor een huis? Een gebouw van God, een tabernakel, niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen (2 Kor. 5:1). Hier wordt dus niet de kerk met een kleine 'k' bedoeld, maar het Lichaam van Christus, de Tempel Gods.

Die lieden zijn namelijk later in Jeftha's koninkrijk opgenomen en hebben zich onderworpen aan Gods regering en instellingen. Jeftha liep met al die bekeerde allochtonen echter niet te koop. Van etalage-cultuur moest Jeftha niets hebben.

Ik las pas in een familieblad dat een zeker kerkverband een boek heeft uitgegeven, met daarin de foto's van al haar kerkgebouwen uit binnen- en buitenland, inclusief de kerkenraden met betreffende predikanten. Ziet u het voor u? Al die foto's met gebouwen van goud. En dan al die geplooides gezichten erbij...

David wilde het volk tellen, maar zijn hoogmoed werd zwaar gestraft en er vielen zeventig duizend mannen. Als God David -de man naar Zijn hart- niet spaarde, zal Hij dan deze hoogmoed onbezocht laten? Dat moet men nooit denken! God is geen ledig Toeschouwer. Hoogmoed komt vroeg of laat voor de val, omdat het voortkomt uit de val.

Jeftha hoefde niet in de krant met hetgeen **hij** pres-

teerde. Het richterschap stond namelijk in het kader van Góds regering. Het ging dus om hetgeen Gód deed dóór Jeftha. Die man hoefde niet te pronken met een kerk van goud. Jeftha had het goud in zijn hart, genadegoud! Doorgaans zijn de kerken van goud, de preken van hout en het gros kerkgangers zo dood als een steen. Werd dat maar meer ingeleefd, want God kan uit stenen Abrahams kinderen verwekken! Dáárover had Jeftha wel geïnterviewd willen worden.

Jeftha bouwde de HEERE *een geestelijk huis* in het open veld -net als Whitefield- en de HEERE wrocht mede. Dat is het enige wat telt. Gooi al het godsdienstige hout, hooi en stoppelen maar in de kliko, inclusief de stoel van Kersten. *“Want ziet, die dag komt, brandende als een oven, dan zullen alle hoogmoedigen, en al wie goddeloosheid doet, een stoppel zijn, en de toekomstige dag zal ze in vlam zetten, zegt de HEERE der heirscharen, Die hun noch wortel, noch tak zal laten”, Mal. 4:1.*

Jeftha werd legerpredikant en aanvoerder van een bende misdadigers. Jeftha heeft dat gespuis wel aan het werk gezet, want Jeftha moest niets van ledigheid en ijdelheid hebben. Ledigheid is immers des duivels oorkussen. Die lieden namen het leven niet zo nauw. In dit ruige oord leefden ze van de jacht en verrijkten zich door roofovervallen op eenzame reizigers. Elke dag had genoeg aan zijns zelfs kwaad. De toekomst deerde hen niet. Ze waren het uitschot en afschrapstel van de samenleving. Stichting Woord en Daad was in die dagen nog onbekend, dus die mensen waren aan zichzelf overgeleverd.

Daar kwam verandering in, toen Jeftha in hun landstreek kwam wonen. Ze mochten die Jeftha wel. In hem zagen ze een leider. Veel hadden ze al

over hem en zijn wapenfeiten gehoord. Jeftha, een strijdbare held, een man met de zwarte band, die iedere tegenstander in het zand liet happen.

Het klikte tussen Jeftha en die bende. Jeftha was geen man van bombarie. Jeftha sloeg niet op zijn strepen. Jeftha ging naast hen zitten, hij wist goed dat hij van dezelfde lap gescheurd was. Jeftha was er de man niet naar om bij de pakken te gaan neerzitten. Hij trainde dat gespuis tot geoefende krijgslieden.

Jeftha deed net zoals David eens doen zou, toen hij naar de spelonk van Adullam was gevluht. Tot David kwamen degenen die een schuldeiser hadden, of die bitterlijk bedroefd waren. David heeft mannelijk met die lieden gehandeld en hen een militaire opleiding gegeven, om in de strijd tegen de Filistijnen het hoofd te kunnen bieden.

Zo deed ook Jeftha. Ondanks dat hij door zijn eigen volk was uitgeworpen, streed hij tegen de vijanden van zijn volk: de Ammonieten. Onder aanvoering van Jeftha togen de lieden uit ten strijde tegen de Ammonieten en de Hagarenen. Het was aanvanke-lijk geen frontale strijd, maar het waren meer achterhoedegevechten om buit te halen, om te kunnen overleven. Het legertje van Jeftha was in korte tijd een geoefend keurkorps geworden, een gedisciplineerde militie. Het gerucht over Jeftha's wapenfeiten ging als een lopend vuurtje door het land van de Israëlieten.

't Was Gods voorzienigheid dat Jeftha voor een tijd in ballingschap leefde. Jeftha kon dat echter niet bekijken. Die man zal van moedeloosheid zijn harp weleens aan de wilgen gehangen hebben. Psalm 69:4 was daarom geheel op hem van toepassing.

*"Mijn broed'ren ben ik vreemd, door elk onteerd,
En onbekend den zonen mijner moeder.
'k Vind onder hen noch schutsheer, noch behoeder;
Want d' ijver van Uw huis heeft mij verteerd.
Ik draag de schimp, den smaad en overlast
Dergenen die, alziende God, U smaden;
Ik heb geweend, mijn ziel heeft steeds gevast,
Maar 'k word te meer met smaadheid overladen."*

God had echter een bedoeling met Jeftha. Jeftha werd bekwaamgemaakt voor het ambt als richter. Voordat Simson de Filistijnen gaat bestrijden, plaatst de HEERE eerst een leeuw op zijn weg. Dat was een geloofsoefening om hem te bekwamen in de strijd tegen de Filistijnen.

Jeftha was al een strijdbare held, maar hier in de woestijn wordt hij nader geoefend in het militaire leiderschap. Hij moest ijdele lieden -homofielen en drugsverslaafden- tot gedisciplineerde soldaten opleiden, alvorens tot een hoofd over de inwoners van Gilead te worden aangesteld. Mozes moest eerst 40 jaar lang de woestijn in, om de schapen van Jethro te leiden in grazige gewieden, alvorens hij het leiderschap kreeg toebedeeld over de verloren schapen van het huis Israëls. Daar was Mozes het aanvankelijk niet mee eens, want hij meende ook een strijdbare held te zijn. Daarom sloeg hij die Egyptenaar alvast het zand in, als bewijs van zijn roeping. Mozes moest echter leren dat niet *hij door God*, maar *God door hem* het volk Israël uit het diensthuis van de slavernij zou leiden. Mozes werd in de eenzaamheid van de woestijn geleid, niet om te niksen, maar om uitgewerkt te raken en te willen wat God wil. Dat lijkt paradoxaal, maar het is maar voor de verstaander.

Jeftha werd ook de eenzaamheid ingeleid. De strijd-bare held moest zijn eigen wapens inleveren om door het zwaard des Geestes te gaan strijden. In het land Tob was hij ook verstoken van de gemeenschap der heiligen. Jeftha moest de smaadheid van Christus dragen, buiten de legerplaats. Als tarwegraan werd hij in de aarde gezaaid en bracht op Gods tijd Gode welgevallige vruchten voort.

De arme Lazarus lag ook buiten de poort en had gezelschap van een stel honden, die zijn zweren lekten. Zo moest Jeftha zich gezelschap houden met een stel bandieten, opdat zij straks met hem zouden zijn in zijn koninkrijk, gelijk de moordenaar aan het kruis op geestelijke wijze mocht beleven in Christus' Koninkrijk te zijn door het geloof, alvorens hij er daadwerkelijk heenging. Jeftha werd leider van een vreemdelingenlegioen, want Christus is te Zijner tijd voor de goddelozen gestorven (Rom. 5:6). *“Zo laat ons dan tot Hem uitgaan, buiten de legerplaats, Zijn smaadheid dragende”, Heb. 13:13.*

Jeftha's roeping

"Kom en wees ons tot een overste..., en gij zult ons tot een hoofd zijn over alle inwoners van Gilead."

Richteren 11:6-8

De strijd tussen de Ammonieten en de Israëlieten escaleerde. Het Ammonitische leger trok de Transjordaanse grens over voor een beslissende veldslag met Israël. De kinderen Israëls kwamen daardoor in grote benauwdheid en riepen tot de HEERE hun God, met belijdenis van hun zonden. Ze deden de afgoden uit hun midden weg en bekeerden zich tot HEERE hun God.

In Richteren 10:16 -het gedeelte dat samenvalt met deze perikoop- staat er een figuurlijke spreekwijze, namelijk, dat Gods ziel verdrietig werd vanwege de ellende van de kinderen Israëls. De HEERE kreeg als het ware berouw over het kwaad dat Hij de kinderen Israëls had toegezonden, zoals de HEERE berouw kreeg over het kwaad dat Hij Ninevé had voorgezgd, middels de prediking van Jona. Op de bekering van de Ninevieten herriep God Zijn besluit niet, maar Zijn bevel. De wil des besluits van God is niet altijd de wil des bevels.

Zo verging het ook de kinderen Israëls ten tijde van Jeftha. Ze worden verschrikt door Gods bevel, maar verrast door Gods besluit, waarop hun lot veranderde.

God is in Zichzelf bewogen. Hij handelt niet naar willekeur, maar naar Zijn bepaalde raad en voorzienigheid; *schoon zij om hun zonden, straffen onder-vonden.*

Het volk Israël kwam in barensweeën, want het ontbrak hen aan een bekwaam veldheer. Zonder een bekwame legerleider was de strijd tegen de Ammonieten bijvoorbeeld verloren.

Als Gods kinderen een zaak aanvangen zonder Christus, is het bijvoorbeeld tot mislukken gedoemd. Christus zegt immers: *“Zonder Mij kunt gij niets doen.”* In al onze zaken dienen we eerst God te raadplegen. *“Wat wilt Gij dat we doen zullen?”*

Een godzalig leven daarom is een biddend leven, met vergenoeging.

Als een mens voor het eerst zich met een smeekbede tot Christus wendt, zit hij doorgaans op de grens, daar waar de wegen ophouden. Voordat een mens om genade gaat smeken, zit de dood hem reeds op de hielen. Voordat een mens zich aan God gewonnen geeft, is hij door de bloedwreker overvallen en ligt hij stervende aan de kant van de weg. Zo verging het ook die man die van Jeruzalem naar Jericho reisde, in de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan. De Priester en de Leviet gingen tegenover hem voorbij. Wetsdienaars laten je onbarmhartig in de dood liggen. De Samaritaan, met innerlijke barmhartigheid bewogen, ontfermde zich over de stervende man. Christus ontfermt Zich over het verlorene, over degenen die vertreden liggen in hun geboortebloed op het vlakke des velds (Ezech. 16:5).

Het volk Israël stond aan de grens, 't wilde vluchten, maar 't kon nergens heen, zodat de dood voorhanden scheen. Daar alle hoop haar gans ontviel, daar niemand zorgde voor haar ziel. Toen werd het Gods tijd. God komt nooit te laat en nooit te vroeg. Hij komt, als het bij een mens niet meer kan. Hij komt, als een mens is uitgeteld. Hij komt, als een mens het opgeeft.

Het volk Israël werd in de benauwdheid gebracht, omdat God Zijn liefde aan dat volk kwijt wil. Daarvoor maakt Hij plaats. De Wet gaat aan het Evangelie vooraf. Eerst een klap en dan een kus. Dat is Gods orde, namelijk ellende, verlossing en dankbaarheid.

Ik sprak eens een vrouw, die geen kennis had aan ontdekking. Ze had het maar over: *"Opent uwe mond, eis van Mij vrijmoedig."* Daarmee schermde ze nogal. "Ja hoor, zo moeten we bidden."

Ik zei haar: "Dan ben je zeker wel een verloren mens? Want geestelijke vrijmoedigheid wordt op de rand van de hel geboren, als alle hoop op redding is verloren."

Ze keek me aan alsof ik van de maan kwam. Ze verstond het niet, omdat ze nog nooit een verloren mens was geweest. Verloren zielen gaan om genade schreeuwen, want dezulken hebben niets meer te verliezen.

De oudsten van Gilead -sommigen denken aan de halfbroers van Jeftha- hielden raad en kwamen tot het eensluidende besluit om Jeftha tot een krijgs-overste te maken over Gilead. Zijn wapenfeiten waren alom bekend geworden. Ze gaan met mandaat van de Gileadieten naar Jeftha om hem het opperbevel over het Israëlische leger aan te bieden.

Zo trokken deze notabelen de stoute schoenen aan en reisden naar het land Tob om Jeftha uit zijn verbanningsoord terug te halen. Daar hadden ze niet over gepiekerd als ze zichzelf hadden kunnen redden. Die mensen hadden dus niets meer te verliezen. Ze hadden ook geen naam meer te verliezen. Vroeg of laat zouden ze sterven door de agressie van de Ammonieten. Ten einde raad wilden ze Jeftha erbij halen om de vijand het hoofd te bieden. Als Jeftha zich met zijn bende op hen zou wreken, hadden ze niets te zeggen, want ze hadden hem immers zelf verworpen.

Ten tijde van Eliza waren er vier melaatsen buiten de poorten van de belegerde stad Samaria. Die mensen hadden niets meer te verliezen en gingen het leger van de Syriërs binnen om wat brood te bemachtigen, om hun honger te stillen. (2 Kon. 7:3-4). Toen ze niets dan de dood verwachtten, was de redding hun deel. Zo gaat het ook geestelijk. Als alle hoop op zelfverlossing is vergaan, het vonnis wordt geëigend, treedt Christus tussenbeide -*tussen een heilig God en een helwaardige zondaar*- als schuldovernemende Borg en tussentredende Middelaar. Dat is niet voorwaardelijk, maar feitelijk. Het onvoorwaardelijke van het Evangelie is niet iets waar de mens mee kan werken, die gunst komt van de Vader der lichten, bij Wie geen verandering of schaduw van omkering is.

De oudsten van de Gileadieten waagden zich in de onherbergzame streek Tob, waar Jeftha zich met zijn bende ophield. Als het verkeerd viel, was het zwaarden de dood hun deel. 't Viel echter mee, want Jeftha had door genade geleerd dat alleen God de wraak toekomt. Hij trok niet zijn zwaard, maar onde rzocht of er bij hen nog een schadelijke weg was.

Jeftha hield de oudsten van Gilead voornamelijk op een afstand. Hij wilde eerst hun oprechtheid beproeven -zoals Jozef eens gedaan had bij zijn broeders, toen zij naar Egypte waren gekomen om koren te kopen- alvorens met hen in zee te gaan.

Jozef werd, evenals Jeftha, door zijn broers verworpen; als een overspeler in de gevangenis geworpen, voordat hij uitgeroepen werd als onderkoning over Egypte. U kent de geschiedenis. God bracht de broers van Jozef in grote benauwdheid, door hen een hongersnood te zenden, waarop zij naar Egypte aftrokken om koren te kopen en daarbij Jozef ontmoetten. Jozef liet zijn broers eerst door de mand vallen, alvorens hen genade te bewijzen.

God laat, met eerbied gesproken, een zondaar eerst door de mand van zijn eigengerechtigheid vallen, door de bediening der Wet, alvorens genade verheerlijkt wordt.

Onlangs preekte er een kandidaat in de plaats mijner inwoning. Hij preekte over de genezing van de geraakte uit Mattheüs 9:2. "De Heere Jezus vergaf de zonden van die man direct", zo zei de kandidaat. "Christus zei immers: "Zoon, uw zonden zijn u vergeven." Zoon! "Dat is een vader-kind verhouding", zo beweerde hij. In de grondtaal staat voor het woordje 'zoon': *zoon van Adam*, dat is: vervloekte zondaar. In het Grieks staat er namelijk: 'Teknon'. Dat betekent: nakomeling [van Adam]. In Lukas 5:20 gaat het over dezelfde geschiedenis. Dan zegt de Heere Jezus niet: "zoon", maar "mens". In het Grieks staat er 'Anthropos', dat is: mens, Adam, gevallen zondaar!

Christus ontdekte die man dus eerst aan zijn adamsbestaan, alvorens hem zijn zonden te vergeven. Het zal nooit anders gaan, want God is een God van vol-

komen zaligheid, in de orde van ellende, verlossing en dankbaarheid. Arme gemeente die zo'n zielenbedrieger krijgt.

De oudsten van Gilead wisten goed dat Jeftha een strijdbare held was, een man die bekwaam was om de legerleiding op zich te nemen. Ik geloof zeker dat die mensen door God werden gestuurd. Of ze zich daarvan bewust waren, staat er niet, maar uit het verband van de tekst is op te maken dat ze naar Jeftha gingen door een Goddelijke ingeving (zie ook de kanttekeningen).

Het verzoek van de oudsten van Gilead: *"Kom en wees ons tot een overste, opdat wij strijden tegen de kinderen Ammons"*, was wel een tikkeltje voorbarig. Ze hadden Jeftha eerst om vergeving moeten vragen over hun misdaad tegen hem, dan had Jeftha wellicht direct met hun verzoek ingestemd. Het verzoek was wel goed en van Godswege opgelegd, maar belijdenis van gemaakte schuld was hier op zijn plaats geweest.

Jeftha vertrouwde hen niet erg. Die man had geleerd niet op mensen -zelfs niet op prinsen- te vertrouwen, waar men nimmer heil bij vindt. Hij wilde de zaak eerst grondig onderzoeken, alvorens erop in te gaan. Dat is altijd een veilige weg.

Jeftha stelt een juridisch onderzoek in. Hij ontdekt deze notabelen eerst aan hun verleden misdaad, namelijk, dat zij hem uit zijn ouderlijk huis gestoten hadden. Vervolgens vraagt hij de reden waarom ze juist nu tot hem gekomen zijn. De reden hadden ze al kenbaar gemaakt, maar Jeftha vond hen te vaag en te onvolledig.

Jeftha's onderzoek is deels van psychologische aard. Door eerst de schuld bloot te leggen, kijkt hij of de

oudsten nog vrijmoedigheid hebben hun verzoek te herhalen. *"Hebt gijlieden mij niet gehaat en mij uit mijns vaders huis verstoten?" Richt. 11:7.*

Als God de schuld bloot legt door de Wet en een zondaar keert zich vervolgens van God af, is het een huichelaar en niet door koorden der liefde getrokken. Een huichelaar vraagt God wel om genade, maar met behoud van zichzelf. Gods uitverkorenen - zijnde in het Lichaam van Christus - vallen aan Gods kant, op genade of ongenade. Koningin Esther ging naar koning Ahasveros, al zou zij ook omkomen. Op die gezindheid test Jeftha de notabelen van Gilead. Jeftha wilde eigenlijk zeggen: "Uw verleden misdaad jegens mij staat gelijk aan broedermoord. Hoe durft u dan zo'n verzoek aan mij te doen? Of is het zelfbehoud nu jullie in benauwdheid verkeren?"

Opmerkelijk is het dat de oudsten hun verzoek herhalen.

Ware ontdekking blijft om genade smeken, net zolang tot de Heere antwoord geeft. In de ware ontdekking vraagt niet de zondaar in de eerste plaats, maar God vraagt naar de zondaar: *"Adam, waar zijt gij?"*

De tweede keer dat de oudsten hun verzoek te kennen geven, verschilt evenwel met de eerste keer.

Eerst zeggen zij tot Jeftha: *"Kom en wees ons tot een overste, opdat wij strijden tegen de kinderen Ammons."*

De tweede keer zeggen zij: *"Daarom zijn wij nu tot u wedergekomen, dat gij met ons trekt en tegen de kinderen Ammons strijdt; en gij zult ons tot een hoofd zijn over alle inwoners van Gilead."*

De eerste keer verzoeken ze alleen of Jeftha hun tot een overste wil zijn, *"...opdat wij strijden... (en overwinnen)."*

In die eerste vraagstelling zit zelfbehoud. Ze verzwijgen het mandaat die het volk hen had meegegeven (Richt. 10:18). Ze willen aanvankelijk alleen gered worden. Hun overtuiging is nog niet diep genoeg. Als de Wet levend en krachtig wordt, gaat hij door tot de verdeling (bodem) der ziel en des geestes en der samenvoegselen en des mergs, en is een oordeler der gedachten en der overleggingen des harten (Hebr. 4:12).

De tweede keer verzoeken ze niet alleen of Jeftha hun tot een krijgsoverste *wil* zijn, maar ook dat hij hun hoofd *zal* zijn, hun vorst en regeerder, over alle inwoners van Gilead.

De tweede keer geven ze zich onvoorwaardelijk aan Jeftha gewonnen. Bij het eerste verzoek willen ze alleen door hem gered worden uit de hand van de Ammonieten. Bij het tweede verzoek willen ze niet alleen door hem gered worden, maar zich ook onderwerpen aan Jeftha's regering.

Zo gaat het ook geestelijk. Velen willen wel van de hel verlost worden en met Gods volk sterven, zoals Bileam, maar zich in dit leven niet aan het Koningschap van Christus onderwerpen. Wel in de hemel willen komen, maar niet met het volk van God kwalijk behandeld te worden, omdat men liever voor een tijd de genieting van de zonden aan de hand wil houden. Hypocrieten willen wel de profetische en priesterlijke bediening van Christus, maar van Zijn Koninklijke bediening moeten ze niets hebben. Die mensen zijn maar met één ding bezig en dat is eigenbelang. Jeftha kende Christus in Zijn drievuldig ambt. Hij onderzoekt of die roeping, waarmee de oudsten tot hem gekomen zijn, voortkomt uit de Koninklijke bediening van Christus.

Jeftha is om die reden nog niet klaar met de ge-

meenteraad van Gilead. Er komt nog een laatste beproeving voor hen. Jeftha herhaalt hun toezegging in tegenwoordigheid Gods en vraagt hen een bevestiging te doen in tegenwoordigheid Gods. Jeftha betreft de HEERE erbij en legt de eer bijvoorbeeld aan Gods kant, bij een eventuele overwinning op de Ammonieten. Jeftha, geoefend in de strijd, onderzoekt aan alle kanten of deze roeping wel van God is.

Ouderlingen -ook diakenen- moeten geoefend zijn in de genade. Het moeten strijdbare helden zijn, niet in zichzelf en in eigen kracht, maar in de kracht Gods, zonder mensenvrees. Een echte roeping van Godswege brengt ambtelijk gezag met zich mee. Er is echter tweeërlei roeping.

1. Met een onbreekbare hoorn, zoals bij David.
2. Met een breekbare kruik, zoals bij Saul.

Saul ging offeren en wachtte niet op Samuël. Hij heeft daarom zijn ambtelijke bediening verloren. De kruik van zijn ambt was breekbaar en is gebroken. Saul was wel geroepen, maar niet de man naar Gods hart. Davids ambt lag vast in Christus, de Hoorn des Heils, en was dus onbreekbaar. Saul werd direct koning. David is eerst geroepen, daarna bekwaamgemaakt en toen gezonden. David was kind en knecht. Velen predikanten gaan zelf lopen. Men kan -zoals Saul en Judas- wel een roeping hebben, maar uiteindelijk toch de persoonlijke bediening missen, omdat dezulken niet op God kunnen wachten. Saul viel in zijn eigen zwaard en Judas verhing zich.

Wie zijn er dan bekwaam?

Degenen die God bekwaam maakt! Dat zijn dus mensen waarvan de geestelijke wapenfeiten bekend zijn; die aan de Wet gestorven zijn, die een

nul zijn in zichzelf, die de gaven hebben om de geesten te kunnen onderscheiden of ze uit God zijn, die de kwaden kunnen verdragen en evenwel de vinger bij de zonde leggen met insluiting van zichzelf. Die het opnemen voor de kroonrechten van Christus, medelijden hebben met het gruis van Sion en een heilige ijver hebben om zielen voor Christus te winnen. Een kerkenraad moet minstens één of twee lerende ouderlingen hebben, die catechisatie kunnen geven en als het nodig is moeten ze publiek kunnen spreken. Daartoe zijn nieuwelingen -in de genade- niet in staat (zie 1 Tim. 3:6 + kanttekeningen). Die mensen lopen doorgaans wel met de borst vooruit, maar ze weten meestal niet veel meer dan een dromedaris van koeien melken af weet.

Jeftha was geen nieuweling, maar een strijdbare held, geoefend in de krijg en in staat om in de kracht Gods geduchte daden te doen en gedaan had! Jeftha was heus geen zielepoot, hoor!

De oudsten van Gilead waren dus bij de juiste man, door God uitverkoren om richter te zijn over Israël. Een man die bekend was met de listige omleidingen des duivels en die door het geloof de satan kon wederstaan.

Jeftha was een man met onderscheiden kennis, zowel militair als op geestelijk gebied. Dat feit wordt bewezen op de manier hoe hij de oudsten van Gilead ondervraagt en beproeft. De oudsten van Gilead blijken oprecht in hun bedoeling. Ze roepen de HEERE namelijk tot Getuige tussen de overeenkomst tussen hen. *“De HEERE zij Toehoorder tussen ons, indien wij niet alzo naar uw woord doen”, Richt. 11:10.*

Onder ede roepen ze het oordeel Gods over zich uit, indien ze hun overeenkomst met Jeftha niet nako-

men. Ze stemmen er volmondig mee in over het feit dat de HEERE de stille Toehoorder is omtrent deze overeenkomst en daarover opzicht houdt.

Dan gaat Jeftha met hen mee, innerlijk overtuigd van de Goddelijke roeping om als richter aangesteld te worden over de inwoners van Gilead. God had Jeftha al extra-ordinair geroepen en bekwaamgemaakt door de drijving des Geestes, doch nu wordt hij door God in een ordelijke weg geroepen en in het openbaar ambtelijk bevestigd, om uitgezonden te worden aan het hoofd van het leger van de Gileadieten.

Nu is er iets heel opmerkelijks. Jeftha was namelijk een Gadiet, hebben we reeds gezegd. Ook hebben we de zegen, die vader Jakob op zijn sterfbed heeft uitgesproken, u reeds voorgehouden. Waar ik u nu op wil wijzen, is hetgeen wat Mozes over Gad zegt in Deuteronomium 33:20-21: *"En van Gad zeide hij: Gezegend zij, die aan Gad ruimte maakt! hij woont als een oude leeuw, en verscheurt den arm, ja ook den schedel. En hij heeft zich van het eerste voorzien, omdat hij aldaar in het deel des wetgevers bedekt was; daarom kwam hij met de hoofden des volks; hij verrichtte de gerechtigheid des HEEREN, en zijn gerichten met Israël."*

Ziet u nu dat deze profetie deels in vervulling gaat? Aan Jeftha wordt ruimte gemaakt. Door wie? Door de oudsten van Gilead? Nee! Door de HEERE Zélf! *"Gezegend is Hij, Die komt in de Naam des Heeren!"*

De Schrift levert voldoende bewijs dat Jeftha een Goddelijke roeping heeft. In het land Tob had hij zich van het eerste voorzien, omdat hij in het deel des wetgevers bedekt was. Jeftha was hoofd van een militie, maar hij was nog niet openbaar in het

ambt bevestigd. Hij was nog bedekt, dat wil zeggen: had nog geen officiële status als richter.

Ik denk dat Jeftha ook het licht is opgegaan, omtrent deze profetie, die voor hem nu letterlijk in vervulling ging. Die man kon zijn roeping dus in de Bijbel terugvinden.

Hoeveel ambtsdragers zouden het Jeftha kunnen nazeggen? Ik vrees van bitter weinig en dat is nu net de duisternis van onze tijd. Ambtsdragers die niet door God geroepen zijn, zullen nooit en te nimmer met de autoriteit van de Heilige Geest bekleed worden, zoals bij Jeftha. Jeftha verrichtte de gerechtigheid *des HEEREN* en Zijn gericht met Israël. Daarvoor was die man van Godswege bekwaam gemaakt om richter te worden over Israël. Daar was wel een weg aan voorafgegaan, een weg van ontgronding en ontleding.

Het is dus roeping, bekwaammaking en zending om met autoriteit in de Naam des Heeren te spreken en te handelen. Dat zien we zo treffend in deze geschiedenis. Jeftha houdt namelijk een intrede-preek voor het volk, om de onderlinge eed voor het aangezicht des HEEREN te bekrachtigen om in het ambt -als richter- bevestigd te worden.

Eedzwering is dus geoorloofd, mits het gedaan wordt in tegenwoordigheid Gods, zoals elke (ambtelijke) bevestiging voor God en Zijn heilige gemeente dient te geschieden.

Als ouderlingen hun roeping niet nakomen, plegen zij meened tegenover Christus. Ook ambtsdragers die voor hun ambt bedanken doen dat. Hoe kan men bedanken waartoe God Zelf geroepen heeft? God roept in de tijd niet voor een tijd, maar voor altijd, voor heel je leven. Of men is nooit geroepen.

Ik kan daarom niet goed uit de voeten met een

demoncratische kerkvorm. Als een kerkorde tegen Gods Woord ingaat en men is niet bereid in principiële zaken Gode meer te gehoorzamen dan de mensen, is men op z'n best gezegd heulende met de satan. Dat de meerderheid beslist is feitelijk puur onbijbels. Als de minderheid een bijbelse bewijsgrond heeft van Gods wil in een bepaalde kwestie of verkiezing, moet de meerderheid naar de minderheid luisteren, want de meerdere zal de mindere dienen (Rom. 9:12).

Dan moet u de kerk verlaten!

Nooit, zolang we niet uitgeworpen worden. Zolang dat niet aan de orde is, dienen we -in het kader van Wet en Evangelie- niets anders te weten dan Christus Jezus en Dien gekruisigd. Je hebt ook van die muggenzifters die altijd maar aan de rand zitten te plukken en op iedere slak zout leggen. Daartoe zijn we niet geroepen. Wij wensen met Paulus niets anders te weten dan Christus Jezus en Dien gekruisigd, de broeders lief te hebben en kon het zijn elkanders lasten te dragen.

Zolang de kerkorde gegrond is op Gods Woord en de Drie Formulieren van Enigheid, mogen we de kerk niet verlaten. Met de kerkorde van 'Samen-op-Weg' ligt dat geheel anders. Dat is een kerkverband waarvan de duivel architect is.

Alles gaat echter naar de bepaalde raad en voorzienigheid Gods. Gods ware knechten en kinderen zullen evenwel door ouderlingen en Schriftgeleerden verworpen worden, want een dienstknecht is niet meerder dan zijn heer. Jeftha wist er wat van. Die man was niet alleen om zijn afkomst verworpen, maar veel meer door zijn opmerkelijke genadegaven. Zijn halfbroers zagen in Jeftha wat zij misten en

dat wekte afgunst. God bekwaamt dikwijls hoere-kinderen tot Zijn dienst en gaat de wettige kinderen -die op de erfenis aanspraak maken- voorbij. We zien dat ook bij Huntington. Ik ga dat nu allemaal niet uitklaren, maar u moet zijn biografie maar eens lezen en hoe de Heere met die man gehandeld heeft. Mannen zoals Huntington verwekt God door-gaans maar eens in de twee eeuwen.

Jeftha, tot de dienst geroepen, een uitverkoren vat om richter te zijn over Gilead. Jeftha was een veld-maarschalk met een strategisch inzicht. Voordat hij het zwaard opnam, zond hij eerst een stel koeriers tot de koning der Ammonieten met de vraag wat de eigenlijke reden was waarom hij tegen Israël ten strijde was getrokken.

Jeftha wilde een rechtvaardige oorlog en geen onnodig bloedbad. Jeftha handelde overeenkomstig Gods bevel. De HEERE had immers tot Mozes gezegd dat de kinderen Israëls de kinderen Ammons niet mochten beangstigen, noch zich met hen vermengen, omdat God het land van de Ammonieten aan Lots nakomelingen -de Moabieten- tot een erfenis gegeven had (Deut. 2:19).

Intussen wilde Jeftha ook tijd winnen om het leger van Israël in behoorlijke staat van paraatheid te brengen als het onverhoopt tot een massaal treffen mocht komen.

Als wij een rechtszaak hebben met iemand, dienen we zorgvuldig te onderzoeken of we wel wettige redenen hebben, alvorens we de zaak aanhangig maken. De veiligste weg voor een christen is dat hij zijn zaak aanhangig maakt bij het hoogste gerechtshof van hemel en aarde, door alle zaken en bekommernissen op God te werpen, alvorens een zaak te

openbaren, dus laat staan om met vleselijke wapens te gaan strijden.

Jeftha was geen onstuimige vrijbouter die bij de minste schijnbeweging van de vijand er op los sloeg. Hij was een gedisciplineerd militair en handelde door koelbloedig overleg en bedaarde autoriteit, in afhankelijkheid van zijn God.

Ik zie een schone typologie in hetgeen Jeftha tot de koning van Ammon zegt: *"Wat hebben ik en gij met elkander te doen, dat gij tot mij gekomen zijt om tegen mijn land te krijgen?" vs. 12.* Jeftha zet zijn volk er niet tussen, nee, hij gaat zélf in de bres staan. Hij zegt eigenlijk: *"Indien gij dan Mij zoekt, zo laat deze -de Mijnen- gaan"* (Joh. 18:8). Hij zegt dat door de Geest van Christus. Mozes had hier ook iets van. Als de HEERE het volk Israël wil verdelgen, gaat Mozes in de bres staan met het verzoek aan God hem uit Zijn boek te doen.

Mozes en ook Jeftha zijn hierin typen van Christus. Christus ging in de bres staan van het oordeel Gods over een gevallen adamsgeslacht. Christus was geen afgevaardigde van Zijn volk; Hij was Middelaar Gods en der mensen. Christus handelde voor het aangezicht Zijns Vaders om Zijn wil te doen. In dat voetspoor zet Jeftha zijn treden. Het zwaard der gerechtigheid ontwaakte tegen de Herder, tegen Jeftha, die zijn hand tot de kleinen wendde. De koning van Ammon was echter niet voor rede vatbaar, want hij liet Jeftha weten dat Israël, toen het uit Egypte uittoog, een stuk van zijn land onrechtmatig had ingenomen en wel van de Arnon af tot aan de Jabbok en de Jordaan, dus van het gebergte van Gilead oostwaarts tot aan de Jordaan westwaarts.

Jeftha liet opnieuw boden sturen om de koning van

de Ammonieten van zijn ongelijk te overtuigen. Men zegt weleens dat we geen mensen kunnen overtuigen. Dat is maar al te waar, maar ik geloof niet dat je het moet nalaten als je daartoe geroepen wordt, *om des gewetens wil*. Als het recht ligt kun je het niet eens nalaten. Het gaat tenslotte om Gods eer en dan moet gezegd worden wat gezegd moet worden, of ze het horen of niet horen zullen (Jer. 7:27). Gods volk is zowel een leeuw als een lam.

Jeftha komt met steekhoudende argumenten. Hij komt met gezaghebbende taal. Hij komt met Gods Woord. Jeftha blaast de bazuin te Sion. Hij discussieert niet. Hij spreekt in de Naam van de HEERE der heirscharen, de God der slagrode van Israël.

Als David tegen Goliath ten strijde trekt, slingert David niet direct stenen naar Goliath. Hij overtuigt die onbesneden Filistijn eerst van zijn misdaad en zegt vervolgens in Wiens Naam hij komt, namelijk in de Naam van de HEERE der heirscharen, de God der slagorde van Israël (1 Sam. 17:45). Zo doet ook Jeftha.

Hij houdt een opmerkelijke preek voor de Ammonitische koning. In korte trekken schetst hij hoe de HEERE het volk Israël uit Egypte heeft uitgeleid.

Predikanten, ouderlingen en evangelisten behoren de Schrift -net als Jeftha- grondig te kennen; onderscheiden kennis te hebben om de geesten te wegen of ze uit God zijn en de dwalingen te weerleggen. Ik moet er evenwel nog aan beginnen.

Jeftha zegt dat Israël het land van de Moabieten en die van de kinderen Ammons niet heeft genomen, zoals de koning der Ammonieten beweert. Jeftha wordt geroepen de rechten Gods te verdedigen tegenover de agressor van Israël.

Wederlegging van heersende dwalingen behoort

wezenlijk tot de roeping van elke predikant. Dwalingen moeten altijd met het Woord omver geworpen worden. Sommigen noemen dat Jehu's ijver, maar Paulus wijst zo'n redenering van de hand. Hij roept zijn geestelijke zoon Timotheüs op: "*Predik het Woord; houdt aan tijdelijk, ontijdelijk; wederleg, bestraf, vermaan in alle lankmoedigheid en leer*", 2 Tim. 4:2.

Sommige brieven van Paulus zijn ook polemisch van aard. Paulus was echt geen halleluja-mannetje, die altijd het Evangelie op de lippen heeft. Predikers met alleen het Evangelie op de lippen nemen de ergernis van het kruis weg. Paulus predikte Christus Jezus **en Dien gekruisigd**. Zo'n prediking kan nooit zonder de bediening der Wet en weerlegging van de heersende dwalingen. Zolang Gods volk op deze aarde is, behoort zij tot de strijdende Kerk en komt er nooit een *Evangelische gemeente*, in de rechte zin van het Woord. Zo'n gemeente is er alleen in de hemel. Het is de Triomferende Kerk. Paulus wenste daarom ontbonden te wezen en met Christus te zijn, maar in het vlees te blijven was nuttiger voor de christengemeenten, om hen in het kader van Wet en Evangelie te zuiveren van alle afgoderij en ingeworteld wettiscisme, waarbij het kruis van Christus centraal stond.

Polemiek komt dus niet bijvóórbaat voort uit een Jehu's ijver. Ben je wijzer. Christus heeft de Fari-zeeërs keer op keer met het Woord weerlegd. Christus heeft niet altijd het Evangelie gepreekt voor arme zondaren. Hij verdedigde de rechten van Zijn Vader door het Woord. Ook de duivel heeft Hij weerlegd door: "*Er staat geschreven...*"

In die geest treedt ook Jeftha zijn tegenstander tege-moet. Hij komt niet direct met het zwaard. Hij pro-

beert eerst de bewering van de Ammonitische koning op grond van Gods Woord te weerleggen. Dat is dus puur bijbels. De Dordtse Leerregels bestaan bijna geheel uit weerlegging van heersende dwalingen, waarin Christus en Dien gekruisigd centraal staat. Onze vaders hebben de remonstranten niet louter het Evangelie gepredikt, maar hun dwalingen stuk voor stuk weerlegd. De belijdenisgeschriften zeggen ons hoe wij de Bijbel moeten verstaan. In onze dagen worden we overspoeld met een meningen-theologie. De een denkt er zins over en de andere zo. Er is echter maar één mening des Geestes, die in de belijdenisgeschriften op onnavolgbare wijze is vertolkt. Als een kerk of instelling daarvan afwijkt, houdt men uiteindelijk op kerk te zijn. De ware kerk is gefundeerd op de leer van de apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus de uiterste Hoeksteen is.

Jeftha treedt in het strijdperk met het zwaard des Geestes, alvorens het oordeel Gods uit te voeren. We zullen de rede van Jeftha in grote lijnen volgen en daarbij enkele toepassingen maken.

Toen het volk Israël uit Egypte uittoog, wandelde zij door de Schelfzee en kwam bij Kades. Met Kades wordt hier niet Kades-Barnea bedoeld, maar de woestijn Zin, te weten bij En-Mispat (Gen. 14:7).

Het volk vroeg toestemming aan de koning van Edom zijn land te mogen doortrekken, maar de Edomitische koning weigerde Israël de doortocht. Ook de koning der Moabieten negeerde het verzoek om het volk Israël door zijn land te laten trekken.

Het volk bleef dus bij Kades, maar God ging door, want de wolkkolom en de vuurkolom gingen verder en het volk trok om het land van de Edomieten en

Moabieten heen en legerde zich bij Arnon tegen de grens van Moab, maar kwam niet binnen de grenzen van Moab.

God bepaalt de plaats van ieders woning. Als we menen te moeten verhuizen, of emigreren, moeten we er zeker van zijn dat het de wil Gods betreft. We zien Gods ongenoegen over Elimelech, als hij met zijn gezin aftrekt naar Moab, omdat hij meent daar beter de kost te kunnen verdienen dan in de landstreek van Bethlehem waar honger heerste. God kan Zijn volk ook in tijden van hongersnood onderhouden.

Jeftha was echter door Gods *verborgen* voorzienigheid in het land Tob gekomen. Dat had die man niet gezocht. Hij werd ernaar verbannen. Bij Abraham ging het anders. Die man kreeg een roeping van Godswege om zijn land te verlaten: *"Ga gij uit uw land en uit uw maagdschap en uit uws vaders huis, naar het land dat Ik u wijzen zal"*, Gen 12:1. Abrahams emigratie geschiedde door de *openbare* voorzienigheid Gods.

Gods wegen zijn en blijven wonderlijk en gaan daarom niet altijd op dezelfde wijze.

De kinderen Israëls werden ook door *openbare* voorzienigheid uit Egypte uitgeleid. Op aanwijzing van de wolkkolom en de vuurkolom reisden de kinderen Israëls door de woestijn en kwamen op een gegeven moment aan de grens van het land der Amorieten. Toen zond het volk boden tot Sihon, de koning der Amorieten, met het verzoek zijn land te mogen doortrekken, maar hij weigerde eveneens. Niet vriendelijk, integendeel, hij trok met zijn leger het volk Israël tegemoet en streed tegen haar. De Amoritische koning en zijn volk werden evenwel door Israël verslagen, zodat het volk Israël het land

van de Amoriëten erfelijk in bezit nam. Het veroverde land liep van de Arnon af tot aan de Jabbok en van de woestijn tot aan de Jordaan.

Jeftha levert het bewijs dat het land van de Amoriëten destijds in rechtmatig bezit was gekomen van de Israëliëten en dat de koning van de Ammonieten op dat land derhalve geen aanspraak kon maken. De HEERE had de Amoriëten voor het aangezicht van Zijn volk uit hun bezitting verdreven en daardoor was het land van de Amoriëten Israël tot een erfdeel geworden.

Alles wat we uit de rechterhand van God hebben ontvangen, daarvan zijn we rentmeester. Dat geldt zowel ambtelijk als persoonlijk, maatschappelijk en kerkelijk.

De Europese eenwording is echter geen erfdeel uit de rechterhand des Heeren, maar een eenwording die vergelijkbaar is met 'Samen-op-Weg'. Dat zijn verbonden met de dood en voorzichtige verdragen met de hel (Jes. 28:15-18).

Jeftha werpt de koning der Ammonieten terug op zijn eigen god, Kamos, door vragenderwijs te stellen dat het redelijk is dat hij zich moet houden bij het land dat Kamos voor hen had veroverd. Kamos was de nationale godheid van de Moabieten en Ammonieten. Kamos betekent: onderwerper. De Ammonieten onderwierpen zich dus aan een god die niet bestond. Een waar christen beroept zich op en onderwerpt zich aan de levende God.

Jeftha spreekt ironisch, omdat Kamos voor de Ammonieten helemaal geen land veroverd had. Jeftha doet net als Elia, die de baälpriesters aanspoort Baäl aan te roepen, opdat hij hun offer zou aansteken, wat evenwel niet gebeurt. Tenslotte roept Elia de ware God aan, Die vuur van de hemel

doet vallen en het altaar van Elia aansteekt en het geheel doet verbranden.

Jeftha wijst de heidense koning op de ware God, Die van de kinderen Israëls, Die hen het land -waarop de koning van Ammon aanspraak maakt- erfelijk deed bezitten.

Jeftha beroept zich dus op de levende God. Hij gaat nog een beetje door met zijn ironie en vraagt: *"Zijt gij veel beter dan Balak, de zoon van Zippor, de koning der Moabieten?"* Jeftha wil zeggen: "Heb jij meer recht op het land dan Balak, die ons daarover nooit heeft lastig gevallen?"

Het verzoek van Balak aan Bileam om het volk Israël te vloeken, resulteerde in een zegen, omdat God Bileam deed zegenen door Zijn Geest. Als we door God gezegend worden, zijn we gezegend, al was het ook door middel van de rammen van Nebajoth. De Heere kan de rijkdommen van de heidenen aanwenden om Zijn volk te onderhouden. *"Mijn is het zilver en het goud, spreekt de HEERE der heerscha-*
ren", Hag. 2:9.

Egypte moest zijn rijkdommen afstaan aan de wegtrekkende Israëlieten. Zo moesten de Amorieten destijds hun ganse land afstaan aan het verbondsvolk Israël. God zorgt altijd voor Zijn volk, zelfs in dure tijd en hongersnood.

Ook al hebt u geen cent op zak, kind des Heeren, kan de Heere nog tegen u zeggen: "Dit is het land dat Ik u ten erfdeel gegeven heb." Al was het een erfdeel in een heidens land. Abraham viel het land Kanaän ten deel, omdat God het voor hem en zijn zaad had voorbestemd.

Geen krijg zal de zegen des Heeren verhinderen en verminderen. Balak heeft met eigen ogen gezien dat de God Israëls met Zijn volk was. Hij heeft het niet

aangedurfd om openlijk met het volk Gods te twisten en te krijgen. De duivel was briesend, en trok een geheel ander zwaard. Het zwaard van de verleiding. Bileam, de verrader, heeft Balak aangepord om de Moabitische meisjes en vrouwen in het kamp van de Israëlieten te zenden, om de mannen van Israël tot hoererij te verleiden. Ook Jeftha's vader liet zich in de netten van de verleider verstrikken en bezocht de hoerenhuizen van Baäl-Peor. En wat heeft God gedaan? Uit de hoerenhuizen een man verwekt om richter te zijn over Israël. Kunt u dat begrijpen? Ik niet, o, diepte des rijkdoms! God laat Zich alleen bewonderen!

Jeftha strijdt een strijd, die reeds gestreden is. Jeftha strijdt door het geloof onder de banier van Koning Jezus.

Kunnen we dat Jeftha nazeggen? We kunnen ons wel uitgeven als strijders voor de Waarheid, maar strijden we ook onder de banier en door de Geest van Christus? Strijden we ook in de wapenrusting des geloofs? Als dat zo is, is de strijd reeds beslecht en de overwinning verzekerd. Jeftha's kracht lag niet in zijn pantsier, maar in de kracht Gods.

De koning van Ammon weet derhalve niet wat hij doet. In al die jaren dat hij Israël tiranniseerde had hij niets van de God van Israël gemerkt. Nu maakt hij aanspraak op een landstreek waarin het volk der Joden reeds eeuwenlang woonde. Jehova had deze landstreek Zijn volk gegeven, tijdens de doortocht van de kinderen Israëls door dit gebied naar het beloofde land. De Gileadieten woonden in dit gebied -om precies te zijn- reeds 306 jaar. We rekenen vanaf de eerste onderdrukking door Cuschan Rischataïm tot aan de dood van de richter Jaïr.

Jeftha vraagt aan de koning van Ammon waarom hij

nu pas aanspraak maakt op het gebied. Hij zegt: *“Waarom hebt gij het in die tijd niet gered? Gij doet kwalijk bij mij, dat gij tegen mij krijgt.”* Jeftha spreekt hier in de Naam des HEEREN.

De Ammonitische koning twist derhalve niet met Jeftha in de eerste plaats, maar met de God van Jeftha. Tegen de levende God moet elk schepsel het verliezen. De koning der Ammonieten was tijdens de bezettingsjaren steeds brutaler geworden. De rooftochten die hij op Israëliisch grondgebied ondernam, hadden hem al veel buit opgeleverd. Nu eist hij een heel stuk land op in het Overjordanse deel van Israël. Jeftha gaat voor deze tiran echter niet opzij. Hij wederstaat hem in zijn aangezicht en stelt zijn aangezicht als een keisteen. *“Want de Heere HEERE helpt Mij, daarom word Ik niet te schande; daarom heb Ik Mijn aangezicht gesteld als een keisteen, want Ik weet, dat Ik niet zal beschaamd worden”,* Jes. 50:7.

In een laatste waarschuwing wijst Jeftha de Ammonitische koning op het feit dat hij geen geldige reden heeft om tegen Israël te strijden. Hierbij roept hij God als Getuige: *“De HEERE, Die Rechter is, richte heden tussen de kinderen Israëls en tussen de kinderen Ammons”,* vs. 27.

Ziet u nu dat Jeftha niet voor zichzelf strijdt, maar voor het erfdeel des Heeren! Jeftha's zaak is Gods zaak! Jeftha is onverschrokken omtrent de ere Gods. Jeftha stelt zijn leven in de waagschaal om het voor de eer en de zaak des HEEREN op te nemen.

David Brainerd -de zendeling onder de indianen- had dezelfde geest. Die man heeft gestreden in de slagorde van de HEERE der heirscharen, met totale zelfverloochening en zelfverzaking. En de vrucht was een overvloedige regen des Geestes. Sommigen

hebben de mond vol over een opwekking, maar aan een opwekking verbindt de Heere een opofferend leven. Dat wil zeggen: een verzaking van vleeselijke genoegens en traktementele inkomsten. De bijbelheiligen, vele christenen uit de vroege kerk en de van God gezonden zendelingen geven daarvan vele bewijzen. Wie volgt hun geloof na?

Jeftha! de strijdbare held in de wapenrusting Gods. Hij stelt de zaak niet uit. Hij roept de koning van Ammon op zijn wapens onmiddellijk neer te leggen; en zo niet: *"God is Rechter, Die 't beslist, Die als aller Oppervoogd, deez' vernedert, dien verhoogt."* Jeftha legt de zaak in Gods handen. Hij laat het lopen over de eer van God, wat voor hem de gevolgen ook zullen zijn.

De koning van de kinderen Ammons sluit echter zijn oren voor de woorden van Jeftha. Hij laat zich niet overreden. Die man wilde het van God niet verliezen. Net als Farao verhardde hij zijn hart. Het gevolg daarvan was dat God zijn hart verhardde.

Die Ammonitische koning hoeven we echter niet ver te zoeken, want hij huist in ons aller hart. Het vlees onderwerpt zich der Wet Gods niet en het kan ook niet (Rom. 8:7). Vlees wordt ook nooit bekeerd, ook niet van Gods volk. Het lichaam der zonde moet daarom teniet gedaan worden.

Voordat we tot zulke geloofsdaden -zoals Jeftha mag beoefenen- in staat zijn, zullen we al onze leunsels en steunsels op schepselen moeten verliezen. Dan kan het zijn dat de beproeving gaat tot de rand van de wanhoop. Zover moet het komen, om te weten Wie God is en wie we zelf zijn. Dat is een doorgaande les in het leven der genade. Het wederstaan van de duivel, zoals Jeftha de Ammonitische koning wederstaat, leer je niet op één dag en zeker

niet zonder Christus. Zonder Hem kunnen we immers niets doen.

Onder Zijn toelating laat de Heere het soms ver komen. De duivel kan soms ver gaan onder Gods toelating, maar als de grens bereikt is, zegt de Heere: "Het is genoeg, tot hier toe en niet verder." Gods volk in uiterste beproeving moet daarom menigmaal met de psalmdichter van Psalm 35:1 uitroepen:

*"Twist met mijn twisters, Hemelheer;
Ga mijn bestrijd'ren toch te keer;
Wil spies, rondas en schild gebruiken,
Om hun gevreesd geweld te fnuiken;
Belet hun d' optocht, treed vooruit;
Zo worden z' in hun loop gestuit.
Vertroost mijn ziel in haar gewezen,
En zeg haar: 'k Ben uw heil alleen."*

Jeftha's gelofte

"En Jeftha beloofde de HEERE een gelofte, en zeide: Indien Gij de kinderen Ammons ganselijk in mijn hand zult geven, zo zal het uitgaande, dat uit de deur van mijn huis mij tegemoet zal uitgaan, als ik met vrede van de kinderen Ammons wederkom, dat zal des HEEREN zijn, en ik zal het offeren ten brand - offer."

Richteren 11:30-31

In dit hoofdstuk gaat het over Jeftha's gelofte en de strijd die daarop volgde, tussen de Israëlieten en de Ammonieten.

Als de koning van de kinderen Ammons weigert in te gaan op de vredesvoorstellen van Jeftha, is de oorlog verklaard. Er staat, dat de Geest des HEEREN op Jeftha kwam, zoals we ook lezen in het leven van Simson.

Wat moeten wij hieronder verstaan? Jeftha wordt met dapperheid en kloekmoedigheid bekleed en door de Geest des HEEREN in staat gesteld om deze strijd te strijden. Jeftha kan niet meer terug. Hij wil ook niet meer terug. Er is ook geen weg terug, want de strijd is Godes. Die strijd moét gestreden worden, want als de strijd Godes is, is de overwinning verzekerd.

De Geest des HEEREN kwam dus op Jeftha. Gebeurde zoiets alleen in de Oude Testament? Of is er ook nu nog sprake van dat de Geest des HEEREN op iemand komt? Waar het hierover gaat zijn de zogenaamde extra-ordinaire werkingen van de Heilige Geest. Simson werd daardoor in staat gesteld om de Filistijnen bij hopen te verslaan als een enig man. Bij Jeftha zijn die extra-ordinaire werkingen iets minder opzienbarend als bij Simson, maar het zijn dezelfde extra-ordinaire werkingen des Geestes. We komen dit 'extra-ordinaire' bij al de richters tegen. Ook van Saul staat er dat de Geest des HEEREN vaardig over hem werd (1 Sam. 10:10). Saul begon zelfs te profeteren. Ja, het kan ver gaan. Die man was wel veranderd, maar niet vernieuwd. Extra-ordinaire leidingen zijn daarom op zich niet zaligmakend; het ziet op de ambtelijke bediening. De Geest des Heeren kan op iemand zijn -zoals bij Bileam- zonder dat de persoon in kwestie tot Gods volk behoort. Je kunt een knecht zijn en toch het kindschap missen. Jeftha was kind en knecht. Jeftha had niet alleen de Geest op hem. De Heilige Geest was ook in hem, zoals bij al Gods kinderen. *"Name-lijk den Geest der waarheid, Welke de wereld niet kan ontvangen; want zij ziet Hem niet, en kent Hem niet; maar gij kent Hem; want Hij blijft bij ulieden, en zal in u zijn", Joh. 14:17.* Zalige Jeftha! Hoe zalig is dat volk! Je zou er van gaan zingen, met de woorden van de 89e Psalm, daarvan het 7e vers:

*"Hoe zalig is het volk, dat naar Uw klanken hoort!
Zij wand'len, HEER', in 't licht van 't Godd'lijk
aanschijn voort;
Zij zullen in Uw Naam zich al den dag verblijden;*

*Uw goedheid straalt hen toe; Uw macht schraagt
hen in 't lijden.*

*Uw onbezweken trouw zal nooit hun val gedogen,
Maar Uw gerechtigheid hen naar Uw Woord
verhogen."*

Extra-ordinaire werkingen des Geestes kunnen ook nu nog voorkomen. God is vrij en laat Zich niet beteugelen door een of ander tijdperk. Als de Geest je drijft is het onmogelijk Hem te wederstaan. Je wordt dan tot bepaalde handelingen gedreven, zonder daarvoor een tekst of aanwijzing uit het Woord te hebben. Sommigen noemen dit geestdrijfverij of dopers, maar die redenering komt daaruit voort dat dezulken geen kennis hebben aan de bijzondere werkingen van de Heilige Geest. We zeiden het al: op zich zijn deze bijzondere werkingen des Geestes niet zaligmakend, het ziet op de ambtelijke bediening. Soms ook in het leven van Gods kinderen, ten aanzien van het ambt aller gelovigen. Sommige Godsmannen zijn op een extra-ordinaire wijze tot het ambt geroepen, zoals Simson, Johannes de Doper en ook een man als William Huntington. Anderen zijn geroepen en komen via een geordende weg tot de bediening. De Goddelijke Pottenbakker maakt Zelf uit op welke wijze Hij Zijn knechten roept tot Zijn dienst. *"Zal ook het maaksel tot Dege - ne Die het gemaakt heeft, zeggen, waarom hebt gij mij alzo gemaakt?" Rom. 9:20.*

De Heere behoudt Zich het recht op welke wijze Hij Zijn knechten roept en bedient. Die wijze is echter nooit in strijd met Zijn Woord, al wisten de ouders van Simson niet dat het van de HEERE was, dat Simson -tegen de geopenbaarde wil Gods- met een Filistijnse in het huwelijk trad.

Extra-ordinaire handelingen komen we zowel in het Nieuwe als in het Oude Testament tegen. Ook de apostelen kenden de extra-ordinaire werkingen van de Heilige Geest in het doen van tekenen en wonderen. Het doén van tekenen en wonderen is nu niemand meer gegeven. Er gebéuren wel tekenen en wonderen, zeker! Het leven des geloofs gaat altijd gepaard met tekenen en wonderen. Maar dan geschieden tekenen en wonderen óf op het gebed, óf door de onmiddellijke werking van de Heilige Geest. Wel zijn er in alle tijden duivelskunstenaars geweest die wonderen doen om de massa te imponeren. Het is christenen verboden van zulke praktijken gebruik te maken. Daartoe behoren ook de zogenaamde strijkers en allen met paranormale gaven. Het is allemaal van de duivel. Mensen die daardoor genezen zijn, hebben een duivelse genezing en zijn in de macht van de satan.

Dan zijn er ook nog de 'gewone' wonderen. Dat u en ik nog zijn in het heden der genade, is ook een wonder. Dat kunnen we uitbreiden. Wat wij gewoon vinden, is niet gewoon. Alles wat God werkt is een wonder. Extra-ordinaire handelingen behoren echter tot de *bijzondere* en *krachtdadige* werkingen van Gods Geest. Achteraf komen daar de hevigste bestrijdingen op af, omdat extra-ordinaire handelingen dikwijls zonder duidelijke aanwijzingen uit het Woord geschieden. Toch is het onmogelijk om zulke drijvingen tegen te staan. Je wordt er toe gezet. Ik kan het niet duidelijker uitleggen, net zomin ik de liefde van Christus kan uitleggen. Het is een kwestie van ervaring.

"De liefde van Christus dringt ons", zegt Paulus in 2 Korinthe 5:14. Dat kon die man niet tegenhouden, noch bewerken.

Bij Jeftha kwam de Geest des HEEREN op hem. Hij werd in staat gesteld om aan het hoofd van het Israëlische leger de vijand tegemoet te gaan.

Hij trok dwars door het Overjordanse en kwam tot Mizpa in Gilead (Gad) en vandaar trok hij door tot de kinderen Ammons.

Voordat Jeftha met zijn leger ten strijde trekt, belooft hij de HEERE een gelofte. *"Indien Gij de kinderen Ammons ganselijk in mijn hand zult geven, zo zal het uitgaande, dat uit de deur van mijn huis mij tegemoet zal uitgaan, als ik met vrede van de kinderen Ammons wederkom, dat zal des HEEREN zijn, en ik zal het offeren ten brandoffer."*

Was het verkeerd van Jeftha om de HEERE een gelofte te doen? Kwam het voort uit ongeloof of wantrouwen?

Voordat we hierop antwoorden zullen we eerst de bijbelse verwijzingen naar dergelijke gedane beloften bezien. Bijbels gezien is het niet verkeerd om de Heere geloften te doen. We zien dat in de onderstaande tekstverwijzingen.

Genesis 28:20 En Jakob beloofde een gelofte, zeggende: Wanneer God met mij geweest zal zijn, en mij behoed zal hebben op dezen weg, dien ik reize, en mij gegeven zal hebben brood om te eten, en klederen om aan te trekken; En ik ten huize mijns vaders in vrede zal wedergekeerd zijn; zo zal de HEERE mij tot een God zijn! En deze steen, dien ik tot een opgericht teken gezet heb, zal een huis Gods wezen, en van alles, wat Gij mij geven zult, zal ik U voorzeker de tienden geven! (t/m vs. 22).

Numeri 30:2 Wanneer een man den HEERE een gelofte zal beloofd, of een eed zal gezworen hebben, zijn ziel met een verbintenis verbindende, zijn woord zal hij niet ontheiligen; naar alles, wat uit zijn mond gegaan is, zal hij doen. (Zie ook de volgende teksten van Numeri 30).

1 Samuel 1:11 *En zij (Hanna) beloofde een gelofte, en zeide: HEERE der heirscharen, zo Gij eenmaal de ellende Uwer dienstmaagd aanziet, en mijner gedent, en Uw dienstmaagd niet vergeet, maar geeft aan Uw dienstmaagd een mannelijk zaad, zo zal ik dat den HEERE geven al de dagen zijns levens, en er zal geen scheermes op zijn hoofd komen.*

Prediker 5:3-4 *Wanneer gij een gelofte aan God zult beloofd hebben, stel niet uit dezelve te betalen; want Hij heeft geen lust aan zotten; wat gij zult beloofd hebben, betaal het. Het is beter, dat gij niet beloofd, dan dat gij beloofd en niet betaalt.*

Hoe ligt dat nu met de gelofte van Jeftha? Is het ongeloof? Is het gebrek aan vertrouwen? Of is het offervaardigheid en toewijding aan de HEERE? We kunnen Jeftha niet beschuldigen van gebrek aan toewijding aan de HEERE. Integendeel, zijn hele leven is één en al toewijding aan God. Nu de twee legers tegenover elkaar staan, doet Jeftha deze gelofte.

Sommigen beschuldigen Jeftha van ongeloof en wantrouwen. Ik meen voldoende bijbelse bewijsgrond te hebben om die beschuldigingen van de hand te wijzen. Jeftha was een richter en stond voor het aangezicht des HEEREN. Jeftha werd hier geroepen om het voor de eer des HEEREN op te nemen. Hij had immers tegen de koning van Ammon gezegd dat de HEERE tussen hen zou richten. Nu is Jeftha er alles aan gelegen dat hij de strijd zal winnen. Niet om de grote bink uit te hangen, maar vanwege de eer Zijns Naams die heerlijk is. Jeftha heeft alles over voor de eer des HEEREN. Jeftha was er van overtuigd dat de Naam des HEEREN grotelijks gelasterd zou worden door die onbesneden heidenen als Israël de strijd zou verliezen.

Het is mij te goedkoop te zeggen dat de gelofte van Jeftha uit ongelooft voortkwam. Het moet er maar eens op aan komen! Het ging Jeftha niet om zijn eigen hachje, maar hij beloofde een gelofte vanwege de eer des HEEREN. Dat weegt veel zwaarder. We zien in heel de geschiedenis van Jeftha dat bij hem de ere Gods zwaarder weegt dan mensengunst en reformatorische aantallen.

Ik meen dat de oorzaak van Jeftha's gelofte nóg dieper ligt. Jeftha doet zijn gelofte uit dankbaarheid, omdat hij zeker is van de overwinning. Hij laat het aan de HEERE over wat na zijn terugkeer van het slagveld uit zijn huis hem tegemoet zal komen. Jeftha heeft niet aan Gods bijstand getwijfeld. Dat kon die man niet, want de Geest des HEEREN was op hem. Als God er is, kan Gods volk niet ongelovig zijn! Jeftha doet zijn gelofte door het gelóóf, in de erkenning dat God de vijand reeds in zijn hand heeft gegeven. Als iemand deze uitleg in twijfel wil trekken, is dat voor mij het bewijs dat men vreemd is aan de inwoning van de Heilige Geest. Om het oprechte oogmerk van Jeftha in twijfel te trekken, is daarom ongegrond.

We zullen eerst Jeftha's gelofte bezingen vanuit de 22e Psalm, het 13e vers, alvorens op de verklaring ervan over te gaan.

*"Ik loof eerlang U in een grote schaar,
En, wat ik U beloofd' in 't heetst gevaar,
Betaal ik, op het heilig dankaltaar,
Bij die U vrezén.*

*'t Zachtmoedig volk zal rijk verzadigd wezen,
Ten dis geleid.*

*Wie God zoekt, zal Hem prijzen.
Zo leev' Uw hart, door 's hemels gunstbewijzen,
In eeuwigheid!"*

Het Voorwerp van Jeftha's belofte is God, aan Wie hij belooft. De inhoud van Jeftha's belofte betreft een offer.

Dan zegt Jeftha iets onvoorziens. Hij zegt dat het offer niet alleen des HEEREN zal zijn, dus aan de HEERE toegewijd zal worden, zoals Hanna haar zoon Samuel den HEERE toewijdde, maar Jeftha zegt dat hij het offer zal offeren *ten brandoffer*, Gode een welriekende reuk.

Wat is een brandoffer? Het Hebreeuwse woord voor brandoffer is 'olaah', dat is: 'opstijgend', *tot God*.

In de oudtestamentische offerdienst stond het brandoffer in het licht van de verzoening over de zonden. Dat offer zag op de plaatsvervangende Christus, Die als Offerlam Zich ten Brandoffer geofferd heeft, tot verzoening van de zonden van Zijn volk, als een welriekende Reuk voor God.

Een brandoffer moest een mannelijk dier zijn, zowel van de runderen als van het kleinvee. Het moest ook nog eens een volkomen mannetje zijn. Er mocht niets aan mankeren. Dat ziet op Christus. Aan het Lam Gods mankeerde niets. Hij was heilig en onbesmet, dus zonder zonde. Hij was een volkomen Lam, aan de Vader toegewijd, Die Zichzelf een Lam ten Brandoffer zou voorzien. Abraham moest Izak offeren ten brandoffer, maar de Heere liet Abraham zien dat Izak geen volkomen 'mannetje' was en dus niet geofferd kon te worden. Izak kon die prijs der ziele dat rantsoen in tijd en eeuwigheid niet zelf voldoen. Izak is daarom geen type van Christus, maar van de Kerk. Het zwaard der gerechtigheid trof daarom niet Izak, maar Christus. In dat licht zie ik ook het offer van Jeftha. We gaan er in het volgende hoofdstuk dieper op in.

Direct nadat Jeftha zijn gelofte gedaan had, ging het erop los. Jeftha ging de vijand onverschrokken tegemoet, streed tegen hen en versloeg hen, want de HEERE had de Ammonieten in zijn hand gegeven. Hij versloeg hen van Aroër af tot Minnith, totaal twintig steden, en verder tot Abel-Keramim, met een zeer grote slag. Aroër lag helemaal in het zuiden, tegen de grens van Moab, bij de beek Arnon, terwijl Minnith en Abel-Keramim even ten noordoosten van de berg Nebo lagen. In die tijd hadden ze nog geen tanks en geen straaljagers; het leger van Jeftha verplaatste zich met paarden en strijdwagens, met het voetvolk er achteraan.

Het was dus een veldslag van onvoorspelbare omvang. Als veldmaarschalk moest Jeftha wel een buitengewoon strategisch inzicht hebben om de Ammonieten te verslaan, vanwege de enorme breedte van het oorlogsfront.

Jeftha heeft de vijand echter niet door zijn krijgskunde verslagen. De HEERE gaf de vijand in zijn hand. De Geest des HEEREN was immers op hem. Jeftha streed in de mogendheden des HEEREN. Hij streed door de kracht en de Geest van Christus.

Door de mond van de profeet Jesaja getuigt Christus van Zichzelf: *“De Geest des Heeren HEEREN is op Mij, omdat de Heere Mij gezalfd heeft...”*, Jes. 61:1. En in Spreuken 8:23: *“Ik ben van eeuwigheid af gezalfd geweest; van den aanvang, van de oudheden der aarde aan.”*

Dat Christus van eeuwigheid gezalfd is geweest met de Geest des Heeren HEEREN, is er de oorzaak van dat de Geest des HEEREN ook op de richters, de profeten en de apostelen was, hoewel met mate. Op Christus rust de Geest zonder mate: de Geest der wijsheid en des verstands, de Geest des raads en der

sterkte, de Geest der kennis en der vreze des HEE-REN (Jes. 11:2). Jeftha was dus niet wijs bij zichzelf, maar in Christus en door de Geest van Christus.

Velen doen zich arm voor in kennis en verstand, in wetenschap en vreze Gods, om zichzelf te kenmerken als een nederige en arme zondaar.

't Zijn allemaal vrome kunsten!

Wij hebben van onszélf geen kennis en alles wat we ménen te hebben, is ijdelheid en kwelling des geestes. Zo is het echter niet met de kennis van Christus. Dat is een heilige kennis, van boven geboren. Als je de Heere vreest, ontvang je van Hem wijsheid en kennis waaraan de wereld en de godsdienst vreemd zijn. De wijsheid en kennis van Christus zijn niet te leren op een theologische school, maar aan de voeten van de Heere Jezus. Jeftha was begiftigd met wijsheid van boven. Die man had een geheiligd verstand. Degenen die van Christus zijn, nemen ook toé in wijsheid. *"Wast op in de genade en kennis van onze Heere en Zaligmaker, Jezus Christus..."*, 2 Pet. 3:18a. En dat, terwijl ze steeds dwazer worden!

Ik ontmoet weleens zogenaamde christenen, die ontbloomd zijn van deze geheiligde kennis. Ik geloof daarom niet dat het christenen zijn. Het wezen des geloofs bestaat namelijk uit kennis, toestemmen en vertrouwen. De zekerheid behoort dus tot het wezen des geloofs, al wordt dat allerwegen ontkend.

In een recent nummer van een rechtzinnig kerkblad las ik onder het kopje: **"IN HET VOETSPOR DER VADE-REN"** dat *-volgens de Bijbel! en Kersten-* de verzekering niet tot het wezen des geloofs behoort, maar uit hongeren en dorsten naar de gerechtigheid. Die bewering is nu Rome ten voeten uit. Dezulken gaan dus niet in het voetspor der vaderen maar in het voetspor van de paus!

Even terzijde: Hebt u het al gehoord? De paus heeft schuldbelijdenis gedaan. Ja, we leven in opzienbarende tijden. De paus is bekeerd. Dat had je toch nooit kunnen denken. Die man wordt in de toekomst nog eens openlijk als een oudvader vereerd door de Gereformeerde Gezindte. Nu ziet men Kersten formeel nog iets gezaghebbender, maar tussen de regels door heeft de paus de teugels al in handen.

Lezers, laat u niet bedriegen!

Rome heeft de zekerheid des geloofs op het Concilie van Trente vervloekt en tot op de huidige dag nooit herroepen. De Roomse kerk is en blijft een valse kerk. In onze dagen zijn er die de paus openlijk hun broeder noemen en de Roomse kerk hun moeder. Wanneer werden Herodus en Pilatus vrienden? Toen Christus veroordeeld werd! En die Pilatus kon vroom praten, hoor! Hij zegt zelfs tegen de Joden: *“Wat ik geschreven heb, heb ik geschreven.”* 't Lijkt ds. Hegger wel, die zegt precies hetzelfde, maar als je zijn boeken goed leest gaat het allemaal buiten het recht om, zonder overigens over zijn hart te oordelen. Pilatus noemde Jezus wel de Rechtvaardige, maar uiteindelijk boog hij het recht. De ware aard van Pilatus komt namelijk openbaar als hij zijn handen wast in onschuld en vervolgens ten spijt van heel zijn vrome godsdienst het levende Kind ter helle laat varen! 't Ging evenwel naar Gods bepaalde raad en de oudtestamentische profetie.

Lezers, die Pilatus zit ook in uw en mijn hart, maar hij wordt door het gros niet onderkend! Degenen die op grond van Gods Woord de zekerheid des geloofs (Schibboleth) leren, worden door tal van hedendaagse belijders van hoogmoed beschuldigd, omdat zij met de zekerheid des geloofs de (zogenaamde) kleintjes op het hart trappen.

Dat zwakgelovigen niet met onzekerheid te troosten zijn, maar alleen met het vaste Gebouw van Gods gunstbewijzen in Christus, daarvan wil het 'bevinde-lijke Sanhedrin' niets weten.

Ik heb hierover al meer geschreven, maar het nog een keer te zeggen is mij niet verdrietig. Voor mij staat vast dat degenen die het wezen des geloofs met de Bijbel als dekmantel zodanig voorstellen dat het geloof haar zekerheid ontnomen wordt, arbeiders zijn van de satan. Mensen, laat je niet misleiden door zulke (Sibboleth) zielenbedriegerij! In het minste geloof is zekerheid. U kunt het zwart op wit lezen in Zondag 7 van de Heidelberger en in de tekstverwijzingen die daarbij staan aangegeven.

Paulus zegt: *"Ik weet Wien ik geloofd heb en ik ben verzekerd, dat Hij machtig is, mijn pand, bij Hem weggelegd, te bewaren tot dien dag"*, 2 Tim. 1:12.

Ds. Th. van der Groe: "Een waar gelovige zonder enige verzekerdheid van zijn zaligheid, is bij mij niet anders dan een gedrochtelijk hersenschim, of een gelovige zonder geloof." Amen!

Het hongeren en dorsten naar de gerechtigheid staat namelijk op gelijke voet met wat Paulus zegt in Filippenzen 3:12: *"Niet dat ik het alrede gekregen heb, of alrede volmaakt ben; maar ik jaag er naar, of ik het ook grijpen mocht, waartoe ik van Christus Jezus ook gegrepen ben."* Was Paulus gegrepen, ja of nee? Wist hij dat, ja of nee? Het 'ja' hierop geldt voor al Gods kinderen. Het gaat in de zaligsprekingen niet over het kindschap, want dat lag vast voor de discipelen **-zij zijn het waartegen Christus spreekt-** maar over het jagen naar de volmaaktheid! Filippenzen 3:12 gaat dus over de heiligmaking, waar ook de Heere Jezus in de zaligsprekingen op doelt. Christus spreekt tegen Zijn discipelen als Hij

zegt: *"Zalig zijn die honger en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden."*

Wat is verzadigd worden? Dat is zonder zonden zijn en vol van God zijn! Dat ziet derhalve op het hemellevens! De discipelen waren reeds bekeerd en deelden in de gerechtigheid van Christus, gelijk ook Paulus, als hij zegt: *"Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God, door onze Heere Jezus Christus", Rom. 5:1.*

Dezulken en alleen zulken honger en dorsten naar de gerechtigheid, omdat zij die gesmaakt hebben! Dat geldt dus ook voor de zuigelingen in de genade, want ook die zijn bewust met Christus verenigd door een waarzaligmakend geloof. **Het gaat hier niet over de aanvechting, ook niet over de mate des geloofs, maar over de waarheid! Amen!**

O ja, we hadden het over wijsheid.

Degenen die geloven zijn in beginsel gestorven aan eigen wijsheid, kunnen en kennen. Eigen krachten te verachten wordt op Jezus' school geleerd.

Anderzijds sta ik soms versteld van de wijsheid, waarmee de meest eenvoudige zielen -die in Christus geloven- bedeed zijn. De Geest van Christus is op hen, Die de Zijnen een tong der geleerde geeft of een pen eens vaardige schrijvers. Is er dan roem in de mens? Uitgesloten! *"Want wie onderscheidt u? En wat hebt gij, dat gij niet hebt ontvangen? En zo gij het ook ontvangen hebt, wat roemt gij, alsof gij het niet ontvangen had?" 1 Corinthe 4:7.* 't Is enkel genade.

Daarom geven wij -met Petrus- de Heere daarvan alleen de eer: *"Hem zij de heerlijkheid, beide nu en in de dag der eeuwigheid. Amen", 2 Pet. 3:18b.*

Jeftha's dochter

"Toen nu Jeftha te Mizpa bij zijn huis kwam, zie, zo ging zijn dochter uit, hem tegemoet, met trommelen en reien."

Richteren 11:34

Als overwinnaar keert Jeftha terug van het slagveld. Het was een verpletterende slag geweest. De Ammonieten waren totaal verslagen. Als God de vijand slaat, slaat Hij hen met een ijzeren roede. Als God slaat, kijkt Hij -met eerbied gesproken- niet op een paar duizend doden. Uit Zijn mond was een scherp zwaard, een ijzeren roede, gegaan, waarmee Hij de heidense Ammonieten geslagen had (Openb. 19:15).

In dit verband moet men het boekje van Huntington: **"DE NAAKTE BOOG GODS"**, maar eens lezen, waarin beschreven staat hoe God -vroeg of laat- afrekenet men de vijanden van Zijn volk.

Er staat, dat de kinderen Ammons ten onder gebracht werden voor het aangezicht van de kinderen Israëls.

In heel het Overjordaanse was geen Ammoniet meer te vinden. Achttien jaar lang hebben de Israëlieten gevreesd voor een totale Ammonitische overheersing; nu behoorde alles wat er van hen was overgebleven tot het museum.

Europa heeft tientallen jaren gevreesd voor een communistische overheersing, maar hun macht werd tijdens de coup van Jeltsin in no-time gebroken. Europa maakt zich nu op voor een pauselijke overheersing. Percentueel weet ik niet wat er slechter is. Ik denk het laatste.

Ik geloof dat het Vaticaan in de toekomst een allesomvattende greep zal doen op het betalingsverkeer. Wat is het teken van het beest? Niet een bankpas, maar een chipinplanting achter de huid, op het voorhoofd of de hand. Degenen die zich daaraan niet onderwerpen zullen niet kunnen kopen en verkopen. In Frankrijk staat een groot gebouw, dat 'het beest' genoemd wordt. Daarin liggen alle persoonsgegevens van half Europa opgeslagen. Ik wil niet profeteren, maar ik denk dat het nog maar een kwestie van tijd is dat de chipinplanting -elektronisch verbonden met 'het beest'- voor elke Europeaan verplicht zal worden.

Voordat Christus wederkomt op de wolken des hemels, zal de antichrist en het beest worden vernietigd en ook degenen die het teken van het beest zullen dragen vallen onder het oordeel Gods.

We leven nu al in een tijd, waarin het christendom zich verrijkt door het verbannene. Het zwarte geldcircuit tiert welig. Het zijn sterke benen die de weelde kunnen dragen en geld stinkt niet, tenminste niet voor degenen die vreemdeling zijn aan de vreze des Heeren. Geld stinkt niet. Die mening was Achan ook toegedaan en stal van het verbannene. Hij werd echter ontdekt en ging met heel zijn familie ter ziele. Geldgierigheid is de wortel van alle kwaad!

Zwart geld in de collectezak is de Heere een gruwel. Zulk reukwerk is niet volkomen. God wil barmhartigheid en geen offerande. Ja, een offerande des ge-

klanks, aan de Heere toegewijd met een volkomen hart. Gods volk komt met al het hunne echter steeds weer in de dood uit -al haar gedane beloften ten spijt- om alleen van Christus en Zijn gerechtigheid te leven, voor tijd en eeuwigheid beide.

Jeftha had evenwel een gelofte gedaan om de HEERE een volkómen mannetje te offeren. Een rund waaraan niets mankeerde. Jeftha heeft de HEERE niet iets van het verbannene willen offeren. Hij wilde God overeenkomstig Zijn Woord dienen.

Op het moment dat Jeftha van het slagveld terugkeert en zijn vesting in Mizpa nadert, komt zijn dochter, zijn enigst kind, hem met trommelen en reien tegemoet. Zeer waarschijnlijk was Jeftha met een Ismaëlitische vrouw getrouwd, tijdens zijn verblijf in het land Tob. Uit dat huwelijk was één dochter geboren. Feitelijk was zo'n huwelijk door God verboden, want Joden mochten geen juk aangaan met de heidenen. Incidenteel lezen we echter dat sommige bijbelheiligen met heidense vrouwen getrouwd zijn. We zien dat bij Jozef, die een Egyptische vrouw trouwt en bij Simson die een huwelijksverbond sluit met een Filistijnse.

Aannemelijk is dat ook Jeftha met een heidin getrouwd was, gezien de leeftijd van zijn dochter, die intussen volwassen geworden was. We hebben gezegd dat Jeftha met ijdele lieden in contact was gekomen, die zeer waarschijnlijk van Hagareense afkomst waren en dus nakomelingen waren van Ismaël.

In dat geval had Jeftha een vrouw uit Abraham, omdat ze uit Hagar was voortgekomen. U weet dat de Ismaëlieten uitwendig tot het verbond behoorden. Ismaël was immers besneden en dus een verbondskind. Dus zo heidens was die vrouw van

Jeftha nu ook weer niet. Jeftha verkeerde, net als Jozef, in ballingschap en in dat geval was het blijkbaar toegelaten met een heidin te trouwen. In het geval van Simson dreef de Geest des HEEREN Simson Zelf naar Timnath om met een Filistijns meisje te huwen om hem aanleiding te geven de Filistijnen te slaan.

Salomo's oogmerk -ten aanzien van zijn negenhonderd (heidense) vrouwen- was evenwel onzuiver en is om die reden zwaar bezocht. Het toenmalige twaalf-stammenrijk is erdoor in tweeën gescheurd. Salomo kon nooit meer zeggen dat hij beter was dan zijn vaderen. Salomo was dus ook niet de wijste koning, want dat is Christus. *"En ziet, meer dan Salomo is hier", Matth. 12:42.*

Ook ten aanzien van het huwelijk moeten we nooit het algemene van het bijzondere afleiden. Jeftha was wettig getrouwd. De ongelovige vrouw is immers geheiligd door de gelovige man (1 Kor. 7:14). Jeftha heeft uit dat huwelijk slechts één dochter van de HEERE ontvangen. In het vervolg van dit boek noemen we haar voor het gemak 'Kalja'.

En juist die éne dochter komt haar vader in feeststemming tegemoet om hem te verwelkomen en geluk te wensen met zijn glansrijke overwinning op de Ammonieten. Met haar vriendinnen komt zij huppelend en dansend de oprijlaan van Jeftha's vesting af. Zo gelukkig als een rechtgeaarde dochter kan zijn, als vader thuiskomt na een lange en gevaarvolle onderneming, heet dochterlief vader Jeftha welkom op een wijze zoals toen gebruikelijk was in het Oosten.

Ten tijde van Sauls regering gingen de vrouwen uit om de overwinningen van David -Sauls legeroverste- te bezingen, waarbij Saul zijn duizenden, maar

David zijn tienduizenden had verslagen. In die geest komt Kalja haar vader tegemoet.

Jeftha, de veldmaarschalk, keert met een zingend hart als overwinnaar terug van het slagveld. Hij herinnert zich zijn belofte dat het uitgaande, dat uit de deur van zijn huis hem tegemoet zal uitgaan, hij de HEERE ten brandoffer zal offeren (vs. 31) en verblijdt zich er in. Jeftha wil gaarne zijn gelofte betalen. Die man zal wel uit volle borst Psalm 66 vers 6 en 7 gezongen hebben:

*“Door 's Hoogsten arm 't geweld onttoegen,
Zal ik, genoopt tot dankbaarheid,
Verschijnen voor Zijn heilig' ogen
Met offers, aan Hem toegezeid.
Ik zal, nu ik mag ademhalen,
Na zoveel bange tegenspoed,
Al mijn geloften U betalen,
U, die in nood mij hebt behoed.*

*Ik zal het brandaltaar doen roken
Van 't edelst' vee uit kooi en stal;
Zo worden vet en merg ontstoken,
Bij 't lieflijk rijzend lofgeschal;
Het reukwerk zal zijn geur verspreiden,
Daar ram bij ram wordt aangebracht;
'k Zal bok en rund ten offer leiden,
Opdat men z' U ter ere slacht'”.*

Als Jeftha Kalja ziet aankomen, slaat hem de schrik om het hart. Abrupt houdt hij op met zingen. Zijn soldaten kijken hem vreemd aan. Wat mankeert hun overste? Jeftha, de strijdbare held, de man met een ijzeren discipline en met het stalen gelaat, kan zich niet meer inhouden. Bij het zien van zijn dochter

Kalja scheurt de veldmaarschalk zijn gevechtstenuue aan stukken. Al zijn strepen en wapenfeiten rukt hij van zijn uniform en smijt ze in het zand. Ziende op de gevolgen van zijn gelofte zijn al die bevorderingen hem geen cent meer waard.

Waarde lezer, dat is een ontzaggelijk moment geweest voor die man. Daar moet je niet gering over denken, hoor!

Als Jeftha beseft dat hij zijn enigst kind, zijn dochter Kalja, aan de HEERE moet offeren, zakt de moed hem in de schoenen. Hij wordt overvallen door een plotselinge tragedie. Niet vanwege het feit dat hij Kalja letterlijk moest offeren, want mensenoffers waren ten strengste verboden. Al wie een mensenoffer bracht of zijn zaad aan de Molech offerde, moest gestenigd worden. (Lev. 20:2).

Jeftha's beroering heeft een geheel andere oorzaak. Het is niet omdat zijn dochter zich aan de HEERE moet toewijden, maar omdat Kalja zijn éinigste dochter is en aan de HEERE geheiligd moet worden. Dat wil zeggen dat zij haar verdere leven maagd moest blijven. Jeftha had verder geen zonen of dochters. Jeftha beseft ineens dat hij zonder nakomelingen zal blijven. Kinderloosheid was toentertijd een schande in Israël. Men zag dat als een straf op bepaalde zonden. Jeftha en zijn vrouw zouden dus ook zonder kleinkinderen blijven, zonder nageslacht.

Dat is de reden waarom de held van Gilead zijn kleren verscheurt. Jeftha, de strijdbare held, is ten einde raad!

U ziet, God hangt altijd gewicht aan de klok, opdat Jeftha niet in zijn overwinning op de Ammonieten zou roemen, maar in de Heere.

Nu is er ook nog een andere zijde. Jeftha had gedacht een volkomen 'mannetje' (stier of bok) aan

de HEERE te offeren. Die man had echter nooit aan zijn dochter gedacht.

Nu kwam juist Kalja hem tegemoet. Jeftha's dochter was echter geen volkomen '*mannetje*', om het zo eens te zeggen. Ze behoorde immers tot het zwakkere geslacht. Afgezien daarvan was Izak ook geen volkomen '*mannetje*'. God zou Zichzélf een Lam ten Brandoffer voorzien. God gaf het Beste wat Hij had, namelijk Zijn Zoon. Wat Jeftha niet kon betalen, betaalde God in Christus voor Jeftha. Door deze geloofsbeproeving werd Jeftha -net als Abraham- gewezen op het volkomen Offer van Christus, Die als Lam Gods de zonden van Zijn volk zou wegdragen met Zijns Zelfs Offerande.

Geliefde lezers, er hoeft -ten aanzien van de zaligheid- niets meer aangebracht te worden. Het is volbracht, of u het gelooft of niet. Het zal aan Christus niet liggen als u verloren gaat, want Hij heeft Zijn werk volbracht en is gewillig om als Middelaar van toepassing u het Zijne te geven en het uwe te nemen. Hoe lang kunt u het nog uithouden tegen de liefde van Christus? Is het geen weergaloze liefde dat Christus te Zijner tijd voor de goddeloze gestorven is? U kunt er dus ruim bij, ziende op de gewilligheid van Christus. Of acht u de rijkdom van Zijn goedertierenheid van geen waarde? Weet u niet dat het de goedertierenheden des Heeren zijn die tot bekering leiden?

Toch moest Kalja op een of andere manier voor de Heere afgezonderd worden in haar maagdelijke staat.

Jeftha's dochter heeft echter niets in de gaten. Onder muzikale begeleiding huppelt zij met haar vriendinnen uitbundig op haar vader toe.

Het fanfarekorps roert haar trommels, terwijl de marionetten uitbundig naar het vermoeide keurkorps van Jeftha marcheren. De jonge Kalja steelt de show.

Maar ach, het arme kind heeft er geen erg in dat haar blijdschap van korte duur is. Als zij ziet dat haar vader zijn klederen verscheurt, blijft zij ineens stokstijf staan.

De muziek verstomt, het geroffel van de tromme-laars neemt een einde. Verbaasd kijkt Kalja haar vader aan. Ze begrijpt het gedrag van haar vader niet. Heeft hij dan geen reden tot blijdschap, nu de HEERE hem die glansrijke overwinning gegeven heeft? Als zij naar de reden van zijn gedrag wil vragen, doet Jeftha zijn mond open. Een wanhoops-kreet weerklinkt als een echo tegen de bergen: **"Ach, mijn dochter...!"**

Die kreet gaat de manschappen en het fanfarekorps door merg en been. Ik veronderstel dat Jeftha's dochter er perplex en verlegen heeft bij gestaan. Schuchter zal ze de vraag gesteld hebben: "Vader, wat is er toch aan de hand?"

Dan breidt Jeftha zijn weeklacht uit. "Ach, mijn dochter...! Je bezorgt mij een vreselijke tragedie. Ik ben erdoor geknakt. Je behoort tot degenen die mij ontstellen."

"Maar vader, waarom dan? Wat heb ik misdaan?"

Dan valt er even een stilte...

Zal Jeftha nu zijn belofte terugnemen? Zal hij nu zijn God verloochenen? Zal hij zijn gelofte met dertig zilverlingen afkopen en de zaak des HEEREN te schande maken?

Jeftha was hier geknakt en dat was nu net genade. Als Gods volk niet geknakt is, verloochent ze Christus voor een appel en een ei. Of kent u uzelf

niet? Bidden in eigen kring, ja, dat gaat nog, maar als de spotters eens om je heen zitten? Als je als Job eens alles verliezen moet? God weet u wel te knakken, hoor kind des Heeren, want om uit de voorbidding van Christus te leven, moet je een geknakt mens zijn. Daar is ook Petrus met al zijn bravoure achter gekomen. Gelukkig dat hij in Christus' voorbidding lag opgesloten, want anders was het voor Petrus een verloren zaak geweest.

Zo was ook Jeftha in de voorbidding van Christus opgesloten, want de voorbidding van Christus is van eeuwigheid. De voorbidding van Christus ging aan Jeftha's gelofte vooraf. Daarom kon Jeftha staande blijven en Petrus niet afvallen.

De HEERE is Jeftha meer waard als zijn dochter, hoewel vlees vlees niet kan missen. Door genade blijft Jeftha evenwel aan Gods kant staan. Hij zal zijn gelofte niet herroepen. Hij kan het niet, want Christus heeft voor hem gebeden dat zijn geloof niet zal ophouden. Jeftha opent opnieuw zijn mond. "Kind, ik heb mijn mond opengedaan tot de HEERE en ik zal mijn woorden niet kunnen terugnemen. Ik heb een gelofte aan de HEERE gedaan, dat wie mij het eerst tegemoet zou komen aan de HEERE zou worden geofferd. Ik kan onmogelijk mijn gelofte terugnemen, want ik wens als een kaars op te branden in de dienst van God. Ik zal mijn gelofte betalen, nu, in tegenwoordigheid van al het volk."

Hoe zal Kalja hierop reageren? Ze zal zich wel met hand en tand verzetten tegen zo'n besluit. Ze zal het wel op een gillen zetten. Ze zal het vel wel van haar vaders gelaat afscheuren. Als een nijldige kat zal ze wel van zich afbijten. In een overspannen toestand zal ze zich wel van het leven beroven.

Niets van dit alles! Ze onderwerpt zich gewillig aan

de gevolgen van de gelofte van haar vader.

"Vader, als u een gelofte aan de HEERE hebt gedaan, moet u dienovereenkomstig handelen. Hier ben ik, vader. Ik ben niet alleen uw dochter, maar ook uw dienstmaagd. Die gelofte geschiedde naar uw woord, ja, net zo volkomen als de HEERE Zijn wraak geoeffend heeft onder de kinderen Ammons." Jeftha's dochter is hier een type van Christus, Die Zich gewillig bereid verklaard heeft het werk des Vaders op Zich te nemen, als Hij zegt: "*Zie, Ik kom (in het begin des boeks is van Mij geschreven), om Uw wil te doen, o God! Als Hij te voren gezegd had: Slachtoffer, en offerande, en brandoffers, en offer voor de zonde hebt Gij niet gewild, noch hebben U behaagd (dewelke naar de wet geofferd worden). Toen sprak Hij: Zie, Ik kom, om Uw wil te doen, o God!*" Hebr. 10:7-9.

Kalja was een meisje dat de Heere vreesde. Die gewilligheid had ze niet van zichzelf, nee, dat leert de natuur niet. Ze was de gewilligheid van Christus deelachtig door vrije genade. Haar reactie was geen opvlieging. Weloverwogen zegt ze tot haar vader, in tegenwoordigheid van allen: "*Laat deze zaak aan mij geschieden.*"

Jeftha's dochter doet openbare belijdenis van hetgeen haar vader beloofd heeft. Ze zet de oude palen, die haar vader gemaakt heeft, niet terug (Spr. 22:28). Kalja doet geen belijdenis van de waarheid, maar belijdenis des geloofs! Tegenwoordig doet men allerwegen belijdenis van de waarheid, omdat *openbare belijdenis doen* het automatische gevolg is op de belijdeniscatechese. Het gevolg daarvan is een automatisch en kerkelijk recht op het Heilig Avondmaal. En dan maar kreunen en steunen dat het zo slecht gaat in de kerken, maar het gros kerkenraden

weigert de oorzaak aan te pakken. Het is een grove verzaking van de ambtelijke bediening als men belijdeniscatechisanten niet op het hart bindt dat ze met het ware geloof begiftigd behoren te zijn. In ieder geval behoort men onvruchtbare takken te weren van het Heilig Avondmaal. Aan de vruchten kent men immers de boom. Anderzijds behoort men niet alleen de takken, maar veeleer de wortel te zuiveren door de prediking van Christus en Dien gekruisigd. Weet u wat het gevolg is als zulk een prediking uitblijft? Allemaal bomen waaraan plastic pruimen groeien. Het is alles schijn, omdat het met het geloof niet gemengd is.

Jeftha's dochter blijkt de drie eigenschappen des geloofs te bezitten, namelijk kennis, toestemmen en vertrouwen.

1. Ze heeft verstand van God en goddelijke zaken, want ze noemt de zaken met onderscheiden kennis met name in vers 36.

2. Ze stemt toe in haar vaders gelofte aan de HEERE.

3. Ze vertrouwt zichzelf onvoorwaardelijk aan de HEERE toe, in de onderwerping van haar 'vonnis'.

Weet u wat op Jeftha's dochter van toepassing was? *"Want met één offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd worden", Hebr. 10:14.* Vervolgens doet zij een verzoek aan haar vader. *"Laat twee maanden van mij af, dat ik heenga en ga af tot de bergen, en beweene mijn maagdom, ik en mijne gezellinnen", vs. 37b.*

Kalja wil twee maanden verlof om haar maagdom in de eenzaamheid van het gebergte te bewenen. Naar het vlees heeft ze smart om een afgezonderd, ongehuwd en aan de HEERE toegewijd leven te leiden. Naar de geest is ze evenwel gewillig om de gevolgen van haar vaders belofte te ondergaan.

Haar maagdelijkheid staat in schrill contrast met het gros reformatorische meisjes in onze dagen. De meesten zijn geen maagd meer, omdat ze anders niet mee tellen. Voor je huwelijk moet je minstens door vijf jongens zijn geprobeerd. De zedenloosheid is in onze dagen schrikbarend.

Jeugd, ik moet je van Godswege waarschuwen! De weg naar de hel is met satijn geplaveid. Het pad der zonde kost geen enkele moeite; 't gaat allemaal vanzelf. De duivel biedt koeien met gouden horens, ja, om je naar de hel te slepen. Niet direct. Hij begint eerst met een natuurfilm. Daar kan toch niemand op tegen wezen! Zeg er maar niets van, want je krijgt de wind van voren. Weet u wat men zegt? "Daar zit toch geen kwaad in? Je mag toch zeker wel Gods schepping bewonderen?" Op zich is er ook niet veel van te zeggen. Immers, de hemelen vertellen Gods eer en het uitspannel Zijner handen werk. Zeker! De duivel begint echter altijd met dingen waar je niet zonder meer tegen kunt zijn. Hij weet ook dat er in onze kringen velen (nog) tegen T.V. zijn en heeft daarom iets anders verzonnen: De video, CD-Rom en internet! Men is soms nog tegen de T.V., maar video is intussen breed geaccepteerd. De keuze uit de vele videobanden maak je zelf, dus dat is zo safe als wat, zo beweert de duivel. De meeste video's en computerspellen zijn echter rechtstreeks uit de hel afkomstig. Ik ben niet tegen een computer. Ik zou de mijne niet graag willen missen. Maar ik wil maar zeggen dat het 'breed moderamen' altijd druk bezig is met wat net wel en wat net niet kan. Wat internet betreft: Je kunt er zonder geloof geen gebruik van maken, want zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen. Dat betreft dus niet alleen internet, maar het gehele leven.

We zullen dit soort zaken niet uitbreiden, want ik heb feitelijk een afkeer van een discussie over wat wel en niet kan. Gods volk wordt niet door de werken zalig, maar uit genáde, door de toegepaste gerechtigheid van Christus. Zonder heiligmaking zal evenwel niemand de Heere zien (Hebr. 12:14).

Hoe moet ik dan leven, schrijver?

“Geef mij Jezus of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf!”

Zowel in de rechtvaardigmaking als in de heiligmaking heb ik een volkomen Offer. Zalig worden is niets doen, maar aanbidden wat God doet! *“Maar uit Hem zijt gij in Christus Jezus, Die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing”, 1 Kor. 1:30.*

Als ik nu een Plaatsvervanger heb, wat moet ik dan nog doen? Hier valt de scheiding, hoor! Of Christus is het geheel en alleen, of je denkt er ook nog wat bij te moeten zuchten. Al die werkheiligheid mag je van mij houden, al lijkt het nog zo aardig. *“Want ik heb [in Christus] een vermaak in de Wet Gods, naar de inwendige mens”, Rom. 7:22.*

Dat zijn de goddelozen uit Romeinen 5:6. Ja, die mensen zijn aan de Wet gestorven en leven Gode door het geloof des Zoons van God.

Al wat uit het geloof niet is, dat is zonde. Het kan God niet behagen. Gods kinderen nemen dikwijls nog afstand van datgene wat op zich niet te veroordelen is. Wie een nabij leven met de Heere kent, heeft geen lust in het kwade, maar haat de zonden met een dodelijke haat. Dat is geen vrucht van mijn liefde, want dat is een liefde naar de wereld, maar dat is een vrucht van de liefde van Christus. *“Want de liefde van Christus dringt ons”, 2 Kor. 5:14.*

Ik ga nog een stapje verder. Paulus spreekt de zwaarste vervloeking uit over al degenen die de Heere Jezus niet liefhebben. *“Indien iemand de Heere Jezus niet liefheeft, die zij een vervloeking [ana'thema]; Maran'atha”, 1 Kor. 16:22.*

Geliefde jeugd! Laat je toch niet bedriegen. *“Niemand kan twee heren dienen; want of hij zal de ene haten en de andere liefhebben, of hij zal de ene aanhangen en de andere verachten; gij kunt niet God dienen en de Mammon”, Matth. 6:24.* Kiest u heden wien gij dienen zult (Joz. 24:15). Is de HEERE God? dient Hem! Is Baäl god? dient hem!

Die keuze was voor Kalja niet moeilijk. Haar keuze om de HEERE te dienen met haar ganse hart, kwam niet voort uit haar vrije wil, maar uit Gods wil. *“Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons éérst liefgehad heeft”, 1 Joh. 4:19.*

Evenwel doet zij een verzoek aan haar vader om haar maagdom te mogen bewenen.

Was dat nu verkeerd van Kalja? Nee, want de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak (Matth. 26:41).

Haar voorgenomen bewening over haar maagdom kwam niet voort uit zelfmedelijden, maar of ze in een weg van bidden en vasten dit kruis vrolijk mocht dragen. Ze wilde waken en bidden om in de toekomst niet in verzoeking te komen.

Deze geschiedenis betreft natuurlijk een apart geval. Nergens wordt er in Gods Woord het huwelijk verboden, alsof ongehuwd blijven Godzaliger zou zijn als de gehuwde staat. Het huwelijk is Gods instelling, want God zoekt zaad voor Zijn Koninkrijk. Ongehuwd blijven moet daarom een bijzondere reden hebben, zoals bij Paulus en de dochter van

Jeftha. Veel andere redenen zijn er niet. Paulus beveelt zelfs de jonge weduwen te hertrouwen (1 Tim. 5:14). De ongehuwde staat moet dus in het kader staan van een toegewijd leven aan de Heere. Dat is geen beslissing van een mens, maar Gods voorzienigheid. Góð zondert af wie Hij wil. Het moet duidelijk zijn, dat het van Hogerhand is opgelegd, zoals bij Kalja. Dat heeft ze niet gezocht, zelfs met geen mogelijkheid.

Maagdelijkheid is een voorwaarde voor een toegewijd leven en betekent meer dan geestelijke symboliek. Vrouwen moeten geen man bekend hebben en mannen geen vrouwen. De Kerk is evenwel in Christus heilig. Indien de Wortel heilig is, zo zijn ook de takken heilig (Rom. 11:16). In Christus is er noch man noch vrouw. Maagdelijkheid is een teken van reinheid. Niet van nature, maar na ontvangen genade. We lezen immers van vijf wijzen en vijf dwazen maagden. Die dwaze maagden waren wel maagden en ze leefden een van de wereld afgezonderd leven, maar ze waren desondanks onrein van de voetzool tot de hoofdschedel toe. Ze waren niet gereinigd door het bloed van Christus.

Kalja was daarom een wijze maagd, omdat ze gereinigd was door het bloed des Verbonds. Ze had olie in haar lamp en in haar kruik.

Meisjes, kunnen jullie dat Kalja nazeggen?

Een abonnement op de SRB-avonden is nog geen garantie dat je tot de wijze maagden behoort. Je kunt een heleboel godsdienst kweken buiten Christus.

Jeftha's dochter is derhalve een voorbeeldige gelovige en identificatiewaardig! Meisjes! Volgt haar geloof na!

Kalja wil dus in de bergen haar maagdom bewenen met haar vriendinnen.

Kalja was blijkbaar geen stadstype en ook geen uitgaanstype, want ze wilde in het gebergte van Gilead zich twee maanden afzonderen. Kalja was een natuurmens. Het was een meisje dat dikwijls de eenzaamheid opzocht. Ze kende de nabije omgang met God. Nu wilde zij naar het gebergte van Gilead. Dat was bepaald geen ongevaarlijke plaats. De roofdieren hadden er immers vrij spel en wellicht zwierden er in het gebergte ook gedeserteerde soldaten uit het Ammonitische leger rond. Kalja gaat echter niet alleen. Ze gaat in gezelschap van haar vriendinnen, een vrouwelijk keurkorps, waartegen menige bandiet het zou moeten afleggen.

Jeftha heeft zijn dochter waarschijnlijk een militaire opleiding gegeven, om, als het nodig mocht blijken, zichzelf te kunnen verdedigen. Ze verkeerde immers midden in een militie ruige soldaten en dan was zo'n opleiding zeker op zijn plaats. In de Bijbel lezen we wel meer over vrouwen die begiftigd zijn met de militaire krijgskunde. Deborah, de profetes, de huisvrouw van Lappidoth, was zelfs richteres over Israël (Richt. 4:4). Op verzoek van Barak gaat zij mee ten strijde tegen de Kanaänieten.

In hetzelfde hoofdstuk lezen we, dat Jaël, de huisvrouw van Heber, Sisera in haar tent nodigde en hem een ijzeren pin door zijn hoofd joeg. Dat was ook zo'n ijzeren dame.

We hebben dus gezien dat Kalja niet zonder reden in de woeste eenzaamheid met vasten en bidden zich wilde voorbereiden op de toekomst.

Zou Jeftha haar verzoek -om haar maagdom te bewenen- afwijzen? Dat zou zeer onredelijk geweest zijn. Zij, die geloven, haasten niet. Jeftha

stemt direct met haar verzoek in en laat haar gaan. Hoe kwam die man toch zo toeschietelijk? Ik geloof dat Jeftha -net als Asaf- de Heere Jezus door het geloof zag staan in Gods heiligdom. Toen werd Jeftha nieuwelings een groot beest voor God. Sommigen zullen dit inlegkunde noemen. Dat moet men dan maar zelf weten. De gestalte van Jeftha is alleen maar door het geloof te verstaan. Weet u wat ik geloof dat Jeftha gezegd heeft? "Ga maar hoor, Kalja, ik heb een ander Lam dat Zichzelf vrijwillig ten Brandoffer geven zal, voor u en mij."

De oudtestamentische heiligen hebben Christus immers door het geloof gezien en omhelsd. Om die reden kon Jeftha zijn dochter makkelijk laten gaan. Niet om haar aan de dienst des HEERE te onttrekken, maar om haar de tijd te geven, opdat zij niet door wettische, maar door evangelische gehoorzaamheid zich aan de HEERE zou geven.

Twee maanden lang verblijft zij met haar vriendinnen in het gebergte. Hoeveel vriendinnen het geweest zijn, wordt niet vermeld. Het zullen er niet weinig geweest zijn. Het gewezen zal daarom wel niet van de lucht geweest zijn. Aan medelijden en meeleven ontbrak het Kalja niet. Anders was ze wellicht in haar verdriet omgekomen. Nu weet ze zich gesterkt door talloze geloofsgenoten, die haar opbeuren en vertroosten, met haar bidden en haar smarten delen. Dat was geen magisch ritueel, maar puur bijbels.

Paulus zegt immers: *"Verblijdt u met de blijden; en weent met de wenenden"*, Rom. 12:15.

Gods volk is geroepen elkaars lasten te dragen (Gal. 6:2), zoals hier die vriendinnen van Kalja doen. Die meisjes vervullen de wet van Christus! De wet van Christus is niet de Wet der Tien Geboden. Wat is de wet van Christus?

“Een nieuw gebod geef Ik u, dat gij elkander lief - hebt; gelijk Ik u liefgehad heb, dat gij elkander lief - hebt”, Joh. 13:34.

De Wet der Tien Geboden heeft Christus alleen gehouden. Die Wet eist immers volmaakte gehoorzaamheid. De Wet is en blijft de letter der verdopenis en het Evangelie daarentegen is de regel der dankbaarheid voor de gelovigen.

De Wet, waarvan Paulus spreekt: *“Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der Wet om dat te doen”, Gal. 3:10b*, neemt geen genoegen met het werkheilige beginsel in onze dagen om de Wet te doen uit dankbaarheid. Dezulken maken van het Evangelie een nieuwe Wet. Als je niets meer hebt ga je met al je dankbaarheid uiteindelijk toch verloren. De ware dankbaarheid bestaat niet uit iets doen, maar in aanbidding, eer en dankbare lofgezangen! Dat geschiedt aan deze zijde van het graf door het geloof, dat door de liefde is werkende. Zo is dan de liefde de vervulling der Wet. Wie het verstaat die weet het. Gods volk wil wel heilig leven, o ja, maar het goede te doen dat vindt ze niet. Paulus zegt immers: *“Het goede dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade dat ik niet wil, dat doe ik”, Rom. 7:19.*

Die liefde is echter ver geweken in onze dagen, maar de ware liefde is **het** kenmerk van het kindschap Gods. *“Wij weten, dat wij overgegaan zijn van de dood in het leven, dewijl wij de broeders liefhebben. Die zijn broeder niet liefheeft, blijft in de dood”, 1 Joh. 3:14.*

Er is wel veel kennis. Kennis -zonder de ware liefde-maakt echter opgeblazen, maar de liefde sticht. Het is ons voorzeggd dat de liefde van velen zal verkouden. Gelukkig staat er niet van allen, want de liefde

(uit God) blijft tot in eeuwigheid. *“En nu blijft geloof, hoop en liefde, deze drie; doch de meeste van deze is de liefde”, 1 Kor. 13:13.*

Als de twee maanden voorbij zijn, keert Kalja met haar vriendinnen terug naar haar ouderlijk huis.

Jeftha ziet haar komen en heeft haar met open armen ontvangen. Nu is de tijd gekomen dat Jeftha zijn gelofte zal volbrengen. In weerwil van sommige uitleggers, ontkennen we dat Jeftha zijn dochter letterlijk geofferd heeft. Jeftha heeft zijn dochter wél aan de HEERE gegeven en haar niet uitgehuwelijkt. Zeer waarschijnlijk heeft hij Kalja naar Silo gebracht, waar zij wellicht kosteres is geworden in de tabernakel des HEEREN. Dat staat wel niet in de Bijbel, maar deze veronderstelling is niet zonder grond. In de tabernakel waren ook vrouwen werkzaam in het bereiden van specerijen, olie en kleding.

In ieder geval is Kalja Gode welgevallig geweest in Zijn dienst. Net als Anna de profetes, zal zij niet uit de tempel des HEEREN zijn geweken. Zij was biddende en vastende, God dienende, nacht en dag (Luk. 2:37). Zo moet het toch gegaan zijn, ziende op de inhoud van Jeftha's gelofte.

Tot haar dood toe, heeft Kalja geen man bekend. Ze is standvastig gebleven in haar lot, gevende God de eer. Jeftha's gelofte kreeg traditionele gevolgen. Het bewenen van Kalja's maagdom werd als een jaarlijkse traditie ingevoerd.

Elk jaar kreeg Kalja bezoek van de dochters van Israëel, die haar vier dagen lang kwamen troosten en bewenen in de plaats van haar afzondering. Dan hielden ze Kalja gezelschap, spraken met haar en baden met elkaar. Daar werd de gemeenschap der

heiligen gevonden. Kalja zal op haar beurt wel getuigd hebben van wat God aan haar ziel gedaan heeft, zoals we verwoord vinden in Psalm 66, daarvan het 8e vers:

*“Komt, luistert toe, gij Godgezinden,
Gij, die den HEER' van harte vreest,
Hooft, wat mij God deed ondervinden,
Wat Hij gedaan heeft aan mijn geest.
'k Sloeg heilbegerig 't oog naar boven,
Ik riep den HEER' ootmoedig aan;
Ik mocht met mond en hart Hem loven,
Hem, Die alleen mij bij kon staan.”*

Jeftha's spraak

"Zo zeiden zij tot hem: Zeg nu Schibboleth; maar hij zeide: Sibboleth, en kon het alzo niet recht spreken..."

Richteren 12:6

In dit laatste hoofdstuk wordt de mouterij beschreven van de mannen van Efraïm en de burgeroorlog die daarop volgde.

Wie de leider was van de Efraïmieten, is moeilijk te zeggen, maar dat ze er een hadden, blijkt uit het eerste vers van Richteren 12: *"Toen werden de mannen van Efraïm bijeengeroepen en trokken over naar het noorden en zeiden tot Jeftha: Waarom zijt gij doorgetogen om te strijden tegen de kinderen Ammons, en hebt ons niet geroepen om met u te gaan? Wij zullen uw huis met u, met vuur verbranden."*

Ze beschuldigen Jeftha dat hij hen had genegeerd om actief deel te nemen aan de strijd tegen de Ammonieten. Deze beschuldiging zal blijken een drogreden te zijn.

We zien dat de Efraïmieten rebelleren tegen hun wettige veldheer. Ze willen Jeftha en zijn huis met vuur verbranden.

Je zou zo'n dreigement maar thuis krijgen. Jeftha komt er niet van onder de indruk. Hij gordt zijn

zwaard en treedt de mannen van Efraïm onverschrokken tegemoet. Hij zegt dat hij hen wél geroepen heeft in de beslissende veldslag met de Ammonieten. Jeftha wijst hun valse beschuldiging van de hand, als hij zegt: *“Ik heb ulieden geroepen, maar gij hebt mij uit hun hand niet verlost.”*

Wat de eigenlijke reden was van hun opstand, is uit het tekstverband niet op te maken. Als we echter teruggaan in de geschiedenis, zien we dat ongeveer hetzelfde fenomeen zich voordoet bij de richter Gideon in zijn strijd tegen de Midianieten, waaraan de mannen uit de stam van Nafthali, Aser en Manasse deelnamen. Gideon verslaat de Midianieten en zendt vervolgens boden naar de Efraïmieten met het verzoek of zij de wateren tot aan Bethabara toe van de Midianieten willen afnemen. Als de mannen van Efraïm daarin slagen en daarbij twee Midianietische vorsten doden, maken ze ruzie met Gideon, omdat ze niet aan de beslissende strijd hadden deelgenomen. Ze veronderstellen -onterecht- dat de oorlogsbuit aan hen ontglipt was. Gideon wijst hen echter terecht als hij zegt: *“Zijn niet de nalezingen van Efraïm beter dan de wijnoogst van Abiëzer?” Richt. 8:2.*

Gideon bedoelt dat de oorlogsbuit van de Efraïmieten groter is dan hij met de andere stammen op de Midianieten had buitgemaakt.

Om die reden plegen de mannen van Efraïm ook tegen Jeftha mouterij, hoewel in veel ergere mate dan bij Gideon het geval was. De Efraïmieten zijn hun lafheid om niet mee te vechten zogenaamd vergeten en zien nu de eer en de oorlogsbuit aan hun neus voorbijgaan. Dat wekte agressie in hun leden. Van nature denkt een mens altijd dat hij tekort komt. Wat zegt de wijze Salomo? *“De bloedzuiger heeft*

twee dochters: Geef, geef! Deze drie dingen worden niet verzadigd; ja, vier zeggen niet: Het is genoeg!" Spr. 30:15.

Dat de Efraïmieten bloedzuigers waren, blijkt ook uit de geschiedenis van Jeftha. Ze willen wel de buit, terwijl ze zich niet voor de strijd over hadden gehad. De mannen van Efraïm waren dus laffe militairen, die hun leven niet veil hadden voor het vaderland. Ze dachten: Die veldslag wint die Jeftha nooit! Nu blijkt dat Jeftha de slag gewonnen heeft, misgunnen ze hem de buit. De opstand van de mannen van Efraïm komt dus voort uit afgunst.

Jeftha krijgt stank voor dank. De mannen van Efraïm hadden Jeftha veeleer moeten gelukwensen met de overwinning op de Ammonieten, omdat zij ook het profijt ervan ontvingen. Door Jeftha's toedoen behielden zij veilige grenzen en vrede *binnen* hun grenzen. Ze willen hun redder echter van de aardbodem verdelgen! Ze willen hem met vuur verbranden. Ze willen de pastorie in brand steken met de dominee erbij.

Ik begrijp niet dat er zovelen dominee willen worden in onze dagen, want daar hangt wel een prijskaartje aan, tenminste als je zo oprecht (gemaakt) bent als Jeftha en de mensen eerlijk wilt behandelen door het Woord recht te snijden. Dat kost je naam, je bestaan, ja, al je vlees gaat eraan en de oprechten zal men vroeg of laat zelfs naar het leven staan, zoals hier bij Jeftha.

Velen buigen het recht omdat men bang is voor eigen positie en traktementele inkomsten. De emerituskas lijkt voor velen meer waarde te hebben dan de ere Gods. Zo was het bij Jeftha niet. De zaak waar hij voor stond was niet zijn, maar Gods zaak. Bij Gods zaak past geen emerituskas, dat is knoeien in de

marge, omdat men op God niet vertrouwd. Ook sprak Jeftha niet in één of ander besloten clubje, maar in het openbaar, in het open veld. Hij bestrafte de Efraïmieten in aller tegenwoordigheid (Gal. 2:14). Sommigen zijn nog vrij eerlijk op de kansel, maar het gros bedankt ervoor om *in het openbaar* te zeggen of te schrijven waar het op staat. Ook is er een slag die elkaar de handen boven het hoofd houdt ten koste van de ere Gods. Mannen zoals Luther, Calvin, Knox, Rutherford, Henderson, Peden, Huntington en Kohlbrugge waren rasechte 'Gadieten', net als Jeftha. Ze zeiden de valse belijders en profeten onverbloemd de wacht aan. Voor zulke onverschrokken Godsmannen heb ik diep respect! Ze droegen het beeld van Christus Die vrijwillig stond voor de eer Zijns Vaders. In de **tweede plaats** hebben ze het Evangelie voor verloren zondaren gepreekt, maar niet louter en alleen!

Jeftha beleeft evenwel veel wederwaardigheden in zijn leven. Eerst wordt hij door zijn broers ontferd, uitgeworpen en verbannen. Dan moet hij zijn dochter afstaan. En nu staan de Transjordaanse stammen, waarvan hij hoofd en overste is, op de rand van een burgeroorlog met de stam van Efraïm. *"Veel wederwaardighêên; veel rampen zijn des vromen lot, maar uit die allen redt hen God. Hij is hun Heil alleen."*

De Efraïmieten spelen hoog spel. Ze tasten Gods oogappel aan, want Jeftha was Gods kind en knecht. Ze willen echter van die man Gods af, want ze waren er wel achter gekomen dat Jeftha geen man was van het compromis. Jeftha was hen te recht door zee. Ze konden geen gulden zwart aan hem verdienen. Tot overmaat van ramp strijkt meneer ook nog eens die overwinning op, terwijl zij ook wel een bekwame richter hadden kunnen leveren.

Eentje die het recht boog, gelijk de zonen van Samuël. Van de zonen van Samuël staat er, dat zij geschenken aannamen en het recht bogen (1 Sam. 8:3). Zo was Jeftha niet. Dat was enkel genade, hoor, want van nature zijn we allemaal van die recht-buigers. De Efraïmieten konden Jeftha niet uitstaan. Jeftha boog het recht niet, want hij was richter. Jeftha was een man van het volkómen offer. Heel zijn leven was tot Gods beschikking. De Efraïmieten daarentegen, wilden van twee walletjes eten. God wat en de wereld wat. Waarschijnlijk hielden ze er verboden varkens op na, daar viel meer aan te verdienen dan al die runderen, waarvan steeds een tiende geofferd moest worden. Quotums en mestwetten bestonden er toen nog niet, dus was hun winst verzekerd. Nu stonden zij als zogenaamde 'vaderlandsgetrouwen' Jeftha de les te lezen en wilde hem voor zijn recht-door-zee mentaliteit liquideren. Dan konden ze voortaan ongelimiteerd hun gang gaan. De eigenlijke reden dat ze niet meegetrokken waren ten strijde, lag waarschijnlijk aan het feit dat ze anders hun biggen niet op tijd aan de Gadarenen konden afleveren.

Dat van die varkens is wel een wat ruime interpretatie, maar het is om aan te geven dat hun godsdienst duivels was, omdat het voortkwam uit hebzucht, zelfliefde en eigenroem.

Bij Jeftha's terugkeer uit het land Tob hebben de Efraïmieten wellicht met de Gileadieten meegezongen: *"Gezegend is hij, die daar komt in de Naam des HEEREN."* Nu roepen ze massaal uit: *"Weg met deze; kruis hem, kruis hem!"* Hier gaat in vervulling dat een dienstknecht niet meerder is dan zijn heer. *"Indien zij Mij vervolgd hebben, zij zullen ook u vervolgen", Joh. 15:20.*

Efraïm is als een botte duif, zonder hart (Hos. 7:11). Het waren mensen zonder rechtsgevoel. Dat had een oorzaak. De Efraïmieten hadden zich verzwagerd met de Kanaänieten, die zij destijds bij de intocht in het beloofde land niet hadden verdreven (Richt. 1:29). *"Efraïm verwacht zich met de volken; Efraïm is als een koek die niet is omgekeerd"*, Hos. 7:8. *"Efraïm is vergezeld met de afgoden; laat hem varen!"* Hos. 4:17.

Als Gods volk zich gaat verzwageren met het heidendom en hun afgoden, openbaart God vroeg of laat Zijn ongenoegen daarover. Immers: *"Dat volk zal alleen wonen en het zal onder de heidenen niet gerekend worden"*, Num. 23:9.

Door de gevolgen van hun zonden bleken de Efraïmieten mensen, die gauw aangebrand waren, *als een koek, die niet omgekeerd is*. Aan de andere kant hadden ze een kinderverstand. Mensen met een kinderverstand zijn doorgaans blaaskaken, die hoog van de toren blazen, maar als het er op aan komt, blijken dezulken een klein hartje te hebben. 't Zijn mensen die met de borst vooruit lopen, maar nog niet droog zijn achter de oren; kinderachtig van aard zijn en vreselijk eierzuchtig. Zulke mensen voelen zich bij het minste of geringste op hun tenen getrapt.

Jeftha deinst er niet voor terug. Hij weet zich door God geroepen en weerlegt de tegensprekers op een waardige wijze, zoals het een Gadiet betaamt.

"Aangaande Gad, een bende zal hem aanvallen", jawel, ...maar hij zal haar aanvallen in het einde."

We zullen in het vervolg van dit hoofdstuk zien dat ook deze profetie in vervulling gaat.

Jeftha gaat niet zozeer in onderhandeling met de Efraïmieten. Hij zegt de dingen zoals ze werkelijk

gepasseerd zijn. Hij wil hun drogredenen ontmaskeren. Jeftha geeft er blijk van dat de strijd op een gegeven moment in een kritieke fase verkeerde, zodat er maar één weg was overgebleven: overwinnen of sterven.

De Ammonieten maakten wel geen aanspraak op een stuk land dat tot de stam van Efraïm behoorde, maar broeders van hetzelfde huis behoren elkaar bij te staan in de strijd. Het was zondermeer laf van de mannen van Efraïm dat zij de Gileadieten, onder aanvoering van Jeftha, de kolen alleen uit het vuur lieten halen.

Nu Rome aanspraak maakt op de kerk der vaders door het Samen-op-Weg proces, kijken de hedendaagse Efraïmieten toe hoe het afloopt. De toenmalige Efraïmieten waren namelijk de oorzaak van de verbreking van Jozef. Dat kwam voort uit een zelflievend geloof, zo van: "Als wij maar gered zijn. Als ik het maar heb."

De levende Kerk weet zich echter ook schuldig aan de breuk van land en volk. Gods kinderen weten ook van collectieve schuld, want we hangen allemaal in hetzelfde oordeel. Als God het volk Israël van de aardbodem wil verdelen, treedt Mozes in de bres en zegt: "Doe mij maar uit uw boek." Dat is de Geest van Christus: "*Indien gij dan Mij zoekt, laat deze heengaan*", Joh. 18:8.

Hoewel ik er vele vrienden in heb, draagt de afscheiding *als zodanig* niet het beeld van Christus. Weet u wat een waar kind van God leert? Als ik niet gezondigd had, hadden we nu zo'n regering niet. Als ik niet gezondigd had, was de kerk der vaders niet zo afgehoereerd.

Zielen die de breuk eigenen praten niet over de verbreking van Jozef, maar leven de schuld ervan in,

met de woorden van de 51e Psalm, daarvan het 2e vers:

*“Want ik gevoel de grootheid van mijn kwaad;
Mijn zonde zie 'k mij steeds voor ogen zweven.
'k Heb tegen U, ja U alleen, misdreven;
Uw wil en wet, hoe heilig, stout versmaad.
Ik heb gedaan, wat kwaad was in Uw oog;
Dies ben ik, HEER', Uw gramschap dubbel waardig,
'k Erken mijn schuld, die U tot straf bewoog;
Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.”*

Jeftha houdt de mannen van Efraïm de spiegel van de Wet voor. Hij ontdekt hen aan de broederschuld die ze maken. *“Die zijn broeder niet liefheeft, blijft in de dood”, 1 Joh. 3:14.* We zullen straks zien dat dit oordeel aan de mannen van Efraïm voltrokken wordt, omdat zij zich stinkende gemaakt hebben voor Gods aangezicht.

Voordat Jeftha overgaat tot het uitvoeren van dit vonnis, houdt hij eerst rechtszitting in het open veld. Voor Jeftha was dat ambtsvervulling.

“Ik heb jullie wel geroepen toen de strijd in een krietieke fase verkeerde, maar jullie zijn mij niet te hulp gekomen en hebben mij uit de hand van de Ammonieten niet verlost. Toen ik zag dat jullie mij niet te hulp kwamen, stelde ik mijn ziel in mijn hand -stelde mijn leven in de waagschaal- door met mijn gering legertje alles op alles te zetten om de Ammonieten te verslaan. De God des hemels heeft het ons doen gelukken en heeft de vijand in mijn hand gegeven.”

Jeftha slaat niet op zijn borst, maar geeft de HEERE de eer van de overwinning.

Dan stelt Jeftha de mannen van Efraïm voor een

beslissende vraag: *“Waarom zijt gij dan te deze dage tot mij opgekomen om tegen mij te strijden?”*

Jeftha krijgt geen antwoord op zijn vraag, maar de mannen van Efraïm roepen des te meer: “Kruis hem, kruis hem!” Jeftha wordt hier geslagen in het huis van zijn liefhebbers. Hij moet de voetstappen van Christus drukken.

Als de mannen van Efraïm niet voor reden vatbaar blijken, roept Jeftha zijn leger bijeen om de strijd met de Efraïmieten aan te binden. Er ontbrandt een burgeroorlog, een stammentwist.

Was dat besluit wel goed van Jeftha? Greep hij nu niet naar vleselijke wapens, naar het zwaard van Petrus? Was die Efraïmitische opstand wel een burgeroorlog waard? Sommigen beschuldigen Jeftha van wraakzucht, maar de Schrift bewijst het tegendeel. Ten aanzien van de ere Gods was Jeftha een leeuw.

We moeten goed verstaan dat de richters gezagsdragers van de Allerhoogste waren. De stam van Efraïm staat op tegen het wettige gezag Gods, zoals destijds Korach, Dathan en Abiram tegen Mozes opstonden. Het oordeel dat toen aan hen voltrokken werd, loog er niet om. Ze voeren met heel hun hebben en houden naar de eeuwige rampzaligheid.

Als Jeftha ten strijde trekt tegen de mannen van Efraïm, voert hij de wraak des HEEREN uit. Als hij deze muiterij op zijn beloop had gelaten, was Jeftha er zelf in omgekomen en was de eer des HEEREN weggevoerd geworden. In dat geval had de muiterij zich als een olievlek over het land verspreid en doorgevreten als de kanker. Gods eer was hier in het geding.

De Efraïmieten worden totaal verslagen. Ze vallen van de top van eer, in eeuwige verwoesting neer.

De overige Efraïmieten werpen hun wapens weg en slaan op de vlucht, in een poging de Jordaan over te steken om hun landstreek te bereiken.

Nu hadden de Gileadieten -waarschijnlijk op bevel van Jeftha- de veren van de Jordaan op de Efraïmieten buitgemaakt en in hun bezit genomen.

De vluchtende Efraïmieten konden hierdoor hun land niet bereiken. Waarschijnlijk hebben ze zich toen als Gileadieten verkleed om alsnog via de veren over de Jordaan naar hun land te ontkomen.

De Gileadieten gebruikten echter een krijgslist om de vluchtende Efraïmieten te onderscheiden van de Rubenieten, Gadieten en Manassieten.

Aan alle mannelijke personen -die aan de veren kwamen om de Jordaan over te steken- werd gevraagd of zij Efratieten (Efraïmieten) waren.

Er was natuurlijk geen sterveling die die vraag met ja beantwoordde, want dat zou een onmiddellijke dood betekenen. Dus zeiden ze: "Neen".

Vervolgens werd hen gevraagd het woord 'Schibboleth' uit te spreken. Schibboleth betekent: *stroom, vloed of rivier*; een woord dat op de oever van de Jordaan én in deze omstandigheden niet direct opviel.

Door hun spraakgebrek of dialect, konden de Efraïmieten het woord Schibboleth niet goed uitspreken en zeiden: "Sibboleth."

Op deze wijze vielen alle vluchtende Efraïmieten door de mand. Uiteindelijk werden er twee en veertig duizend Efraïmieten gedood (Richt. 12:6). In het Hebreeuws staat er dat hun kelen werden doorgesneden. Zo stierven de opstandelingen een gruwelijke dood. Zeer waarschijnlijk zijn ze niet eens begraven, maar ze zijn óf in de Jordaan gegooid, óf aan de roofvogels prijsgegeven. De Efraïmieten

hadden Jeftha, de man Gods, door hun giftongen in diskrediet gebracht; nu worden zij door toedoen van hun eigen tongen ter dood veroordeeld. Zo verging het ook de 43 kinderen die Eliza, de man Gods, bespotten. Ze werden allen door de wraak Gods getroffen. *“Dwaalt niet, God laat Zich niet bespotten; want zo wat de mens zaait, zal hij ook maaien”*, Gal. 6:7.

Het onderscheid tussen Schibboleth en Sibboleth laat ons duidelijk zien dat iemands spraak hem openbaar maakt. Dat geldt zowel in natuurlijk als in geestelijk opzicht. Aan de taal die we spreken wordt onze afkomst gekoppeld. We hebben gezien dat de verschillende dialecten in één land zoveel kan verschillen, dat men uit onze spraak kan opmaken uit welke streek we komen. In dit slotgedeelte willen we het niet hebben over het onderscheid tussen de verschillende wereldtalen en/of dialecten, maar over het geestelijk onderscheid tussen Schibboleth en Sibboleth.

De Gileadieten spraken -om zo te zeggen- de tale Kanaäns. De Efraïmieten hadden een spraakgebrek omdat zij de **'ch'** niet konden uitspreken. Ze hadden een slissend dialect.

In het geestelijke leven kun je elkaar alleen maar verstaan als je dezelfde taal spreekt, namelijk, de tale Kanaäns. Als je elkaar niet verstaat, kun je ook niet met elkaar leven. De tale Kanaäns kunnen we niet leren door een bijbelcursus te volgen, want die taal wordt alleen op Jezus' school geleerd. Elk waar kind van God spreekt de tale Kanaäns en weet bevindelijk wat **'ch'** betekent.

Het gaat dus om de **'ch'**. Wat betekent dat? Heel eenvoudig: **Ch**ristus! Dat is het wachtwoord der

Hervormers! **Christus**, niets dan **Christus**!

De Gileadieten vroegen dus naar het wachtwoord der Hervormers. Daarop zeiden de Efraïmieten niet "**Christus**", maar: "**Comrie**".

Ja, ik ben een tikkeltje ironisch, maar ik kan het niet laten. Anderen zeiden wellicht: "**Cuyper**." Die mensen konden de '**ch**' niet uitspreken, omdat ze Christus niet kenden, *om het zo eens te zeggen*.

Die Efraïmieten waren niet zonder kennis. De werken van Comrie kenden ze van haver tot gort. Zijn filosofie omtrent de wedergeboorte sprak hen wel het meeste aan. Van Theodorus van der Groe moesten ze niet zoveel hebben, want die man was hen - net als Jeftha- te recht door zee. Ze hielden er dus niet van om als een goddeloze gerechtvaardigd te worden, want dat waren ze al in eigen oog. De kennis van Christus was hen vreemd. Geen nood, ze waren immers op de toeleidende weg en dan ben je toch maar mooi binnen! Nu was het enkel nog zaak om als een kameleon de Jordaan over te steken. Ze hadden alle kenmerken op zak, dus, wie deed hen wat?

Het wachtwoord werd hen ook nog eens voorgesmeerd, dus zeiden ze zonder blikken of blozen 'Sibboleth'.

Hun antwoord stemde in het geheel niet overeen met het antwoord op Zondag 1 vraag 1: "Wat is uw enige Troost, beide in leven en sterven?" Dat was de vraag aan de Jordaan, namelijk Schibboleth?

Hun antwoord was: "Sibboleth", dat is: "Wij veronderstellen dat we wedergeboren zijn, want zeker weten doe je het toch nooit!"

Dat waren nog eens bescheiden mensen! Ze hielden de kerk in het midden en zichzelf voor bekeerd.

Nou ja, alleen de 'ch' ontbrak. Alleen Christus ont-

brak, nou ja, die hele zak met kenmerken zou toch wel garant staan voor een veilige overtocht?

Het volgende moment lagen ze echter zieltoegend ter aarde. Gods wraakoefenende gerechtigheid had hen getroffen, omdat ze buiten Christus naar de hemel wilden. Ze waren slechts enkele tientallen meters van 'de hemel' verwijderd, maar ze wilden de oversteek wagen met hun eigen veerboten, dus niet door het geloof. Van de hemelpoort loopt er een weg rechtstreeks naar de hel. Dat is de weg die de hypocrieten bewandelen, zoals we ook in Bunyans *Christenreize* kunnen lezen.

U ziet dus, geliefde lezers, dat we zonder Christus de oversteek over de doodsjordaan niet kunnen wagen. Gods ware volk kan zonder Christus niet eens leven. Van nature wagen we er echter alles aan, omdat we niet als vijanden met God verzoend willen worden. Dat leert de natuur ook niet. 't Is een werk des Geestes en een vrucht van de verkiezing. Daarom zingt de Kerk: *"Door U, door U alleen, om 't eeuwige welbehagen."*

Het gaat dus -wil het wel zijn voor tijd en eeuwigheid beide- om de bevindelijke kennis van Christus, naar de mate des geloofs, zoals verwoord in Zondag 1 van de Heidelbergse Catechismus. "Wat is uw enige Troost, beide in leven en sterven?" *Antw.* "Dat ik met lichaam en ziel, beide in leven en sterven, niet mijns, maar mijns getrouwe Zaligmaker, Jezus Christus, eigen ben..."

Of om het anders te zeggen: "Jezus! Uw verzoenend sterven, blijft het rustpunt van mijn hart." Dat is de taal van allen die God in der waarheid vrezen.

Een vader in de genade kan een kind in de genade goed verstaan, want ze kennen beiden Christus. Een

kind in de genade kan ook een vader verstaan, naarmate hij Christus kent. Het onderscheid tussen een vader en een kind in de genade zit dus niet in het uitspreken van de 'ch', maar in de mate van zijn of haar geloofskennis van Christus. We hebben deze stof in de boeken: **"TRAP EN MATE IN DE KENNIS VAN CHRISTUS"** en **"BETHEL EN PNIËL OPGEHELDERD IN DE DRIE TRAPPEN DER WEDERGEBOORTE"**, aan de orde gesteld.

Het geestelijke onderscheid tussen 'Schibboleth' en 'Sibboleth' betreft dus geen onderscheid in het geloofsleven, maar een verschil in onze staat voor God. Iemand kan de taal van een engel spreken, maar als hij de liefde niet heeft, is het slechts een luidende schel en een klinkend metaal (1 Kor. 13:1). Gods volk leeft bovenstaande tekst evenwel menigmaal in.

Theodorus van der Groe heeft een magistraal boek geschreven, dat handelt over het geestelijke onderscheid tussen 'Schibboleth' en 'Sibboleth', met als titel: **"DE TOETSSTEEN VAN WARE EN VALSE GENADE."** Het zou wenselijk zijn dat elke kerkganger eens de moeite zou nemen om dit boek te lezen. Wellicht was er dan niet zoveel toneelspel op het kerkelijk erf.

We leven echter in een tijd dat het onderscheid tussen 'Schibboleth' en 'Sibboleth' als 'oordelen' van de hand wordt gewezen. Van der Groe mag het nog schrijven, maar wee degenen die nu dat onderscheid aan de dag leggen. 't Scheelt me ook niets. Ik schrijf niet omdat de mensen het leuk vinden, maar omdat de Heere me ertoe geroepen heeft. Het Evangelie is nu eenmaal niet naar de mens. Als Christus en Dien gekruisigd centraal staat in de prediking, vallen al die Efraïmieten vanzelf door de

mand. De huichelaar openbaart zichzelf als hij aan de praat gaat. De Gileadieten spraken de tale Kanaäns en vroegen de Efraïmieten hetzelfde te doen, waarop hun ware identiteit openbaar kwam, en het rechtsgeding volgde. Gods volk beleeft dat rechtsgeding aan deze zijde van het graf, in het Lichaam van Christus.

Geliefde lezer, laat u met God verzoenen. Het is nu nog de welaangename tijd, de dag der zaligheid. Gedenk aan de vrouw van Lot, gedenk aan de Efraïmieten, gedenk aan de dwaze maagden die reeds aan deze zijde van het graf begonnen buiten te staan.

Volk van God! Laat de godsdienst zich vermaken met wagens en paarden; wat wel en niet mag; wij zullen vermelden van de Naam des HEEREN, onzes Gods (Ps. 20:8) en vertellen van de kracht Zijner vreselijke daden (Ps. 145:6). De HEERE staat er Zelf voor in, dat Zijn volk Hem zal eren en Zijn daden zal vermelden. *"Dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen"*, Jes. 43:21.

Wat kan er bij de vrijgemaakten des Heeren een hijgen zijn om Zijn lof te vertellen. Wat kan er een jagen zijn naar de gerechtigheid van Christus. Wat kan er een verlangen zijn om gedurig bij de Heere te zijn, om Zijn lof op het hoogst te verheerlijken.

't Is aan deze zijde van het graf slechts een stamelen, een stotteren, vergeleken bij hetgeen is weggelegd voor degenen die Hem vrezen.

Als ze hemels gesteld zijn, mogen Gods kinderen evenwel Zijn lof zelfs in de nacht bezingen. Want dat geschiedt voor Zijn troon én hier beneden.

Ik denk dat Jeftha van heimwee gestorven is. Die man was geen lang ambtstermijn beschoren. Hij

was vroeg rijp om in te gaan in het hemelse Jeruzalem. Zes jaar heeft hij Israël mogen richten, toen stierf hij en werd begraven in de steden van Gilead. Er staat: *steden*. Dat is meervoud en dat betekent dat men in alle steden van Gilead rouw bedreef om het sterven van Jeftha. In al die steden hebben de Gileadieten Jeftha in de geest begraven. Er was een bekwaam leider heengegaan, een man Gods, een richter, een strijdbare held, die als een kaars was opgebrand in de dienst des HEEREN.

In zijn korte ambtsperiode heeft Jeftha zo geijverd voor de HEERE der heirscharen, dat hij tenslotte een heilig verlangen kreeg om uit het lichaam uit te wonen en bij de Heere in te wonen (2 Kor. 5:8). Jeftha had de goede strijd gestreden, de loop beëindigd, voorts was hem weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke de rechtvaardige Rechter hem gegeven heeft in de paarden poort des hemels, waarin Jeftha tevens het Goddelijk welkom is toegeroepen door Christus, staande ter rechterhand Gods: *"Komt, gij gezegende Mijns Vaders! beërft dat Koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld"*, Matth. 25:34.

Jeftha, de strijdbare held, was uitgestreden. Hij heeft zijn wapenrusting af mogen leggen en is overgegaan van geloof in aanschouwen om de Koning te zien in Zijn schoonheid, Die met eer en heerlijkheid is gekroond. Hij stierf niet als straf op de zonden, want dat vonnis der Wet is aan Christus voltrokken en God straft geen twee keer. Sterven is voor Gods volk geen straf, maar een doorgang tot het eeuwige leven.

Geliefde lezer, kent u het leven van Jeftha en dat van zijn dochter? Kent u die stervende heimwee naar God in Christus op grond van Zijn toegepaste

gerechtigheid? Zo ja, dan zult u straks delen in Jeftha's bestemming en voor eeuwig aanzitten met vader Abraham, Izak en Jakob in de Bruiloft des Lams, in eeuwige verwondering en aanbidding, omdat Hij het heeft gedaan.

Dáár zullen zij, Gods knechten met hun zaad, zij die Uw Naam beminnen, erfelijk wonen.

Amen.

Gedicht

*Beloven is een schone daad!
Maar ach, 't blijkt veelal loos gepraat,
Als achterwege blijft betaling,
Waaraan velen hebben maling.*

*Mag ik u geven een goede raad?
Dat 'ja' gepaard gaat met de daad!
Weet dat God met taai geduld,
Ziet, of de belofte wordt vervuld.*

*Belofte aan een mens gedaan,
Zal met de dood weer overgaan.
Beloftebreuk brengt zoveel leed
Omdat een zondig schepsel 't deed.*

*Beloften door 's Hoogsten Majesteit?
Vervulling is van eeuwigheid!
Beloften bij de Doop gegeven?
Mijn ja is nee! 't Moet je inleven!*

*Mijn jawoord bij m'n belijdenis,
Is menig mens een ergernis.
'k Heb nooit geweten dat mijn ziel,
Nog zoveel van 't aardse overhiel!*

*Mijn huwelijks jawoord des te meer
Een wonder, omdat ik elke keer
Zo'n onverbeterlijk monster blijk,
Terwijl de Heere niet grimmig kijk.*

*"Mijn ja is ja", dat kan gezegd
Alleen van Christus, dat is echt.
Zijn beloften falen nooit!
Hij blijft Dezelfde, meer dan ooit.*

*Van Jeftha's gelofte aan de HEER'
Heb 'k in dit boekske keer op keer
Verwezen naar 'Het is volbracht'
Vervloékt die werkt! 'k Zeg het zacht.*

*Ontdaan was Jeftha evenwel,
Toen dochterlief met rei en bel
Hem tegen' trad in feestgewaad,
Waarop betrok zijn staal gelaat.*

*Haar maagdom evenwel beweend,
En toen zij was eraan gespeend,
Heeft Jeftha haar ten heiliging
Gebracht tot Gods vergadering.*

*Géén offers, maar barmhártigheid!
't Welk ons de HEER' heeft toegezeid.
Geloofst zij God! Komt laat ons saam
Vereren Zijn volprezen Naam!*

Inhoud

Voorwoord	pag.	9
1. Jeftha's afkomst	pag.	11
2. Jeftha's roeping	pag.	51
3. Jeftha's gelofte	pag.	76
4. Jeftha's dochter	pag.	89
5. Jeftha's spraak	pag.	109
Gedicht	pag.	126